

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 14. august 2003**

Torsdag den 14. august 2003 kl. 16.00**Dagsorden:**

- 367/03 Københavns Kommunes budgetforslag 2004
  - 368/03 HUR's Budgetforslag 2004 og Budgetoverslag 2005-2007
  - 369/03 Budgetforslag for H:S i 2004
  - 370/03 Personalesag
  - 366/03 Beskikkelse af suppleant til Ankenævnet for de københavnske huslejenævn
-

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): God aften. Mødet er åbnet.

Velkommen tilbage fra ferie eller sommer eller hvordan man nu har spenderet de sidste uger. Især velkommen tilbage til dem, jeg endnu ikke har haft lejlighed til at hilse på personligt.

I år har der, skal jeg sige, kun været en enkelt sag her i sommerens løb, hvor det har været nødvendigt at træffe beslutning på vegne af Borgerrepræsentationen. Det drejer sig om iværksættelse af de foreløbige skridt i den sag, som kommer til behandling efter budgetdebatten i aften.

Selv om udvalgene længe har været i gang med at forberede budgetprocessen, er dette møde startskuddet til den proces i forsamlingen, der sluttes med, at vi den 9. oktober kan godkende Københavns Kommunes budget for 2004. Med få undtagelser har alle været med i udarbejdelsen af budgettet, eller alle har været med, alle kender processen og ved, hvad der forestår i de næste par måneder.

Jeg vil godt udtrykke håbet om, at vi igen i år vil få en god og spændende debat og forhandlinger. På ordførermødet i mandags var stemningen, jeg vil næsten sige sædvanen tro, meget konstruktiv, og jeg vil godt kvittere over for budgetordførerne for det.

Jeg går ud fra selvfølgelig, at ordførerne har orienteret alle i grupperne grundigt om forløbet af aftenens møde. Det vil være sådan, at efter forelæggelsen af budgettet, vil partiernes ordførere efter min tale få ordet i den sædvanlige rækkefølge, og herefter suspenderer vi budgetforhandlingerne til på mandag, når vi lige har overstået det, der skal overstås i øvrigt på dagsordenen, og mandag fortsætter debatten i 1. runde med tilmeldte talere først.

Som sagt har vi en sag, vi skal håndtere, inden vi slutter endeligt her i aften, og derfor, det er mere praktisk, bliver vi nødt til at tømme salen og sende vores gæster i forvejen over i festsalen til det klassiske arrangement dér. Jeg er sikker på, at de deltagende embedsmænd vil sørge for, at ventetiden kommer til at blive kort.

Ved den lejlighed og den sag, der er på dagsordenen, så ønsker økonomiforvaltningen, at specialkonsulent Kirsten Buch får mulighed for at overvære behandlingen af den sag, der er optaget efter budgetsagerne (BR 370/03). Det går jeg ud fra, at alle i forsamlingen kan acceptere. (*Ophold*). Det forstår jeg, at man kan.

Der ligger så i øvrigt, vil jeg sige mere praktisk, på pladserne tilmeldingsblanket til talerlisten på mandag, og den bedes afleveret til sekretariatet senest i morgen kl. 12. Tilmeldinger kan naturligvis afleveres til sekretariatets personale allerede i aften.

Så skal jeg sige, at jeg til mødet i aften har modtaget afbud fra Winnie Larsen-Jensen og Jesper Schou Hansen. Til gengæld kan vi sige velkommen tilbage til arbejdet til en kending, nemlig Morten Kabell. Velkommen til arbejdet og velkommen til samarbejdet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Også velkommen tilbage til arbejdet til Marlene Krogh efter veloverstået eller i hvert fald overstået orlov.

Jeg skal sige, at herudover har Peter Skaarup og Louise Frevert meldt afbud på grund af sygdom. Betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er opfyldt, og rette stedfortrædere er Gunhild Legaard og Jette Bertelsen. Jeg går ud fra, at ingen har bemærkninger til indkaldelsen af de to suppleanter? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet. Så byder vi velkommen til Jette Bertelsen, velkommen til arbejdet, velkommen til Gunhild Legaard.

(*Forsamlingen rejste sig*)

Dagsordenen for i aften består således af de tre budgetsager og en tillægsgagsorden for lukkede døre. De tre budgetsager drøftes under ét, men vil blive sat til afstemning hver for sig på mandag.

Jeg skal høre, om der er bemærkninger til dagsordenen? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet; så er dagsordenen godkendt, og vi kan gå i gang med den og først overborgmesterens forelæggelse af budgettet for 2004 m.v. Det vil jeg sædvanen tro foretage fra talerstolen.

1) BR 367/03. Københavns Kommunes budgetforslag 2004

Indstilling om Københavns Kommunes budgetforslag for 2004 samt budgetoverslag for 2005-2007. (Økonomiudvalget)

Sammen med denne sag behandlede sag nr. 368/03 og nr. 369/03:

2) BR 368/03. HUR's Budgetforslag 2004 og Budgetoverslag 2005-2007

Indstilling om, at Hovedstadens Udviklingsråds Budgetforslag 2004 og Budgetoverslag 2005-2007, og det heri forudsatte tilskud fra ejerkredsen, tages til efterretning. (Økonomiudvalget)

Sammen med denne sag behandlede sag nr. 367/03 og sag nr. 369/03:

3) BR 369/03. Budgetforslag for H:S i 2004

Indstilling om Budgetforslag for 2004 og flerårige budgetoverslag for Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S). (Sundheds- og Omsorgsudvalget)

Sammen med denne sag behandlede sag nr. 367/03 og sag nr. 368/03.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): »Vi har en hovedstad, hvor initiativ og virkelyst tegner dagsordenen.« Det ved vi, der sidder her i salen, rent faktisk godt. Det helt specielle ved citatet, »Vi har en hovedstad, hvor initiativ og virkelyst tegner dagsordenen«, er, at det kommer fra landets finansminister. Det stod nemlig i den pressemeddelelse, som finansministeren sendte ud, da vi i juni indgik den aftale eller opnåede det forhandlingsresultat mellem staten og Københavns Kommune, som er et af grundelementerne i budgettet for 2004.

Jeg skal anstrenge mig temmelig meget for at huske, hvornår jeg sidst med glæde har citeret en borgerlig finansminister for vurderingen af situationen i København. Men når jeg gør det i år, så er det et bevis på, at Københavns virkelighed har ændret sig radikalt eller har ændret sig i løbet af kortere tid – undskyld udtrykket – et udtryk for, at vi er godt i gang med den nye historie om København, som var det gennemgående tema i min tale for et års tid siden. Sidste år talte jeg om en by med overskud. I år er afsættet en hovedstad, hvor initiativ og virkelyst tegner dagsordenen.

Det er ikke alene den økonomiske virkelighed, men også den virkelighed, københavnere lever i, der er i forandring. Det er også den politiske virkelighed her i huset, der har ændret sig, og det er for så

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

vidt også noget af en ny historie. Der er to ting, der efter min opfattelse har været karakteristiske for det politiske arbejde på Rådhuset i det forløbne års tid.

Den ene er en arbejdsform baseret på løbende indgåelse af aftaler, eller forlig, om man vil. Førhen koncentrerede vi de store prioriteringer om budgettets udmøntning én gang om året, nemlig i forbindelse med eftersommerens budgetforhandlinger. De store aftaler, som er indgået på en række områder: den historiske børneplan her umiddelbart inden ferien, aftaler på idrætsområdet, aftaler om servicecentre og aftaler om bolig, kræver naturligvis løbende forhandlinger, kræver løbende udmøntning.

Og med børneplanen brød vi på samme måde som med boligplanen med traditionen om at indgå aftaler isoleret set i forbindelse med budgettet. I stedet lavede vi aftalen på det tidspunkt, hvor det var nødvendigt at tage et initiativ.

Den anden ting, der er sket i årets løb, er, at der er opstået, synes jeg, en helt klar erkendelse af, hvor tæt sammenhængen er mellem kommunens store indsatsområder. Vores forvaltningsstruktur og styreform har været med til at fastholde en sektortænkning, hvor vi har anskuet vores opgaveløsning ud fra den måde, vi har organiseret os på. Det tror jeg ikke går længere. Alle de store områder fletter sig ind i hinanden og er dybt afhængige af hinanden.

Det er sådan, at boligpolitikken kun vil kunne lykkes, hvis vi samtidig udvikler institutionsområdet. Men pasning alene gør det ikke. Et godt skoletilbud er en nøgelfaktor for lysten til at blive i byen eller flytte til byen. Og kultur- og fritidsområdet skal udvikles sideløbende for at give københavnere en god tilværelse.

På samme måde er trafik- og miljøpolitikken en nøgelfaktor for at sikre, at borgerne trives i byen.

Med hensyn til økonomien var der dansk vand på det tunge bord i Magistratssalen sidste år i august, da det meget brede forlig om budgettet var indgået og blev offentliggjort. Der burde måske nok have været champagne, for det var virkelig et forlig af de store proportioner.

I år er midlerne mere begrænsede. Dels har vi investeret kraftigt på kort og på mellemlang sigt, dels bøjer de økonomiske konjunkturer af med afmatning og stigende ledighed.

Der er tale om gode, der er tale om fornuftige investeringer, vi har sat i søen til gavn for københavnere. Det har været muligt, fordi vi er blevet gode til omstilling, vi er blevet gode til effektivisering. Det skal vi fastholde, fordi kun hvis vi fastholder og fortsætter den interne omprioritering, kan vi også i de kommende år have et råderum, der giver mulighed for større og fremadrettede satsninger.

De af jer, der kender mig godt, ved, at jeg altid har et par citater af Yogi Berra i ærmet, men i år bliver det Thor Pedersen. I forbindelse med forhandlingsresultatet med regeringen sagde Thor Pedersen nemlig: »Københavns Kommune kombinerer økonomistyring med en række fremadrettede initiativer, som er til gavn for hovedstaden.« Det glæder mig meget, at regeringen også har opdaget det.

Man kan sige, at vi økonomisk har gjort os til herrer i eget hus. Vores økonomiske genopretning har givet os frihedsgrader. Den situation skal vi ikke sætte over styr. Det gør vi heller ikke med det budgetforslag, som ligger på vores borde.

Men vores investeringer i serviceområderne, den såkaldte udgiftsvækst, er stor i disse år, større end det, vi ser i andre kommuner. Derfor skal vi være meget opmærksomme på de økonomiske rammer og de økonomiske konsekvenser af de beslutninger, vi træffer.

Vi skal fastholde en tæt budgetstyring, effektivisering og omstilling, fastholde linjen, udbygge linjen, vi har haft i de seneste år. Vi skal også være i stand til hele tiden at agere i forhold til konjunkturudviklingen. Her har staten, her har regeringen som bekendt større indflydelse, end vi andre har.

Den stigende ledighed er et problem, som vi med rette må kunne forvente, at regeringen forholder sig offensivt til.

Der er ingen tvivl om, at Københavns Kommunes fornemste opgave i forhold til sine borgere er at skabe rammer og yde service.

På serviceområdet synes jeg, man kan sige, at vi både har lavet resultater og har lagt nogle spor ud, som vil føre til bedre rammevilkår for byens borgere i de kommende år.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Børneplanen, som jeg godt vil kalde en historisk plan, blev som bekendt vedtaget for et par måneder siden af et bredt flertal her i forsamlingen. Den har alle muligheder for at løse et af byens store problemer, det kroniske børnepasningsproblem, ikke lige i dag, men på kort sigt.

Pasningsproblemerne er de senere år blevet større, fordi børnetallet i København som et af de få steder i landet stiger. Det synes jeg ikke, vi skal være kede af, tværtimod. Det viser, at Københavns børnefamilier ønsker at blive i byen. Men det giver selvsagt et pres på vores vuggestuer, på vores børnehaver, på vores pasningsordninger, og det giver et pres på vores skoler.

Børneplanen, der skal sikre københavnske forældre pasning, når de har behov for det, eller måske rettere deres børn, når de har behovet, er ikke bare enestående ved sin størrelse, 2 mia. kroner over en kort årrække, den byder også på helt nye muligheder for at tænke pasning og skole sammen.

Jeg tror, vi skal være meget opmærksomme på, hvad borgerne siger, når de, som det var tilfældet med børnepasningen, bliver spurgt, om de vil have flere valgmuligheder. Der er det sådan, at borgerne har grundlæggende tillid til, at vi kan levere den service, de har brug for. Men de synes ikke, det er rimeligt, at de skal vente på den, når behovet er der. Der skal efter børneplanen etableres mere end 2.100 pladser på kort sigt og formentlig mere på lidt længere. Det vil vi, og det skal vi håndtere.

I børneplanen indgår, at vi frem mod 2007 investerer yderligere 1 mia. kr. på skoleområdet. Københavns skolevæsen er pr. elev et af de dyreste i landet. Det synes jeg sådan set er helt i orden, hvis bare det også er et af de bedste.

Et velfungerende uddannelsessystem er faktisk også en nøgelfaktor i den integrationsindsats, der skal ydes i København, med vores ca. 16 pct. indbyggere med anden baggrund end dansk. Alt, alt for mange, mere end 50 pct. af de unge indvandrere eller andengenerationsindvandrere, er hverken i arbejde eller uddannelse, og andelen af kontanthjælpsmodtagere blandt indvandrere er næsten 10 gange højere end blandt danskere. Det er ikke godt nok, og det skal vi have gjort noget ved.

Derfor arbejdes der sammen med arbejdsmarkedets parter om at forbedre indsatsen, med de faglige organisationer og med Dansk Industri og med Dansk Arbejdsgiverforening. Målet er, at vi skal være blandt de ti bedste kommuner i Danmark, når det gælder integration. Det betyder, at vi skal øge andelen af indvandrere i arbejde eller i uddannelse med 30 pct.

For at nå det mål har kommunen bl.a. indgået en aftale om etablering af 2000 flere job til langvarigt ledige i København, herunder også ledige med anden etnisk baggrund. Vi skal også forbedre vejledningen til unge om uddannelse og etablere mentorordninger, noget, som selvfølgelig kommer alle til gode uanset baggrund.

Hvis København skal kunne måle sig med en række af de store europæiske metropoler, så må vores by være præget af den åbenhed og den tolerance, som er en forudsætning for en vellykket integration. Mangfoldighed er og bliver en styrke for København.

Jeg er overbevist om, at vi er alle blevet rystet over mordet på en uskyldig turist på åben gade i lørdags. Det er ikke vores København, det er ikke mit København, og det må ikke gå hen og blive virkeligheden i dagligdagen i København.

Vi kan over for det reagere med frygt, vi kan lukke os endnu mere inde. Så bliver vores by, så bliver vores samfund præget af mistro, præget af angst. Vi skal se hinanden i øjnene og spørge, hvordan det kunne ske, men jeg tror også, det er vigtigt, at vi lover hinanden, at vi ikke overgiver os til haderet.

Vi har indtil nu i københavnsk lokalpolitik været forskånet for alvorlige forsøg på profilering på bekostning af indvandrerspørgsmålet. Min appel skal være, at vi holder, om jeg må bruge udtrykket, den gode tone fremover og tager fat på de problemer, der reelt eksisterer.

Når man bliver ældre, får man som oftest et behov for den kommunale service efter en årrække, hvor man som borger i mindre grad har været kunde i den kommunale butik. Antallet af ældre over 67 år falder i København i modsætning til i resten af landet. Vores svar på det har ikke været at reducere omkostningerne til området, men at opruste det for at kunne gennemføre forbedringer, herunder maksimalt 4 ugers ventetid på plejebolig.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Vi har fået bragt ventelisterne ned, og vi har sikret, at ingen færdigbehandlede ældre ligger på hospitalsgange, fordi der ikke er noget at komme hjem til. Der er skabt mulighed for en række målrettede tilbud med fokus på forebyggelse og træning, som kan forøge de ældres livskvalitet.

Der er et overskud til at forberede, at de ældre får valgmuligheder, så de selv kan vælge, om de vil have kommunens hjemmehjælper på besøg, eller om de hellere vil have en privat leveret hjemmepleje, eller om de for den sags skyld vil flytte tættere på børnene uden at få problemer med en kommuneflytning.

I de kommende år er der afsat anlægsmidler til det nye plejehjemsbyggeri i Kongens Enghave. Det er en vigtig del af indsatsen for de 4 ugers garanti og for afskaffelse af ventelisterne på hospitalerne.

Mere om det vil jeg i øvrigt sige fremgår af den tale, som er omdelt, ikke den lange udgave, det er den korte udgave, jeg holder her. Der er en række andre synspunkter fremme i den tale, der omdeles.

På sygehusområdet har vi i de seneste år tilført ganske mange penge til Hovedstadens Sygehusfællesskab, men som alle ved, er mange af dem blevet brugt til at lukke hullet efter statens nedtrækning af tilskuddet til HS. Alene i perioden 1995-2003 er statens tilskud blevet nedtrappet med mere end 1 mia. kr.

I 2004 og de næste år fortsætter nedtrækningen, og det giver nogle ganske store underskud i HS. I de foregående år er det lykkedes at finde midler til at forbedre indsatsen. Bl.a. har vi afsat 80 mio. kr. til bedre kræftbehandling, 25 mio. kr. til hjerteoperationer, og siden 2001 har vi afsat i alt 250 mio. kr. til psykiatri.

Selv om det kan blive svært at honorere HS' ønsker i 2004, mener jeg, at HS bør have en fremtrædende plads i de kommende forhandlinger om budgettet for 2004. Målet skal naturligvis være, at HS fortsat kan levere en god service til københavnernes.

2004 vil på serviceområdet se en ganske særlig fornyelse, nemlig de fire servicecentre, der etableres i henholdsvis Vanløse, Sundby, på Østerbro og i Indre By. Med etableringen af de nye servicecentre tager vi ikke længere udgangspunkt i vores egen struktur og vores opdeling i kommunen i syv forvaltningsområder. Fokus rettes nu mod københavnernes livssituation og behov. En københavners livssituation kan ikke være og er ikke indrettet i syv forvaltningsområder.

Servicecentrene skal løse enkle sager, som borgerne ofte henvender sig om. Derudover skal borgerne kunne få information og rådgivning.

Jeg tror, at servicecentrene på sigt vil flytte og komme til at flytte mere i kommunen, end vi umiddelbart regner med. Med servicecentrene skal vi i højere grad arbejde på tværs af forvaltningsområder, og det kan vi med fordel lade brede sig til andre sagsområder.

Jeg tror på og håber meget på, at de nye servicecentre vil gøre det nemmere at være københavnere. Med tiden skal det være nemmere at blive borger i det hele taget. Jeg tror, det er vigtigt, at København er forrest med at tilbyde offentlig service på borgernes betingelser. Servicecentre er en ny måde at tænke borgerservice på. For kommunens medarbejdere kan det også i større eller mindre omfang blive en ny måde at tænke og arbejde på eller ligefrem at gå på arbejde på.

Københavns Kommune er en stor arbejdsplads, faktisk landets største, og kommunens mange medarbejdere har som den vigtigste opgave at yde alle vores borgere god service. Det kræver noget, for København er som alle andre offentlige og private virksomheder i konstant forandring. Medarbejderne mødes ikke bare af nye faglige krav i form af love og bestemmelser, men også i form af ny teknologi.

Medarbejderne er jo faktisk dem, der skal bære de mange planer, de mange prioriteringer, de mange indsatser, som vi her i forsamlingen vedtager, ud i virkelighedens verden, og det går stærkt for tiden. Derfor er det vigtigt, at Borgerrepræsentationen ikke bare opfatter sig selv som opdragsgiver, men i høj grad også som arbejdsgiver. Det vil sige, at vi som politikere ikke bare skal vedtage nye planer. Vi skal også sørge for, at de medarbejdere, der skal realisere dem, er i stand til det, og at de er motiverede for det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Derfor vil en løbende kompetenceudvikling være nødvendig i en virksomhed som vores, i enhver virksomhed, der skal fungere, og ikke mindst i en kommune som København. Så vi skal samtidig ved at opstille et mål for den personalepolitiske indsats måle den. Der er stadig væk mange udfordringer at tage op sammen med de mange medarbejdere i København.

Op igennem sidste halvdel af 1990'erne har København oplevet økonomisk vækst, vi har oplevet fornyet interesse for det at bosætte sig i byen. Det gælder om at holde fast i den positive udvikling og samtidig sikre, at udviklingen på sigt vil bidrage til, at København bliver en by, hvor mennesker fortsat ønsker at bo og leve, en by i menneskelig, kulturel og økonomisk vækst. Det er hovedpejlemærkerne for den nye kommuneplan 2005.

København skal være et godt sted at bo, godt sted at være, et godt sted at bruge. Der skal være plads til kreativitet, der skal være plads til mangfoldighed. Det skal være en by i menneskelig, økonomisk og kulturel vækst både nu og i fremtiden. Det er det, der skal være den bærende vision for København og det arbejde, der skal finde sted i forbindelse med kommuneplan 2005.

Vi går i gang med den nye strategi kommuneplanmæssigt ved at foretage en livsformsanalyse af dem, der bor i byen, dem, der bruger byen. Det vil komme til at give et væsentligt mere nuanceret billede, væsentligt mere nuanceret viden om de forskellige livsformer i København både nu og i fremtiden og om københavnernes forventninger til byen.

Når det gælder boligpolitikken, er jeg ikke i tvivl om, at den målrettede indsats, der har været gjort de seneste år, har været til gavn for byen. Der er en befolkningstilvækst i København i disse år, men prisstigninger og de senere års udvikling på boligområdet viser også, at vi fortsat skal gøre en stor indsats og skabe grundlag for flere boliger simpelt hen.

Regeringen har i de seneste år nedprioriteret midlerne til byfornyelse, til boligforbedring og til kvarterløft. Det rammer i særlig grad København, som har mange ældre bygninger og små og utidsvarende boliger og kvarterer, der ikke lever op til vores ambitioner om den gode by.

Vi skal formulere en langsigtet strategi for genopretning af byens ældre bykvarterer og boligområder, de områder, der trænger til en hjælpende hånd. Der har vi gode erfaringer at bygge på med den arbejdsmetode, som er udviklet bl.a. i forbindelse med kvarterløftprojekterne.

For nylig har Økonomi- og Erhvervsministeriet barslet med et udspil til en ny byfornyelsesreform. Det er et udspil, der efter min opfattelse tjener ejerinteresser. Der er dog et lyspunkt, og det er, at regeringen er indstillet på at støtte igangsætning af flere kvarterløft i årene fremover. Det vil jeg godt hilse velkommen, men derudover vil jeg bare sige, at udspillet ikke er spiseligt for en by med problemer af det omfang og de dimensioner, vi ser i København.

Et stort problem er, at det vil medføre dramatiske huslejestigninger for lejerne i forbindelse med byfornyelse, og at lejernes indflydelse med forslaget vil blive begrænset. Det vil give alvorlige problemer for Københavns boligpolitik, og det kan vi selvfølgelig ikke acceptere.

Når det gælder byfornyelsen, er smertegrænsen nået. Der bør ikke ske yderligere reduktion og besparelser på området, og lejerne skal ikke alene bære byrden med at forny den tunge del af ejendomsmassen.

Vi har netop sendt Den Blå Plan i høring, og jeg følger naturligvis debatten om havnens udvikling tæt. Der er ingen tvivl om, at havnens udvikling er vigtig for at gøre København til en endnu mere mangfoldig og livlig by. Der er blevet rum for havnebad, husbåde, boliger og erhverv, og det er bl.a. andet nytænkning og dialog, der har bragt os dertil.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi også får styrket kultur- og fritidsområdet i forbindelse med kommuneplanstrategien for 2003. Der er igangsat et tværgående arbejde for at se på, om nogle af vores faciliteter på idræts- og fritidsområdet kan bruges på andre måder. Der tror jeg, det er helt afgørende i særlig grad at få sat fokus på børn og unges muligheder for brug af byen.

Idrætsområdet har netop fået en ekstra saltvandsindsprøjtning på 22 mio. kr. Men det er til en række meget hurtige og nødvendige løsninger. Hvis vi skal vi leve op til en målsætning om at få rettet op på vedligeholdelsen af idrætsanlæg og eventuelt få etableret nye, skal det lægges ind i en langsigtet planlægning.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Lanceringen af Team København, et netværk og partnerskab for eliteidrætten, her i efteråret er en del af en sådan planlægning.

Men idræt handler ikke kun om den etablerede idrætsstruktur. I en moderne storby er der også det mere vildtvoksende idrætsliv, der skal have mulighed for at udfolde sig. Københavnerne jogger, svømmer, skater og sejler.

Jeg kunne egentlig godt forestille mig, at vi supplerede Den Blå Plan, som vi jo kalder det, og forslaget til en parkpolitik, som netop har været ude til høring, med en overordnet grøn plan, hvor vi ser samlet på vores parker, vores pladser, vores idrætsanlæg og andre friarealer, og prøver at tænke på tværs og søge nye løsninger og se, om det giver mening at tænke de grønne områder og pladser sammen med idrætsområderne på en ny og anderledes måde.

Når man kører rundt eller går rundt, cykler rundt, hvordan man nu bevæger sig rundt i byen, så er det en fornøjelse at se den udvikling, der sker i mange byområder. Samtidig er der fortsat mange udviklingsområder, store og små, som vi ikke har fået taget fat på for alvor endnu.

Området omkring Valby Idrætspark og Ellebjergvej er et godt eksempel på det. Det ligger godt, der er gode vejforbindelser, der er tæt forbindelse til offentlig transport, især når Ringbanen åbner. Men der er også andre eksempler, Østre Gasværk og Beauvaisgrunden på Ydre Østerbro. Derfor vil jeg tage initiativ til, at vi får en samlet oversigt over og vurdering af udviklingspotentialet og et bud på udviklingsmulighederne i de her områder bl.a. Det kan være byggeri, det kan også være nye og forbedrede faciliteter til københavnere. F.eks. ser jeg meget gerne, at vi i forbindelse med udviklingen af de områder i Valby, jeg nævnte, ser på muligheden for at indtænke en ny svømmehal. Og skal vi så ikke også se på renovering og udvikling af Bellahøjbadet? Jeg vil godt sige, at jeg også er åben over for utraditionel finansiering i den sammenhæng.

Det kunne jeg sige meget, meget mere om, men det bliver der jo rig lejlighed til at gøre, og Per Bregengaard og Morten Kabell registrerede, at jeg også nævnte Beauvaisgrunden ... (*Afbrydelse*). Vær positiv, vær glad. Vi er lige startet, Ole Hentzen, her efter ferien. Der er ingen grund til at være for mørket fra starten.

Det andet tema for kommuneplanstrategi 2003 og kommuneplan 2005 bliver at sammentænke byudvikling og erhvervsudvikling på nye måder for at sikre vores position som stor europæisk by. Der konkurrerer København ikke med Ålborg og med Ringsted. Vi konkurrerer med Berlin og med Stockholm. Og i den konkurrence bliver kampen om talenterne vigtig. De er helt centrale for at drive udviklingen videre. Alt tyder på, at talent primært tiltrækkes af byer med muligheder, med kvalitet, og frem for alt også tolerante byer. Det er og skal København fortsat være.

En af de store oplevelser i det forløbne år var åbningen af de to første dele af metroen til Amager og til Frederiksberg. Snart vil også Vanløse være forbundet med Indre København og Amager, og om 4 år vil metroen også køre til Strandparken og til Lufthavnen. Næste store opgave bliver at få gennemført Cityringen, metroens 4. etape under Indre By og brokvartererne. Så det går alt sammen i den rigtige retning.

Jeg vil også godt sige, at jeg er tilfreds med at have fået en aftale med finansministeren og med trafikministeren om i fællesskab at afdække finansieringsmulighederne for det videre arbejde i den forbindelse.

Når vi ser på det kollektive trafiksystem, så er der netop nu grund til betydelig bekymring. Historien om HUR's budget er historien om et skridt frem og to tilbage. Hvis gennemsnitlige prisstigninger på godt 17 pct. for rejser i den kollektive trafik fra januar 2004 bliver gennemført, så står Hovedstadsregionen foran et kæmpe tilbageskridt i arbejdet med et velfungerende kollektivt trafiksystem i hovedstadsregionen. Der er aldrig tidligere gennemført så massive prisstigninger på den kollektive trafik, og konsekvenserne er derfor ganske svære at vurdere. HUR peger selv på, at det som minimum vil betyde, at vi mister 10 mio. passagerer årligt. Hertil skal lægges passagertabet i metro og S-tog og regionaltog.

Det er efter min opfattelse ikke den rigtige retning, og det er et skrækscenarie, hvis de pågældende vælger privatbilen. Det er regeringen og et flertal i Folketinget, der med beslutningen om at spare

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

det årlige tilskud har valgt at trække tæppet væk under den kollektive trafik i hovedstadsregionen. Alene HUR mister i denne sammenhæng 100 mio. kr.

Selv om signalet fra de øvrige enheder bag HUR hidtil har været meget klart: De vil ikke bidrage yderligere – så mener jeg simpelt hen, at vi bliver nødt til at vurdere situationen endnu en gang, og jeg er selv indstillet på at lade den kollektive trafik indgå i de samlede budgetprioriteringer i den kommende tid. Det er så mit håb, at det bliver muligt at opnå velvilje såvel her som i HUR.

Når vi drøfter budget og økonomi, er fokus normalt på de aktiviteter, der foregår i vores eget udvalg og forvaltninger. Det er der ikke noget at sige til. Imidlertid har kommunen på en række områder valgt at lade aktiviteter foregå uden for forvaltningerne, det vil sige i eksterne virksomheder og organisationer. Der foregår vores indflydelse fra kommunens side, bl.a. via de bestyrelsesmedlemmer, vi udpeger til selskaberne, og de beslutninger, vi er med til at træffe på generalforsamlingerne.

Hvis man ser på disse selskaber, så ser man, at det er store værdier og væsentlige problemstillinger for Københavns Kommune, der behandles i de pågældende selskaber. Generelt er det min opfattelse, at vi håndterer opgaverne i selskaberne godt, uden at der er opstillet detaljerede retningslinier for, hvordan det skal foregå, men jeg tror, at vi kan gøre det endnu bedre. Vi kunne kalde det et projekt aktivt ejerskab. Jeg forestiller mig, at vi i første omgang får et oplæg fra forvaltningen med bud på et indhold af en politik om aktivt ejerskab eller Corporate Governance, som det hedder på nykøbenhavnsk.

I oplægget skal bl.a. indgå en beskrivelse af, hvilke typer af mål og resultatkrav, både økonomiske og andre krav, vi skal stille efter i selskaberne, og hvordan kommunen skal udøve sine ejerinteresser bedst muligt.

En række af de problemer, som jeg har nævnt i denne korte tale, er problemstillinger, som rækker ud over Københavns kommunegrænse: Trafik, miljø og infrastruktur er åbenlyse eksempler. Arbejdsmarked, boligområdet og erhvervsudvikling er andre områder, hvor vi i hovedstadsområdet, men også i hele Østdanmark, er afhængige af at kunne koordinere og udvikle sammen. Derfor kan resultatet af strukturkommissionens arbejde, som fremlægges inden årets udgang, blive overordentlig vigtigt for København.

Arbejdet med en reform af den kommunale struktur viser, at der er tre hovedudfordringer, der er særlig aktuelle i Østdanmark og i hovedstadsområdet.

For det første skal en strukturreform sikre, at vækst og udvikling sker på hele Sjælland, Sjælland er ved at udvikle sig til én sammenhængende pendlerregion. Hvis det skal kunne lade sig gøre, kræves der en stor og koordineret regional indsats, både når det gælder veje, og når det gælder kollektiv trafik. Samtidig skal Øresundsregionen styrke sin placering i den erhvervsmæssige konkurrence mellem vækstregionerne i vores del af Europa.

For det andet er udfordringen på sygehusområdet, at de specialiserede sygehusbehandlinger kun findes i Storkøbenhavn. Alle landsdelsfunktioner på sygehusområdet i Østdanmark er placeret i Københavns Amt eller i HS, så hvis Østdanmark deles i mere end én sygehusregion, vil borgerne i yderregionerne ikke have direkte adgang til den specialiserede behandling, der er i det østdanske område.

Den tredje udfordring handler om, at der er opgaver, som kommunerne med fordel kan overtage fra amterne og staten. Når det gælder specialundervisning, når det gælder handicappede, når det gælder udsatte børn og unge, så er opgaven i de fleste kommuner i dag delt mellem amter og kommuner. En strukturreform bør sikre, at disse opgaver overføres til kommunerne, men på en måde, så de svageste ikke kommer i klemme mellem systemerne.

Vi sidder i Københavns Kommune med ved bordet i strukturkommissionen. Jeg har derudover taget initiativ til at indbyde til en konference her i efteråret. På konferencen vil vi sætte fokus på den særlige problemstilling, der handler om, hvordan vi bedst løser de regionale opgaver på Sjælland, og lægger op til en debat om, hvordan det fremtidige kommunale arbejde og den fremtidige struktur kan sikre fortsat vækst og udvikling i Østdanmark.

Så bliver 2004 også året, hvor vi skal se på rammerne for hverdagsdemokratiet i København. Den stort anlagte dialog om hverdagens demokrati har givet os meget viden om borgernes ønsker og behov.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Det er nu op til os at skabe bedre rammer, måske mødesteder for hverdagsdemokratiet. Engagement og medindflydelse skaber tilfredse borgere, tror jeg, og bidrager til gode løsninger i kommunen. Vi skal gøre demokratiet tilgængeligt for borgerne, gøre det lettere at være med i beslutningerne om de sager, som borgerne brænder for, og på en sådan måde, at det kan passes ind i hverdagen. Jeg tror, at vi i kraft af vores størrelse, i kraft af vores ressourcer, kan give nogle væsentlige bud på udviklingen af det danske kommunestyre.

Vi har haft et arbejdsomt år, vi har sat mange ting i gang i kommunen som en del af den genopretning af vores servicegivning og vores bymiljø, der er blevet mulig efter genopretningen af kommunens økonomi. Jeg tror, man må sige, at de næste år også bliver krævende. Nu skal mange planer realiseres. Boligplanen er i gang, der er mange udfordringer tilbage.

Børneplanen er en helt ny plan under udrulning. Og fritids- og idrætsplanlægningen er i gang. Det samme gælder trafik- og miljøplanen, og kommuneplanlægningens næste fase skal nu til at starte.

Fælles for alle disse store planer og indsatser er, som jeg nævnte i indledningen, at de involverer flere af vores forvaltninger, at vi er afhængige af samarbejde, at vi er afhængige af samspil, hvis vi skal lykkes med at skaffe boliger, pasning, undervisning og fritidsmuligheder til københavnernes.

På den måde bliver alle de her planer også en prøvesten på, om vores nuværende styreform fungerer. Vi skal – og det mener jeg meget alvorligt – være sikre på, at der er orden i vores interne relationer, ikke alene i de mindre, men også i de større sager; ellers vil vi blive dømt på det.

Det var en opsummering af de prioriteringer, som vi arbejder med, eller som jeg tror, vi kommer til at arbejde med i den kommende tid og i de kommende år. Skulle nogle mene, at vi har kræfter til at tage endnu flere store opgaver op, så skal jeg da lige nævne, at vi f.eks. skal diskutere, om vores by er i en stand, vi kan være tjent med. Skal der ikke gøres mere ved veje, ved pladser og ved byrum? Er København ren nok? Er den godt nok vedligeholdt? Vi skal finde midler til vedligeholdelse af nye byområder, herunder i Ørestaden. Vi skal diskutere, hvordan vi får gang i udviklingen og integrationen af Øresundsregionen, som ikke har det godt nok i øjeblikket. Vi skal lægge ny strategi for København som digitalt samfund. Vi har en it-strategi, vi har en af Europas bedste hjemmesider – sådan er den bedømt – osv., osv.

I min tale sidste år stillede jeg spørgsmål og har gjort det ved andre lejligheder, om hensigtsmæssigheden i vores måde at løse opgaverne på. Vi har nu fungeret med en styreform i næsten 6 år, og spørgsmålet er – og det er en gentagelse – om ikke vi i forbindelse med disse forhandlinger og efterfølgende skal tage det vigtige spørgsmål op om vores organisering af opgaverne. Vi er ikke rigtig kommet i gang endnu. Jeg tror, at Strukturkommissionens arbejde har gjort det endnu mere nødvendigt, at vi vurderer og udvikler vores egen organisering endnu mere, end vi hidtil har gjort det.

Vi får snart en international strategi forelagt i Borgerrepræsentationen. Den skal strukturere og effektivisere vores indsatser på det internationale område.

Jeg tror også, det er vigtigt, at vi får vurderet København som oplevelsesby. Vi har en række festivaler, senest er nu den internationale københavnske filmfestival kommet til, kører af i den næste uges tid. Men der er stor international konkurrence om store begivenheder, dem skal vi være rustet til. Vi skal drøfte H.C. Andersen 2005 også i den kommende tid. Jeg tror, det er vigtigt, vi arbejder systematisk med København også på dette område. Vi skal drøfte udviklingen af Christiania som en del af København. Der er mange hensyn, der skal tages i denne forbindelse, men dagsordenen vil blive fyldt også med dette tema.

Så der er stadig meget at tage fat på, og vi er stadig væk et godt stykke fra de mål, vi forfølger. Men jeg tror, man må sige, at vi har fået hold på en række af de grundlæggende udfordringer i byen. Det er blevet gode tider for København og for københavnernes. Det er spændende, tror jeg, de fleste af os synes, at arbejde politisk på Rådhuset og at være med til at sætte sit præg på byen både på kort og på lang sigt.

Jeg ser frem til budgetordførernes taler, debatten på mandag, ser frem til forhandlinger med alle Borgerrepræsentationens partier, de forhandlinger, der skal føre frem til budgettets vedtagelse.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Så selv om vi synes, vi har gjort det rimelig godt indtil nu, så tror jeg godt, vi kan gøre det endnu bedre.

Karen A. Hækkerup (A): Jeg vil gerne fortælle et par historier fra København, historier, der på hver deres måde ikke rigtig har kunnet slippe min underbevidsthed, og som jeg derfor har gået og rumlet med. Alt i alt har historierne fået mig til at få øjnene op for, at det vigtigste i aften ikke er fordelingen af de 142 mio. kr., der er i råderummet. Det er meget vigtigere, at vi diskuterer, hvilke værdier, vi ønsker, at resten af de 27 mia. kr. skal forvaltes efter.

Den første historie fik jeg fortalt af en skoleinspektør, som jeg rendte på, og som kunne berette, at flere af børnehaveklassebørnene i mandags mødte op til deres første skoledag mutters alene. Ingen forældre, ingen bedsteforældre, ingen overhovedet. Det løb mig koldt ned ad ryggen, og jeg blev på samme måde ked af det og vred over, at nogle forældre tager sig så lidt af deres børn. Og desværre tror jeg, at det er så sikkert som amen i kirken, at inden de børn går ud af skolen, så vil de have følt mange andre svigt end det, de var udsat for på deres første skoledag.

Vi kan ikke tvinge forældre til at elske deres børn, men vi kan sørge for, at vi som kommune ikke svigter, ikke bare dem, der ingen mor eller far havde med til deres første skoledag, men alle de børn, der kommer igennem vore skoler og vore institutioner, og som har krav på at føle omsorg, interesse og tillid. Helt basale ting, der er med til at bestemme, hvordan barnets fremtid bliver.

Den anden historie handler om, når det er gået galt. Når et ungt menneske skal til at se voksenlivet i øjnene, men i stedet for ønskeuddannelsen, spændende rejser, varme nætter på Goas strande eller gamle, indtørrede madrester i kollegiekøkkenet venter en helt anden fremtid, en, som ingen af os ville ønske, at vores børn skulle få, men som faktisk mange københavnere havner i.

Min oplevelse, der satte tingene på spidsen, var, da jeg forleden var indkaldt som observatør på session. Ud af de 19 unge mænd, der kom igennem sessionen, blev en enkelt indkaldt til at aftjene værnepligt. Mange trak frinummer, men de fleste blev fritaget for værnepligten, fordi de var uegnede. Astma, et dårligt knæ, der er mange gode grunde til, at man ikke kan klare en tur i trøjen, men stofmisbrug, kriminalitet, psykiske problemer og tilpasningsvanskeligheder er desværre lige så almindeligt.

Jeg sad på sessionen og hørte den ene 18-19-20-årige efter den anden fortælle, at de ikke havde lavet noget siden folkeskolen, at den ungdomsuddannelse, de havde påbegyndt, var de droppet ud af. Så var der gået et års tid, og så var de begyndt på noget andet, og det var de også droppet ud af. Sådan var tiden gået. De havde aldrig kunnet lide at gå i skole, de havde heller aldrig passet den særligt ihærdigt, og nu kunne de ikke koncentrere sig mere, fordi de røg for meget hash, drak for meget eller tog for mange stoffer.

Jeg ville ønske, at jeg bare havde en ekstremt uheldig dag på sessionen, og det er sikkert også rigtigt nok, for ud af de 19 blev 5 bragt dertil af politiet, og ikke alle var lige morgenfriske efter en nat i detentionen. Ikke desto mindre fik oplevelsen mine øjne op for, at vi skal til at tænke os bedre om og handle mere, når vi ser, at børn og unge er i problemer. Vi skal gøre, hvad vi kan, for at de i tide hjælpes, så de ikke bare forsvinder ud i glemslen og får et liv, der er både uværdigt og tragisk.

Hvordan kan det egentlig lade sig gøre, at vi som samfund ikke griber ind og får rettet op på de herknægte, der åbenbart i årevis har været ude på et alvorligt sidespor, der, hvis der ikke gribes ind, ender i ensomhed, misbrugsproblemer, kriminalitet og evige overførselsindkomster?

Men ligesom vi ikke kan tvinge forældre til at elske deres børn, på samme måde kan vi heller ikke tvinge svigtede børn til at elske sig selv, men vi kan blive bedre til at hjælpe. Jeg nægter at acceptere andet.

Egentlig tror jeg ikke, at det altid bare drejer sig om flere penge. Jeg tror meget mere, det drejer sig om at bruge de penge, vi har, bedre.

Den tredje historie handler om integration og om at være borger i en storby. Som del af en småbørnsfamilie uden egen have har jeg min gang på byens legepladser. Jeg kender efterhånden mange lokaliseret i forskellige bydele, men selv om legepladserne er meget forskellige med hensyn til indret-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

ning og standard, så er der altid noget, der er det samme. Det er forældrenes grupperinger på legepladsen.

På Østerbro, hvor jeg selv bor, ser jeg det ikke, for her bor næsten ingen indvandrere og ingen flygtninge. I gadebilledet findes ingen kvinder og ingen piger, der bærer tørklæde. Så lige på Østerbro eller i Indre By gælder ikke, hvad jeg ser på mange af de andre legepladser. Men billedet er ellers entydigt, og hvis jeg var kultursociolog, ville jeg straks kaste mig over emnet.

Danske forældre og forældre fra nydanske familier sidder adskilt og taler nærmest ikke sammen. Vi er der alle sammen med vores børn, som heldigvis endnu ikke har de barrierer, vi voksne har, men min pointe er, at vi benytter legepladsen på samme tid, men der finder så godt som ingen integration sted. Vi sidder ved siden af hinanden, ligesom vi bor ved siden af hinanden, går i skole eller gymnasiet ved siden af hinanden, arbejder ved siden af hinanden og går i byen ved siden af hinanden.

Jeg synes, at det er et gode, at byen er mangfoldig, men hvis jeg skal være helt ærlig, så er den ofte det modsatte, nemlig ensidig. For godt nok er vi her alle sammen på samme tid og med hver vores baggrund, men vi er ikke fælles om at være her. Om det er på legepladser, i forældrebestyrelser i vuggestuer, beboerforeninger eller skolebestyrelser, så lever vi i alt for mange sammenhænge uden en reel integration. Og ofte har vi svært ved at forstå hinanden, fordi vi ikke deler værdier eller fordi vi måske slet ikke kender hinandens værdier.

I Valbyparken i lørdags sad etniske danskere ved soppesøen. De nydanske kvinder sad ved bænkene sammen med de små børn og de store piger og lavede mad, og mændene havde trukket sig lidt tilbage og sad og havde en mandestund lidt afslappet.

Og det er ikke noget særsyn, slet ikke. Kønsopdelingen så vi også, da Venstre i valgkampen havde inviteret Anders Fogh til møde i en pakistansk sammenhæng: Mænd og kvinder sad hver for sig.

Men der bliver jo snakket på sådan en legeplads, og ligesom nydanskerne sikkert har haft en holdning eller to om den danske mor, der smed toppen ude i soppesøen, lige så meget blev der blandt de etniske danskere talt om, at de ikke kan forstå, hvorfor mænd og kvinder går på legeplads sammen, men ikke er sammen med deres børn.

København er tusind ansigter, og hver især kender vi vores eget København, men hvor meget kender vi egentlig til det København, som andre bor og lever i? Vi har bare aldrig besluttet, at det skulle være sådan, men vi har heller aldrig besluttet, at sådan skulle det ikke blive.

Min historie kan godt høres på mange måder, det afhænger af ørerne, der lytter, men mit budskab er, at der skal være plads til alle uanset baggrund.

Om folk går med kasket eller turban er for mig ligegyldigt, men ingen skal gå med kniv. Weekendens drab på Nørrebro og flere andre knivoverfald rundt om i landet bør føre til, at det bliver ulovligt at gå med kniv, også selv om bladet er under 7 cm. Man kunne egentlig heller ikke forestille sig, at loven ville tillade pistoler, hvis bare de var under 7 cm lange.

Det drab, der skete på Nørrebro, er ganske forfærdeligt, og hele bydelen har rejst sig i medfølelse med den dræbtes familie og for at vise, at Nørrebro ikke vil volden. Det er en stærk og flot reaktion, og vi skal tage nørrebroernes budskaber alvorligt og fortsætte den indsats, vi allerede har gang i, og hvor vi jo faktisk med denne tragiske undtagelse har fået langt mere styr på Nørrebro.

Og så skal vi passe på ikke at blive fanget ind i det spin, der er opfundet af folk med et anderledes menneskesyn end vores, som da landet i foråret rejste sig i protest mod kvindelig omskæring, og alle havde en mening og en plan for, hvordan man skulle stoppe dette barbari. Debatten gik i selvsving, og som i »Kejserens Nye Klæder« var der pludselig en lillebitte stemme, der pippede: Det har jo ikke noget på sig. Og så fik folk i meningsindustrien ellers travlt med at trække i land.

Vi vil ikke have knive på Nørrebro eller nogen som helst andre steder, men vi vil heller ikke medvirke til en mistænkeliggørelse af hele befolkningsgrupper i vores by. Vi erkender, at det, der skete, var forfærdeligt, men det er forkert, hvis man tror, at det betyder, at Nørrebro normalt er et farligt sted at opholde sig.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Jeg har selv boet på Nørrebro i 3 år og kommer der fortsat meget og kender bydelen godt nok til at sige, at den ikke fortjener at blive hængt ud som et voldsparadis. Vi skal hverken fordømme befolkningsgrupper eller lukke øjnene for de problemer, der er. Vi skal være saglige.

For at styrke forståelsen for københavnernes forskelligheder og samtidig skabe en fælles forståelsesramme, hvor der er plads til os alle uanset vores individuelle mærkværdigheder, så mener jeg, at vi i højere grad skal begynde at arbejde ud fra en dagsorden, der handler om at forene københavnernes, uanset om vi taler bolig, børn, arbejdspladser, demokrati eller skole. Meget andet kunne sikkert også nævnes, men det handler om at skabe en fælles forståelsesramme, hvor der er plads til, at vi er forskellige, for hvad andet kan man egentlig forvente i en storby?

Hvis vi ikke kan finde ud af at håndtere forskellighed og mangfoldighed, så kan vi lige så godt opgive at komme med i metropolernes klub. Så hører vi i stedet for til i »Bonderøvenes provinsforening«, og så kan vi lige så godt droppe drømmen om at være med i forreste række, når vi sammen med andre europæiske regioner skal kæmpe om en førerposition i kampen om den internationale arbejdsdeling. Vi skal som land kunne trække gode hjerner til og også tillade danskere, der har boet i udlandet, at vende hjem med deres ægtefæller. Alt andet er udansk og undergravende for en yderligere økonomisk vækst, der skulle give os råd til mere og bedre velfærd.

Om vi skal være metropol eller provinsforening, bestemmer vi desværre ikke helt suverænt. Her har regeringen stor indflydelse, og lige nu gør den med landets mærkværdige udlændingepolitik og de »Stop – ingen adgang for uvedkommende«-skilte, de har plastret landet til med, livet surt for vores ønske om en stærk Øresundsregion.

København skal kunne magte mangfoldigheden, og ser man på byen, ser man, at den har tusindvis af sider, og det kan jeg rigtig godt lide. Jeg kan godt lide, at der er forskel på kvartererne, når jeg bevæger mig rundt, og jeg ønsker på ingen måde, at vi skal blive ens, men jeg ønsker at forebygge marginalisering og fremmedgjorthed.

Og netop i det kommende år skal vi i Borgerrepræsentationen tage stilling til mange spørgsmål, hvor vi netop har mulighed for at handle ud fra den dagsorden at forebygge marginalisering og fremmedgjorthed og skabe et bedre fællesskab. Det er jo bl.a. andet netop derfor vores boligpolitik er, som den er. Vi ønsker blandede boligformer for, at københavnernes kan leve dør om dør, og så den lokale skole afspejler andet end priserne på ejerboliger i området. Vi vil ikke bare have flere boliger. Vi vil også have, at de skal have den rigtige sammensætning.

Vi ønsker også at bruge Den Blå Plan til samme formål: at udvikle og skabe nye rammer for vores fællesskab, også i det fantastiske havneområde, som jo bare er mulighedernes land.

Og modellen er den samme, når vi taler børneplan. Det handler selvfølgelig om at skaffe pladser til ungerne, og det gør vi med den flotte børneplan. Og det er jo vigtigt for byen at have pladser nok, ikke bare for at kunne beholde de børnerige københavnere i byen og få forældrene ud på arbejdsmarkedet, men også for at give forældrene et reelt frit valg med hensyn til, hvordan deres børns dagligdag skal være.

Et valg af pasning i en af kommunens institutioner er en absolut sællert, og det er en god ting, for her starter introduktionen til den fælles forståelsesramme i samfundet, som er så vanvittig vigtig.

Halvdelen af børnenes vågne tid tilbringer de i institutionen. Det siger sig selv, at vort fokus i det kommende år ikke kun bør være at fokusere på antallet af pladser, men endnu mere på indhold.

Der kommer ikke nogle forældre og siger tak for en plads, de har ventet på i årevis, men de vil blive oprigtigt tilfredse, hvis vi allerede nu begynder at udvikle det pædagogiske indhold. Man har været i gang med årsplaner gennem flere år, men måske skulle man give den endnu en skalle, så der blev en tydeligere markering af hver enkelt institution og hvilke værdier, den arbejder ud fra.

Princippet gælder sådan set alle institutioner, og jeg ser meget frem til, at vi i efteråret også skal arbejde med kvalitetsmål inden for ældresektoren. Også her skal der selvfølgelig være fokus på indhold.

Børneplanen indeholder også betydelige forbedringer inden for uddannelses- og ungdomsområdet. Der er afsat penge til udbygning, men gode lokaler alene gør ikke en skole god. Vi har rigtig man-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

ge gode skoler i København, men som jeg sagde indledningsvis, så skal ungerne ikke bare gå i skole ved siden af hinanden – de skal gå i skole sammen. Det er blevet et reelt problem, at mange forældre fravælger den københavnske folkeskole. Det er en trussel mod vores fællesskab og den fælles forståelsesramme, vi som socialdemokrater ønsker, at børnene skal få kendskab til, uanset hvor de har gået i skole.

Vi skal vide, hvad vores skoler kan, også de private. En ide kunne have været at få lavet en københavnsk PISA-model. Vi ved, at mange ikke fravælger folkeskolen på grund af skolens fysiske rammer, men fordi de vælger et andet pædagogisk, religiøst eller fagligt indhold til, eller også vælger de os fra, fordi de er utilfredse på grund af elevsammensætningen. Også her tror jeg, at svaret er fokus på indhold. For en superspændende skole med gode fysiske rammer og en tydelig profil og pædagogik er langt sværere at fravælge. Og det fravalg, der er virkeligheden i dag, er en trussel, for det fremmer det opsplittede samfund, hvor fællesskabet trives dårligt.

Noget, vi kunne gøre, er at arbejde med et begreb som venskabsskoler for at arbejde for, at eleverne i højere grad kommer til at kende hinanden på tværs af byen. Samme princip gælder, når vi taler klubber, spejderforeninger, idrætsklubber og teaterforeninger. Alle løfter en stor opgave med at samle byens børn, og måske kan vi ad den vej komme nærmere en by, hvor vi er mere sammen end ved siden af hinanden.

Vi skal som landets hovedstad gå foran og vise de alternative værdier til dem, der er herskende i det borgerlige Danmark. Vi skal vise, at vi er en storby med højt til loftet og plads til alle, også de medborgere, vores nuværende regering gør alt for at gøre livet surt for.

Vi vil hellere tale forebyggelse end straf, hellere gøre noget i tide end at afskrive, hellere handle, når det drejer sig om at sikre et godt miljø, end bare at lade som om, hellere have fokus på indhold og udvikling end bare afvikling.

Der er mange udfordringer. Nogle af dem er blevet så store, at de er blevet til problemer, men vi skal kendes på, at vi har modet til at løse dem, og det med en human og anstændig politik. Det er min vision: Om 20 år, når vore efterkommere sidder her i salen, så skal de nok ikke på session, men hvis de skulle, så skulle de høre nogle andre historier end dem, jeg hørte forleden. De skulle møde nogle unge mennesker, der altid var blevet løftet, når de faldt, også selv om de uundgåeligt fik nogle knubs på den lange vej gennem barndommens land, endelig var kommet i gang med uddannelse og på vej til et godt voksenliv.

Mine historier er ikke solstrålehistorier, men det betyder ikke, at jeg ikke kunne have talt hele natten, hvis jeg gerne ville have fortalt om alle de skønne ting, jeg elsker ved vores by. Men der er nu meget mere udfordring i at gøre noget ved de problemer, der er, end bare at tale godt om de gode ting.

Min tale handlede ikke så meget om de 142 mio. kr., der er i vores råderum, men langt mere om, at vi tænker os om, når vi bruger de næsten 27 mia. kr., der ligger i budgettet. Lige i den nærmeste fremtid vil dagsordenen omhandle de 142 mio. kr., men når det bal er slut, venter der et helt års arbejde, hvor vi kan sørge for, at hver eneste krone, vi bruger, bliver brugt med tanke på, hvordan den hjælper os til at gøre byen til landets bedste. Vi skal have fokus på værdierne.

Borgmester Søren Pind: Hvordan går det egentlig med det samarbejdende folkestyre i København? Ja, jeg ved godt, det er et lidt højtideligt ord at bruge sådan uden videre. Nogle vil hævde, at det ikke er så interessant for borgerne, hvordan det går her, bare tingene fungerer. Andre vil sige, at vi sidste år indgik det bredeste budgetforlig i Københavns Kommunes historie, så samarbejdet må da være second to none. København burde være et foregangsbillede på, hvordan det samarbejdende folkestyre skal gribes an.

Hvordan kan det så være, at nogle af os har en anden fornemmelse? Hvorfor har der været en masse strømninger og mærkværdigheder i løbet af det, der burde have været et jubelår, et jubelår som følge af udmøntningen af det bredeste forlig i mands minde?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Svaret er enkelt: Fordi det samarbejdende folkestyre har det skidt i København, fordi snævre partitaktiske interesser sættes over byens ve og vel, fordi byens herskende flertal er mere interesseret i at ydmyge og udstille sin opposition end i egentlig at få folkestyret til at virke.

Der er massevis af eksempler. Den ydmygende måde, hvorpå Venstre, det parti, vælgerne har sat ind som Borgerrepræsentationens næststørste, tiltrådte budgetforliget: En opringning, og vores underskrift fulgte et kvarter senere – uden forhandling, uden diskussion.

Vi gik med, naturligvis, for ingen skulle sige, at vi ikke ville bære et medansvar. Ingen skulle have held til i denne valgperiode at pege fingre ad Venstre og sige, at vi frivilligt stiller os udenfor.

Siden er eksempel fulgt på eksempel, senest fordelingen af 2 mia. kr. på en børneplan, hvor man ikke tør prioritere og bruger hele kommunens rådighedsbeløb uden tanke på alle andre serviceområder, der halter. Her skulle Venstre ikke engang have chancen for at blive spurgt, for tænk, om vi nu blot valgte at sige ja igen. Så kunne billedet af det ikkesamarbejdende Venstre, visnepolitikens repræsentanter på Rådhuset, jo ikke tegnes med nogen form for troværdighed i offentligheden.

Samtidig opererer magtens flertal med to virkeligheder: Den virkelighed, der gælder for forvaltninger, hvor borgerligt-liberale borgmestre står i spidsen, og dem, flertallet råder over. Hvordan ellers forklare den beskyttelse, f.eks. familie- og arbejdsmarkedsborgmesteren er udsat efter et kæmpeunderskud i sin forvaltning på langt over 100 mio. kr.? Hvorimod andre jages skånselsløst. Endog strammes Revisionsdirektoratets bemærkninger i Revisionsudvalget. Nej, det er fattigt.

Venstres indflydelse har været stor, men indirekte. Vi kan helt traditionelt se, at stiller vi et forslag, latterliggøres det i første omgang eller sendes i udvalg, hvorefter overborgmesteren og konsorter 2 måneder senere stiller selv samme forslag. Det gælder lukkeloven, det gælder kravet om ordentlig børnepasning, renovering af stadioner, renovering af Fælledbadet, og det gjaldt de fikspunkter, som vi nævnte i forbindelse med budgetforhandlingerne i fjor. Der var simpelt hen forhold, som man ikke turde nægte Venstre, men som vi til gengæld ikke måtte få æren af, og fred være med det.

Jeg tør godt love flere eksempler i den kommende tid. Jeg nævner f.eks. blot spørgsmålet om den natlukning af skadestuen på Amager Hospital, som Socialdemokraterne har lagt op til, eller for den sags skyld trafikforbedringen af Amager Strandvej, hvor det i længden bliver umuligt for Socialdemokraterne at undslå sig. Og sådan vil der være massevis af eksempler.

Et sørgeligt eksempel, hvor man ikke lyttede til os i året, der gik, var lukningen af et velfungerende kollegium, fordi kommunen selv ønskede at overtage lokalerne. Det var sørgeligt at se i den bolig-situation, kommunens unge nu står i, men det vil da også givet blive straffet. Vi vil i forbindelse med de kommende forhandlinger rejse spørgsmålet om ungdomsboliger i København.

Man må spørge sig selv, om det kun er Venstre, der føler sig dårligt behandlet. Jeg tvivler. Det fører mig til følgende appel til alle borgerlige og/eller liberale og/eller socialliberale partier: Det er en kendsgerning, at holder vi ikke sammen, har Socialdemokraterne og overborgmesteren for let spil. Han kan respektive købe os for en skål linser, mens de store penge, f.eks. de 2 mia., fordeles mellem venstrefløjens repræsentanter her på Rådhuset. Vi må forud for de næste års arbejde finde en måde, hvorpå vi sammen kan modstå det pres og sammen kan få den stærkest mulige indflydelse på København.

Jeg inviterer til dette samarbejde i håbet om, at det vil blive modtaget i den positive ånd, det er afsendt. Kramer kan ikke holde til at regere denne by kun på SF's og Enhedslistens nåde.

Jeg er til gengæld nødt til ganske klart at sige, at Venstre ingen intentioner har om at genopføre scenen fra sidste år, hvor vi lagde vore våben for overborgmesterens stol. Vi overgav os, ja. Men det var en udstrakt hånd, en hånd rakt ud til inddragelse og samarbejde, en hånd, der blev skubbet bort. Får vi derfor ikke indflydelse på dette års budget, ser man ikke Venstres underskrift herpå. Vi vil ikke legitimere byens nuværende styre, hvis ikke man vil vise os det mindste hensyn til indflydelse eller for den sags skyld almindelig opdragelse.

Samtidig er en alvorlig skygge begyndt at kaste sit mørke ud over København: Den manglende integration, som vi i årevis har advaret mod, begynder nu at vise de forudsigelige resultater. Yngre såkaldte andengenerationsindvandrere frekventerer rockerkredse og stiller dermed deres forældre og an-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

dre tilrejsende og herboende i et dårligt lys. Jeg er bekymret for den manglende forståelse, der er udbredt i store dele af venstrefløjen og dybt ind i det københavnske socialdemokrati.

Jeg står her med en besvarelse af et spørgsmål til familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen, der skyldes, at halvdelen af de sigtelser, der rejses af Københavns Politi, har sin baggrund i sager rettet mod indvandrerbørn og unge.

For at få en afklaring af, om de millioner og atter millioner – heller ikke det har jeg kunnet få svar på – der bruges på dette område, også giver resultat, har jeg spurgt, hvor mange af disse børn eller unge der er eller har været i kontakt med sociale myndigheder. Svaret er: Så godt som alle. Det er jo forfærdende, det er jo en direkte erkendelse af en total fallit over for den omsiggribende vold og kriminalitet i disse miljøer. Vi er i kontakt med dem alle, men vi evner ikke at forhindre det i at ske. Og hvad er svaret fra Kramer og konsorter, bortset fra at tage på Nørrebro og lægge blomster? Svaret er: Mere af det samme, mere af det, som helt afgørende og helt tydeligt ikke virker.

Min gode ven Wallait Khan og jeg har stået talrige gange på denne talerstol og fordømt den systematiserede blødsødenhed, der lokker flere og flere ud i meningsløs vold og kriminalitet, fordi vores system ikke evner at tænde en flamme af håb eller åbner tilbud om en meningsfyldt tilværelse, og som, når noget sker, vægrer sig ved at drage konsekvenser. Der er simpelt hen for meget sukker og saftvand og for lidt vand og brød. Det har til gengæld den konsekvens, at hele uskyldige, hårdtarbejdende miljøer i København stemples som farlige, frådende voldspsykopater, og at bydele nærmest betegnes som i undtagelsestilstand.

Når man prøver at gøre noget ved disse forstemmende og fornedrende forhold, lyder svaret fra flertallets repræsentanter: fascist. Tænk, sådan var svaret fra denne bys uddannelsesborgmester til regeringen, fordi man søger at anspore unge mennesker til at lære det danske sprog og derved få skabt mulighed for en reel og uafhængig integration i denne by og dette land.

En af venstrefløjens egne på Nørrebro, Kåre Bluitgen, har skildret de skamløse holdninger, der udfolder sig i byens regerende flertal. Det er forstemmende at se.

Vi kræver, at der tages anderledes håndfast på integrationen i byen. Det er uacceptabelt, at den førte politik i denne situation har skabt en situation, hvor flere end hver anden indvanderer står uden for arbejdsmarkedet, uden uddannelse, og hvor man taler om, at denne gruppe snart vil stå for 40 pct. af kontanthjælpsudgifterne.

Denne by har en forpligtelse til at sørge for, at alle dele af vores befolkning får mulighed for at skabe sig en fri og uafhængig tilværelse. I stedet har flertallet valgt en politik med snærende bånd, bestikkende systemer, og hvor man passer bedre på voldsmanden, end man tager sig af voldsofferet. Det er helt og aldeles uacceptabelt for det flertal blandt indvandrere, som er lovlige og anstændige borgere, for os alle, som ønsker et bedre og stærkere København.

Overborgmesterens eneste svar er, at vi skal holde den gode tone, og så mere af det samme. Men tonen er falsk, og Venstre vil i de kommende år hvert år måle kommunen på dens integrationsindsats. Bliver kriminaliteten mindre, bliver uafhængigheden større, får flere arbejde? Dette er den største udfordring, København som multietnisk storby står over for de kommende år.

At overborgmesteren ønsker en multikulturel by i stedet, gør ikke udfordringen mindre. Gør man alle kulturer lige, kan vi ikke stille de krav, der med rette kan integrere selv de tungeste nytilkomne befolkningsgrupper, om ligestilling, om selvforsørgelse, om respektfuld optræden på offentlig gade og vej.

Jeg synes, overborgmesteren i højere grad burde lytte til en Naser Khader og en Manu Sareen frem for en Bo Asmus Kjeldgaard og en Per Bregengaard, der har en direkte, utvetydig og entydig politisk interesse i at låse disse befolkningsgrupper fast i social afhængighed i stive københavnske systemer. Men i dag er det de to sidstnævnte, der svinger taktstokken.

Vi vil derfor i budgetforhandlingerne foreslå en revidering af vores hidtidige arbejde. Vi vil foreslå entydige målelige faktorer, der skal fortælle os, om det går fremad eller tilbage. Der skal åbenhed og gennemsigtighed til i denne debat, så urimelige fordomme kan blive dræbt, men også så reelle problemer kan løses.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Vi tiltror imidlertid ikke flertallet en vilje, en vilje, som den blev udfoldet i Farum Kommune, hvor ikke en eneste borger, hverken indvandrere eller etnisk dansk, gik uden job. Farum Kommune har begået mange fejl, men her viste man vejen. Der blev stillet krav, der blev sørget for danskundervisning, og tog man den ikke, fik det konsekvenser ligesom afvisningen af at modtage job, konsekvenser, som flertallet konstant har afvist. Det er synd, først og fremmest fordi der syltes ind i tilskud og afhængighed, men også for den, der ender som voldsoffer for den, der kun har mødt forståelse, venlige klap og udbetalinger, med råhed, ligegyldighed og hånlatter.

København står også over for en udfordring på sygehusområdet. HS-formanden, socialdemokraten Lars Engberg, har præsenteret et budgetforslag med nedskæringer på over 200 mio. kr. Det betyder en lang række indgreb i den service, vi kender i dag.

Som nævnt har man i spareforslaget bl.a. anført, at Amager Hospitals skadestue skal lukke om natten. Det ligner et forløb, hvor Socialdemokraterne sigter mod en lukning af Amager Hospital. Jeg kan sige det klart og tydeligt: Venstre medvirker under ingen omstændigheder til forringelser af en sådan karakter. Socialdemokraterne må selv bære dette igennem.

Det medfører også, at vores opfattelse er, at omstillingspuljen er for lille. Man bliver jo chokeret over, at der f.eks. er udbetalt omkring 130 mio. kroner for meget i 2002 via demografimodellen til familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen og ungdoms- og uddannelsesforvaltningen, penge, som med rette kunne have været brugt til at sikre hospitalernes drift.

Venstre vil i tiden frem til deadline for at stille ændringsforslag arbejde på at udvide puljen og vil stræbe efter at få fuld finansiering af HS-driften, således at der ikke skal ske forringelser af det københavnske sundhedssystem. Det er en af kerneydelserne i et velfærdssamfund, at vi trygt kan gå på hospitalet. Den tryghed er truet i dag. Og så længe der ikke er et konkurrencepres på hospitalerne, vil besparelserne ramme serviceniveauet. Det er ikke acceptabelt for Venstre.

På ældreområdet har vi set, at der i stigende grad er kommet styr på tingene. Hjemmeplejen fungerer nu, så der ikke konstant aflyses, men på nogle plejehjem har vi set ubærlige forhold udfolde sig.

Vi vil tilsige sundhedsborgmesteren fuld støtte til at få ryddet op i uacceptabel omgang med de svageste medborgere, vi har, nemlig afmægtige ældre, der ikke kan klare sig selv. Mennesket må komme før systemet, og vi må vise den respekt i vores omgang med disse mennesker, at vi tager klager over manglende kærlighed og anstændig pleje alvorligt. Det kan ikke nytte noget, at flertallet hver gang tager systemets parti. Jeg ved, det ikke er tilfældet for borgmesterens vedkommende. Vi vil derfor foreslå en pulje afsat med midler til at gribe ind over for øjeblikkeligt opståede problemer.

På trafik- og miljøområdet står København også over for væsentlige udfordringer. Just i går standsede et enstemmigt Bygge- og Teknikudvalg yderligere arbejde med trafik- og miljøhandlingsplanen, fordi det her stod klart, at løfterne om væsentlige tilførsler af midler ikke indtil nu holder stik. Vi agter ikke at medvirke til, at der udstikkes gyldne løfter, uden at der er penge bag.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Venstre ønsker en større grad af fokus på de uomtvistelige forvittringer, der sker i byen. Prisen for den glans, overborgmesteren og jeg selv kan spejle os i, når vi åbner nye arbejdspladser og nye byggerier, skæmmes af den tydeligere og tydeligere manglende vedligeholdelse og rengøring af kommunens egne bygninger og offentlige arealer.

Samtidig medfører byens fremgang, at der bør skabes nye grønne og blå åndehuller. København har behov for flere parker og flere badesteder. Vi vil således søge om væsentlige bevillinger til en ny park placeret på den gamle vandværksgrund, hvor det eventuelt kan indgå sammen med et nyt hovedbibliotek samt flere blå arealer.

Samtidig må vedligeholdelsen af vor infrastruktur, hvad enten det drejer sig om cykelstier eller vejbaner eller for den sags skyld idrætsanlæg, sikres. For hvert år, der går, bliver de kommende omkostninger større og større, og vi kan ikke længere i bygge- og teknikforvaltningen og har ikke kunnet det længe følge med graden af forfald.

På boligområdet har vi igen set kommunen spille fallit. For Venstre er det afgørende, at der sørges for kollegier og ungdomsboliger, således at unge mennesker får mulighed for at være en del af byens puls, samtidig med at bestræbelserne på at sikre familieboliger fortsættes og intensiveres.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Vi vil være indstillet på, at der rettes henvendelse til regeringen om at friholde 15 pct. af den almene boligmasse i København for salg, forudsat at disse anvendes til ungdomsboliger og studenterboliger. Også dette vil indgå i vore forhandlinger.

Til afslutning en bemærkning om udsyn. Jeg har mærket mig den radikale gruppeformand Klaus Bondams forslag til en intensivering af det internationale arbejde om København. Jeg er helt enig. Hvad der irriterer mig grænseløst, er det planløse arbejde med at placere København på det internationale landkort. Der er ingen målsætning, vi diskuterer ikke, hvad succeskriterierne er, og derfor kan vi ikke måle vores indsats. Det er desværre typisk for måden at gribe arbejdet an på: uden alvor, uden målsætninger, kun pjank og pjat, eller, som jeg ved, en repræsentant for dette flertal har udtrykt det: røde næser.

Hvorfor præsenterer overborgmesteren ikke en masterplan med fem klare målsætninger for det internationale arbejde for København, hvor vi år for år kan måle, i hvad retning vores indsats kan virke? Venstre vil gerne medvirke til at placere København på det internationale landkort, men der må være opstillet succeskriterier for det. I dag satser byen på alt, hvad der rører sig, og egentlig ved vi ikke, om vi har succes med det. Også her mangler der udsyn.

Jeg vil derfor slutte min tale af med at opfordre til, at udsynet både indadtil og udadtil bliver lidt større, at vi ikke frygter konsekvenser og målelighed, at vi tør vise byens borgere, hvad vi arbejder med, og tør udstille, om vi har fiasko eller succes. Kun den, der vover, vinder, og ærlig talt, vovemod har der ikke været meget af i det politiske flertal, der i dag behersker København.

En befolkningsgruppe holdes uden for arbejdsmarkedet, en minoritet begår kriminalitet og syltes ind i kvalm kærlighed og misforstået tossegodhed. Vore hospitaler betaler prisen for, at man ikke tør prioritere. Ældre efterlades magtesløse og klemmes af systemer. Unge mennesker smides ud fra vel fungerende boliger, fordi kommunen selv skal anvende lokalerne. Byen bliver samtidig mere og mere beskiddt, infrastrukturen slides ned.

Det forandrer ikke, at København er en fantastisk by med en befolkning, der elsker byen. Men tingene kan fortsat gøres bedre, hvis man tør gøre op med den manglende konsekvens, tør stille krav til os selv og til andre. Det mod har hidtil manglet. Venstre vil forhåbentlig med mange andre presse på for, at det forandres.

Charlotte Wieth-Klitgaard (F): Vi giver os god tid i dag og på mandag til de mange budgettaler og senere god tid til diskussion og forhandling. Også selv om det til tider kan virke temmelig begrænset, hvor meget vi rent faktisk lytter, så vil de fleste sikkert mene, at det er vigtigt, at vi giver os god tid, at demokrati tager tid, at den enkelte politikers følelse af at have haft og måske udnyttet muligheden for at kommentere kommunen og budgettet helt ud i krogene, er væsentlig, ja nærmest ukrænkelig.

Tid er mulighed for eftertanke, tid er en forudsætning for at vinde indsigt og dermed øge muligheden for at finde nye og bedre veje, at kunne give sig god tid, er et gode.

Jeg ville ønske, vi gav de ansatte på plejehjemmene, på skolerne, ja overalt i vores store kommune, samme fornemmelse for tid. Og at vi ikke i fremtiden skulle læse i det personalepolitiske regnskab, at medarbejderne er belastet af arbejdsmængde og -tempo.

For vi kan være uenige om, hvor godt eller skidt eller midt imellem det går med Københavns Kommune, men at det i dag overalt går ufattelig stærkt, er vel svært at blive uenige om. Mange af de besparelser, vi gennem de sidste år har gennemført for at rette op på kommunens økonomi og for at få råd til nye initiativer, har direkte eller indirekte haft til hensigt at få vores ansatte til at løbe stærkere.

Men altid at skulle skynde sig har også konsekvenser, der viser sig mange steder i form af sygefravær, oplevelse af omsorgssvigt, korte gennemsnitlige ansættelsesperioder og rekrutteringsvanskeligheder m.v. Men at den begavede løsning på de problemer skulle hedde kontrol og rapportskrivning, er for SF en urimelig tankegang.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Jeg ved godt, at ingen her i salen kan drages til ansvar for, hvad vores indenrigsminister finder det for godt at udtale, men at vi tilsyneladende har en regering, der mener, at svaret på borgernes meldinger om dårlige forhold på hospitaler er indførelse af et hotelstjernesystem, er da symptomatisk.

For pokker, brug dog ressourcerne rigtigt. Giv flere midler, hænder derhen, hvor opgaverne rent faktisk løses, og hold lidt igen med antallet af konsulentfirmaer i jagten på tvivlsomme millioner og med ulidelige og misforståede karaktergivninger på stort set alt.

Misforstå det ikke, SF er ikke tilhænger af reformstop, hvis der vel at mærke tales om positive reformer. Når der i den offentlige debat i dag og særlig af regeringen tales om reformer, drejer det sig om velfærdsreformer og skattereformer. Men velfærdsreformer handler om nedsættelse af dagpenge og sociale ydelser samt afskaffelse af efterløn. Skattereformer handler om at nedsætte skatten for dem, der i forvejen tjener mest. Det er ikke den slags reformer, vi i SF går ind for.

Velfærdsstaten skal ikke udhules eller nulstilles, men selvfølgelig udvikles og heller ikke hæmmes af unødigt bureaukrati. Vi skal have beskæftigelsesreformer for de ansatte, vi skal sikre servicereformer for borgerne i retning af udvidet service og behandlingsreform på hospitalerne i retning af prioritering af, hvor og hvad og hvem der skal behandles. Men giv initiativret og selvbestemmelse tilbage til de ansatte og til borgerne, de der bedst ved, hvor styrkerne og svaghederne i vores service er. Sandsynligheden for, at gode ideer opstår, øges jo nok med det antal, der har tid og mulighed for at deltage i jagten på de gode ideer.

Der er en entydig sammenhæng mellem de arbejdsforhold, vi byder de ansatte, og den service, borgerne modtager. I SF ville det ærgre os usigeligt, hvis sidste års fokus og afsættelse af 21 mio. kr. til kompetenceudvikling af medarbejderne skulle vise sig at være en engangsovelse. Det er ikke kun et spørgsmål om penge, men i lige så høj grad om holdning, om det useriøse i at pålægge nye opgaver uden først at sørge for, at kompetencerne til at løse dem er til stede. Frem for alt skal vi lade være at skabe os selv nye problemer med kortsigtede besparelser for øje.

Det sidstnævnte blev desværre sørgeligt illustreret på forrige møde i Økonomiudvalget, hvor en budgetanalyse af rengøringen i vores kommune blev præsenteret. Uden at blive synderligt analytiske eller konkrete hoppede man til den konklusion, at her lå et solidt effektiviseringspotentiale, lig besparelse, på over 20 pct. og ventede, alt sammen bare ved at købe lidt nye koste og ved at få medarbejderne til at arbejde mere effektivt.

Den konklusion blev nået, uden at man havde gjort sig den ulejlighed at definere, hvilken type opgave rengøring i grunden er for kommunen, og uden først at kigge i vores egne kroge efter inspiration og for eksempel have gjort projekt Fornuftig Rengøring i U&U-forvaltningen til genstand eller udgangspunkt for analysen i stedet for.

Fornuftig Rengøring er en organisering af arbejdet, der bl.a. har betydet større arbejdsglæde med mindre sygefravær til følge, og i yderste konsekvens måske mindre brug for skånejob eller på besøg på det rygcenter, SF meget gerne ser bevaret i de kommende budgetter.

Det tager tid at se tingene i sammenhæng, at inddrage mange flere i beslutningerne, men det er en tid, vi i SF gerne vil afsætte. Vi har gode medarbejdere i Københavns Kommune, vi skylder dem en arbejdsplads, der er udviklende både på det faglige og personlige plan. Dette vil også forbedre servicen for vores borgere betydeligt. SF vil i de videre budgetdrøftelser fremsætte forslag, der vil gøre os i stand til at nå dette mål.

Men ikke al tid er et gode, ja faktisk er ventetid det stik modsatte. Heldigvis gør vi, når vi vedtager dette års budget, op med en af de grelleste ventetidsproblematikker i Københavns Kommune, ventetiden, de evigt lange ventelister på at få en daginstitutionsplads.

Med børneplanen lægger vi handling bag ordene om København som en attraktiv by for børnefamilierne at bo i. Det skal være slut med usikkerheden om hvor, hvornår og hvordan, man som forældre kan få passet det dejligste, man har. Slut med selv at skulle flække mærkelige midlertidige pasningsaftaler sammen og som familie leve med den konstante frygt for, at korthuset falder sammen.

Med børneplanen sikrer vi, at alle københavnske forældres behov for børnepasning kan imødekommes. Og det sker ikke mindst uden at gå på kompromis med kvaliteten, således at pladserne vil le-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

ve op til det, der er udtrykt i den pædagogiske perspektivplan, og med hovedvægten lagt på daginstitutionspladser, fuldstændig i tråd med forældrenes ønske, som det blev påvist af den undersøgelse, som familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen gennemførte blandt ventelisteforældre i foråret.

Og for os er det ikke tilfældigt, endsige ærgerligt, at vi ikke har en endnu bredere vifte af partier, end tilfældet er, bag aftalen. Vi har et rødt flertal her i byen, og vi er glade for at bruge det. For SF kunne der ikke være tale om at indgå en aftale på dette område med et parti som Venstre, som mener, at børn af arbejdsløse skal bagest i køen til en daginstitutionsplads, som vil stille de svageste børn og forældre ringest, og som til stadighed vrider deres hjerner for at finde ud af en måde, hvorved private firmaer kan hente profit ud af et nødvendigt offentligt gode som børnepasning.

Børneplanen er en stor satsning, som kommer til at lægge beslag på en stor del af budgettet. Og selvfølgelig vil man kunne fremføre, at der er områder, der ikke vil blive råd til på bekostning af børneplanen. Men det er dybt useriøst at give udtryk for, at uden denne plan ville der have været råd til stort set ethvert tænkeligt initiativ, som en borgerrepræsentant kunne hitte på.

Men vi prioriterer med åben pande. Vi vælger at satse massivt på at få løst denne opgave, som vi i årevis har slæbt med os, og som ud over at få løst et meget konkret problem for småbørnsfamilier har så mange positive afsmittende gevinster på bl.a. arbejdsmarkedet og integrationen, ja på livet, miljøet og økonomien i København, når familier vælger at blive boende.

Børneplanen er ikke kun børnepasning, men også skoler. I planen lægges der op til at sikre den fremtidige anvendelse af det, der bygges, for små børn bliver større, og den tid er heldigvis forbi, hvor det kom som en overraskelse.

Med børneplanen afsættes der også de nødvendige midler til udbygningen af vores folkeskoler. Men desværre er der stadig langt igen, før vores skoler også kvalitativt er udbygget, førend faglokalerne overalt har fået den standard, der lever op til intentionerne i folkeskoleloven og til de forventninger, forældre og børn og unge med rette kan stille til undervisningen.

Vi har i København i forvejen en alarmerende høj privatskolefrekvens. Det er vores ansvar at sikre, at de forældre, der vælger folkeskolen, får et mindst lige så godt undervisningstilbud som de forældre, der har lyst og råd til at vælge den private skole.

Ligesom vi stadig, som sidste år, mener, at vi i 2003 simpelt hen ikke kan være de sanitære forhold på vores skoler bekendt. Det kan ikke være rigtigt, at børn må gå og holde sig hele skoledagen på grund af ulækre toiletter.

Ligeledes påviser undersøgelse på undersøgelse, at legepladser overalt i det ganske land, København medregnet, er i forfalden og farlig stand, for ikke at tale om gabende kedelige. I SF ser vi derfor meget gerne, at vi i de kommende forhandlinger finder plads til at videreføre den legepladspulje, der har eksisteret de seneste år, og som ikke kun forbedrer børnenes udfoldelsesmuligheder i en tid, hvor alle taler om fede og ubevægelige børn, men også er et konkret afsæt til det øgede samarbejde mellem skoler og fritidshjem, som alle i Borgerrepræsentationen gerne ser fremmet.

At sikre gode legepladser er et udtryk for den samme fornuftige og langsigtede tankegang, som fik SF til at foreslå madordninger på skolerne, et initiativ, der heldigvis fandt genklang, og som nu snart er udbredt til hele byen.

Imens ventetiden på daginstitutionspladser daler, kan den til gengæld hurtigt vokse ved stoppestedet, og når bussen kommer, så vil vi blive mødt med et koncept, der vistnok behøver både uvilje i regeringen og en udemokratisk instans at slippe igennem: dårligere ydelse til en højere pris.

Den kollektive trafik i hovedstadsregionen bliver dyrere og dårligere, fordi regeringen sammen med Dansk Folkeparti fjerner tilskuddet til nedbringelse af taksterne, 100 mio. kr. for HUR's vedkommende, og samtidig pålægges amtskommunerne et skattestop under trussel om økonomiske sanktioner, hvis det ikke overholdes.

Næh, så er der sandelig mere gang i den private trafik. Her går det enten ulovligt stærkt eller slet ikke og nærmest kun i kø. Overalt i byen kan man daglig se farlige trafikepisoder.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

SF satte ved sidste års budgetforhandlinger fokus på trafiksikkerheden, især omkring skoler og institutioner, og nu afventer vi med en vis utålmodighed det udspil, der i det mindste kan skabe mere tryghed for byens mindste trafikanter.

En vis portion tålmodighed er også påkrævet, når det gælder de lokale trafikplaner. I SF er vi glade for de lokale trafikplaner, der er lagt frem, og vi mener så afgjort, at det vil betyde et løft i bymiljøet. Men 30 år eller deromkring er nok rigelig lang tid at vente på den fulde implementering. Der er simpelt hen for meget »Olsen Banden« over det: Planerne er der, men pengene mangler. I SF ser vi gerne, at der afsættes flere penge til en hurtigere gennemførelse af de lokale trafikplaner...

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Lige et øjeblik, Charlotte Wieth-Klitgaard, fordi jeg bliver nødt til at kalde ind. Der er kun 20 mennesker i salen og ikke et eneste medlem af Venstre til stede, kan jeg se ... nu er vi 28, så vi genoptager mødet.

Charlotte Wieth-Klitgaard (F): Når folk i diverse avisartikler bliver bedt om at nævne henholdsvis det grimme og det bedste nye initiativ i København, er det mere reglen end undtagelsen, at havnen bliver dobbeltnevnt, den hæsle, kønsløse bebyggelse af Kalvebod Brygge ikke underligt nok som det grimme, og det bærer vi i SF heldigvis ikke noget medansvar for. Og så de to havnebade som et unikt initiativ. Det at københavnere kan bade i havnen og det endda gratis. Havde det måske været tilfældet, hvis det nu havde været Venstres idé? Havnebadene tager vi i SF hellere end gerne vores del af æren for, samtidig med at vi glæder os til, at der kommer flere.

Desværre kan vi nok ikke, som ellers rigtig mange i de samme artikler foreslår, sætte bulldozerne ind og rydde havnefronten. Men vi kan forhåbentlig lære af fortidens, den er jo ikke så fjern, fejl og undgå at ødelægge havnens rekreative værdier yderligere i en tid, hvor Den Blå Plan er til debat.

Vi har ikke noget imod husbåde. Tværtimod kan de være med til at skabe liv i havnen og mangfoldiggøre københavnernes boligtilbud. Men de skal ikke ødelægge et miljø som Nokken og ikke hindre københavnernes adgang til vand, og de skal slet ikke opføres som flydende strandvejsvillaer friholdt for at deltage i kommunens økonomiske fællesskab som en anden marina i Monaco.

Vi er heldige at leve i en storby med mange tilbud til os i den tid, som vel de fleste af os mener er vores bedste, vores fritid. Men københavnernes mange tilbud har desværre ofte gjort det lidt for nemt at glemme vores kommunale forpligtelser på idræts- og kulturområdet, hvad der f.eks. nemt kan påvises, hvis man sammenligner vores idrætsanlæg med dem i andre kommuner.

I forsommeren indgik vi i SF sammen med de andre budgetaftalepartier en aftale, der forbedrer vilkårene, især for fodbolden, og i budget 2003 var der også en række gode initiativer, hvor blandt andet også den uorganiserede idræt fik et løft med midlerne til de bevægelsesklare områder.

Desværre er der ikke fulgt et rammeløft med alle de gode initiativer, der lå i budget 2003, og der mangler også at blive bundet mange løse ender omkring restfinansieringen af de lokale idræts- og kulturhuse.

Og det skal ikke være usagt, at når det gælder penge til såvel idræt som kultur, foretrækker vi initiativer, hvor københavnere kan deltage aktivt, frem for forkromede projekter til passiv beskuelse.

Det betyder ikke, at vi ikke samtidig gerne vil tænke stort. I SF glæder vi os over den aktuelle debat om Hovedbiblioteket, og vi vil i de kommende forhandlinger stille forslag om, at der afsættes penge til en arkitektkonkurrence med henblik på at bygge et nyt hovedbibliotek. Det nuværende i Krystalgade er blevet for lille og står over for at skulle renoveres både ind- og udvendigt.

Hvorfor ikke i stedet bygge et helt nyt hovedbibliotek, centralt beliggende og med nem adgang til offentlig transport, det første i København, hvor bygningen skabes til formålet, et byens hus, et fælles rum for byens borgere med rum til både kulturelle og politiske aktiviteter, med plads til de over 1 mio. årlige brugere og med mulighed for at tilbyde de nyeste it-faciliteter?

Jeg skal ikke bruge lang tid på at gentage, hvad vi allerede så mange gange før har sagt: HS-konstruktionen er ikke er en SF-kongstanke. Det er et udemokratisk organ uden direkte politisk ansvar.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Og vi kan samtidig konstatere, at HS langt fra har været i stand til at opfylde sit mål om at rationalisere sygehusene i hovedstaden.

Endnu en gang står vi med et nærmest bundløst hul og med besparelser, hvoraf over 50 pct. er uspecificerede. Hvordan kan vi forsvare et sådant budget? Det er vores opgave som politikere at prioritere. Vi er skuffede over, at den øvrige bestyrelse i HS ikke har villet diskutere omstruktureringer med os, ikke har villet diskutere bl.a. sammenlægning af højt specialiserede områder og vagtberedskab.

Vi kan ikke være bekendt at love alle behandling og helbredelse for stort set alting og derefter overlade det ubehagelige arbejde med at grønthøste sig igennem et magert budget til de ansatte. Dertil kommer, at vi for alvor skyder os selv i foden, hvis besparelser i HS som for eksempel de foreslåede på accelererende patientforløb kommer til at koste et andet sted i kommunens kasse.

Vi beder vores overborgmester om at komme med et seriøst bud på en løsning af HS' økonomiske situation. Vi må turde prioritere, det er vores ansvar.

Det har næppe forbigået nogen, at der har været en regnskabsoverskridelse på familie- og arbejdsmarkedsområdet. Og næppe nogen kan være i tvivl om, at dette hverken skyldes svigt eller svig, ja vel nærmest det modsatte. Havde der ikke været tale om et merforbrug, ville nogle af de svageste grupper i kommunen med rette kunne have hævdet, at de var blevet svigtet, at de ikke havde fået den hjælp og støtte, de er berettigede til. Det er med andre ord helt nødvendige omkostninger, der har ført til en regnskabsoverskridelse, og vi kan ikke være andet bekendt end også næste år at finde penge.

Et samfund kendes på, hvordan det behandler sine svageste. København er overrepræsenteret, hvad angår hjemløse, narkomaner, psykisk syge og handicappede. Der er brug for en øget indsats, og vi glæder os derfor over, at det er lykkedes at få et forhandlingsresultat med partierne bag satspuljen, som betyder, at der til disse grupper kan tilføres ca. 120 mio. kr. over de næste 3 år. Og som den eneste og første kommune i landet får vi disse penge permanent.

Forudsætningen for, at pengene kan udløses, er, at vi viderefører de 10 mio. kr., som staten har bevilget til hjemløse, og som bortfalder fra næste år. For SF er det et højt prioriteret budgetkrav, at disse penge afsættes, så satspuljen kan udløses.

En anden meget sårbar gruppe er de demente. Som en del af budget 2003 vedtog Borgerrepræsentationen at udarbejde en demenspolitik med det sigte at forbedre forholdene for de demente. SF går til forhandlinger med det krav, at vi i budget 2004 afsætter 25 mio. kr. til området. Afsætter vi ikke pengene, kan vi ikke etablere flere demensegnede boliger eller sikre den nødvendige kompetenceudvikling af personalet. Afsætter vi ikke pengene, bliver forrige års løfter til ligegyldig og tom snak.

Etnisk ligestilling og integration er en vigtig udfordring i København. 17 pct. af borgerne i København tilhører en anden etnisk gruppe end dansk. Det er vigtigt, at vi får og bevarer et rummeligt København, hvor vi bruger mangfoldigheden som en ressource.

For SF er det et vigtigt led i den etniske ligestilling, at alle får et arbejde. Det er beskæmmende at se, hvordan arbejdsløsheden støt er vokset, siden den borgerlige regering er trådt til. I København skal der bygges videre på de aftaler, der er lavet med arbejdsmarkedets parter, for et rigtigt arbejde på en rigtig arbejdsplads er nu engang noget, der rykker.

Hertil kommer, at Københavns Kommune selv må gå foran og ansætte etniske minoriteter. Vi har vedtaget en personalepolitik om, at de ansatte skal afspejle befolknings sammensætningen, men det mål er langt fra indfriet. Vi har derfor brug for, at de enkelte forvaltninger laver handleplaner for etnisk ligestilling i ansættelsespolitikken.

I flere år har SF bedt om, at vi i kommunen finder en ny måde at omstille på. Når udvalgene i år og forrige år har fundet besparelser for at kunne bidrage til omstillingspuljen, har de været helt inde og skære i kerneområder, besparelser, der ofte bagefter er endt på ønskelisterne til de videre forhandlinger og ikke sjældent er endt med at blive tilbageført.

Denne praksis er blevet kritiseret skarpt af især Venstres to borgmestre, der dog ikke selv har været sene til i tide og utide at bede om tillægsbevillinger, når besparelser på deres områder har gjort budgettet mere stramt end holdbart. Vi anerkender selvfølgelig behovet for at finde midler til nye initi-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

ativer. Men vi mener, at udvalgene er langt mere kompetente til at prioritere mellem forskellige tiltag, end tilfældet er ved de centrale forhandlinger.

Vi går derfor til forhandlinger med det klare mål, at i hvert fald en del af omstillingen ved næste års budget skal finde sted inden for udvalgets rammer. Vi har valgt at kalde det integreret omstilling. På den måde vil langt flere politikere i Borgerrepræsentationen få direkte indflydelse på og ansvar for omprioriteringerne.

Denne tale afspejler vores overordnede prioriteringer. SF's ordførere på de forskellige udvalgsområder vil på mandag konkretisere vores ønsker, krav og ideer til budget 2004.

Københavns Kommune skal være en god by at bo i, at vokse op i, skal være en by, der tager ansvar og har omtanke for sine svageste grupper, en by, der anerkender sammenhængen mellem det at være en attraktiv arbejdsplads og en god serviceudbyder.

De sidste par års budgetaftaler har gjort København til et bedre sted at bo. Vi ønsker at medvirke til at fortsætte den stabile og socialt ansvarlige kurs, som vi har været med til at lægge. Vi ønsker at fortsætte det forpligtende samarbejde, vi med børneplanen har lagt op til, så det er tydeligt for enhver, at vi tør prioritere, at hovedstaden viser, at der er et klart alternativ til den »laden stå til og være sig selv nærmest«-politik, der udspringer fra Christiansborg, at venstrefløjen er garant for et bæredygtigt miljø i og en socialt ansvarlig udvikling af København.

Borgmester **Inger Marie Bruun-Vierø**: Jeg vil starte med at gøre op med myten om, at det går ufatteligt godt i København, om end jeg anerkender, at flere initiativer trækker i den rigtige retning.

Det er stadig sådan, at de borgere, der flytter til København, er fattigere end de borgere, der flytter fra København. I 2002 havde København en nettotilflytning på 2.500 skattepligtige personer, men et tab i skattepligtig indkomst på 625 mio. kr.

Det er også fortsat sådan, at dårlige konjunkturer rammer København mest. Der er nu forholdsvis flere borgere på kontanthjælp og aktivering, på sygedagpenge samt på førtidspension end sidste år. I 2004 er der indregnet en stigning på 130 mio. kr. til disse udgifter i forhold til 2003, og færre unge får en ungdomsuddannelse. Jeg lyttede opmærksomt til Karen Hækkerups eksempler, som til fulde illustrerer, hvad jeg mener.

Gælden pr. indbygger er fortsat højere i København end i de fleste af de kommuner, København traditionelt sammenligner sig med. Det er også sådan, at København fortsat på stort set alle områder leverer den dyreste velfærdsservice, det viser nøgletal for København og større danske byer, men vi leverer ikke den bedste velfærd.

Desværre er HS-problemerne også uændrede og uløste, og det samme gælder for den københavnske trafik, selv om vi har fået en metro.

Den demografiske udvikling, der i det seneste år er gået i retning af flere børn og færre ældre, en udvikling, der fortsætter i de kommende år, hører også med i problemfeltet. Det kræver stor omstilling og løbende opfølgning.

Borgerne udfordrer systemet. Det forventes, at kommunen har evner til at imødekomme borgernes skiftende behov. Der forventes fleksibel service og myndighedsbetjening 24 timer i døgnet samt tilgængelighed og gennemsigtighed. Der er meget at leve op til.

Hertil kommer den digitale udfordring samt en udfordring af ledelse og styring, der indebærer, at krav om kvalitet, medarbejdertilfredshed, effektivitet samt evne til at sætte mål og prioritere, informere og kommunikere, kan imødekommes.

Det er i store træk overskrifterne på de politiske udfordringer, vi har stået over for gennem flere år, og som Det Radikale Venstre i forskellige sammenhænge har søgt at finde løsninger på og har været med til at finde løsninger på. Da problemerne ikke hører til i småtingsafdelingen, har det handlet om det lange, seje træk, og det gør det fortsat, selv om der som sagt er sat meget i gang i de seneste år, der trækker i den rigtige retning.

Det er stadig det historiske budgetforlig fra 1998 mellem, A, C, V, CD og B, der er grundpillen i det fremlagte budget for 2004. De tre hovedelementer var: uændret skat, gældsafvikling på minimum

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

200 mio. kr. samt en omstillingspulje på ca. 2 pct. af lønudgiften til nødvendig omstilling af service- og velfærdsydelse, et radikalt ønske dengang. I praksis er der blevet omprioriteret for godt 1 mia. siden da. Ingen kunne vist forestille sig kommunen uden den omstilling.

Andre langsigtede budgetforlig er kommet til siden. Jeg kan bl.a. nævne forliget om 4-ugersgaranti til ældre, der er visiteret til plejehjem. samt boligforliget, der er godt i gang med at blive realiseret, og hvor der satses på en mere attraktiv boligmasse. Nu ser vi frem til Den Blå Plans realisering.

Ventetidsgarantier til børnefamilier med pasningsbehov er der blevet udstedt de sidste 5 år, og der er indgået flere folkeskoleforlig for at sikre god standard både for indhold og fysiske rammer, senest børneplanen, som forhåbentlig i løbet af et par år sætter et endeligt punktum for børnefamiliernes trængsler på dagpasnings- og skoleområdet.

Filosofien bag budgetforligene har været, at byen skal være attraktiv at bo i. »Byen skal være et kraftcenter for menneskelig, kulturel og økonomisk udvikling«, som der står i værdigrundlaget. Det kan kun opnås, hvis København forstår at placere sig i førerfeltet i den internationale og lokale konkurrence om arbejdspladser og nettoskatteydere.

Derfor er det helt fundamentalt, at de traditionelle velfærdsydelser inden for sundhed, omsorg, folkeskole, handicap- og daginstitutionsområdet er af høj kvalitet, at vi har en alsidig boligmasse af høj standard, at vi kan præstere en markant og synlig indsats på kultur- og fritidsområdet, at København er velholdt, ren, grøn og tryk at være i, og at trafikken kan afvikles sikkert og hurtigt både den kollektive og den individuelle.

Nu har jeg kort gennemgået, at der er meget store udfordringer foran os, og jeg må desværre konstatere, at vi dels slet ikke har penge nok til at løse opgaverne, dels ikke bruger dem rigtigt.

Det store spørgsmål er, hvordan vi kommer videre, for der er stadig lang vej, og vi kan ikke bare skrive ekstraregninger ud til borgerne. Vi har skattestop. Oven i købet skal skatten sænkes med 0,1 pct., og der er grænser for realvæksten.

I år har vi 142 mio. kr. fra omstillingspuljen til at gøre godt med. Kigger vi på de forskellige forvaltningers ønskelister og på HS' budgetmanko, kan det hurtigt konstateres, at 142 mio. kr. rækker som en skrædder i helvede. Alene det, at HS' budgetmanko er på 189 mio. kr., illustrerer de problemer, vi står over for.

Et andet hængeparti fra sidste års budgetforlig, som flere har nævnt, er demensområdet, hvor en enig Borgerrepræsentation tilkendegav, at området skulle tilføres ressourcer, så snart der forelå en politik på området. Det gør der nu.

Kommunens medfinansiering af reovering af Kongens Nytorv og penge til en løsning af trafikale problemer på Dokøen som følge af det nye operahus kan heller ikke skydes til hjørne.

Det Radikale Venstre er selvfølgelig parat til først og fremmest at finde en løsning på disse hængepartier, men også andre initiativer er vigtige, og nogle er efter vores opfattelse så vigtige, at vi allerede nu bør vurdere, om vi kan udvide kommunens samlede service pr. skattekrone, hvilket er en af kommunens målsætninger. Jeg mener, vi kan, og at vi bliver nødt til det. Det vil jeg vende tilbage til.

Lige gyldigt om vi kan lide det eller ej, er vi nødt til at se i øjnene, at vi har skattestop, og der er grænser for kommunens realvækst. Det er en realitet. Derfor kan vi kun imødekomme nye behov gennem effektivisering, besparelser og nytænkning af velfærdsmodellen.

Vi må se i øjnene, at vi ikke kan udvikle vores velfærd ved at producere mere af samme slags eller ved en yderligere udvidelse af den offentlige sektor. Der er flere andre grunde til at rette blikket mod civilsamfundet. Det offentlige skal sikre gedigne basisydelser på velfærdsområdet. Sådan skal det fortsat være. Men det offentlige skal ikke fratage borgeren den almindelige pligt til at udvise medmenneskelighed og ansvar både for egen tilværelse og for omgivelserne. Vi skal have flere københavnere på banen, når det handler om lektiehjælp, om at lufte plejehjemsbeboerens hund og om at holde byen ren. Det vil jeg konkretisere lidt mere på mandag.

Det er godt for dem, der er aktive, fordi det bevisligt giver et længere og sundere liv, og for byen, der får et løft, samt for dem, der nyder godt af den frivillige indsats. Derfor foreslår Det Radikale Venstre, at der afsættes yderligere midler til partnerskab, frivilligt arbejde og netværksdannelse.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Jeg kan f.eks. se mange efterlønnere og yngre folkepensionister i en rolle, hvor den enkelte mindst er aktiv i frivilligt arbejde en halv dag om ugen. Der skal lidt penge til at smøre denne proces, fordi frivilligt arbejde ikke fylder meget i dagens Danmark set i forhold til de lande, vi sammenligner os med. Mulighederne for at mobilisere civilsamfundet bør understøttes på flere fronter, ikke mindst i folkeskolen.

Døgnanbringelsesområdet er også nævnt i budgetforslaget som et af de områder, der bør tilføres flere midler. Den opfattelse deles ikke af Det Radikale Venstre. Vi ser hellere en metodeudvikling, så der satses mere på slægtsanbringelser og familierådgivning.

I det hele taget er det vigtigt at tænke forebyggende. Det er også med til at konsolidere. Vi skal forebygge, at mennesker havner på kontanthjælp, på sygedagpenge eller som førtidspensionister. Især skal der øget fokus på etniske minoriteter, og det er der også flere, der har været inde på.

SFI's rapport viser, at kommunens indsats langt fra er tilstrækkelig. Der er brug for mere ambitiøse målsætninger og handlinger end dem, der indgik i budgettet. Det bør drøftes i de kommende budgetforhandlinger. Det er ikke nok at håbe på nogle satspuljeforhandlinger og sætte noget nyt i gang, når det rent faktisk bl.a. drejer sig om, at sagsbehandlere skal være mere konsekvensorienterede, der skal strammes op på praksis, der skal gives mere efteruddannelse af frontmedarbejderne.

For børn, der vokser op i Danmark, er det helt afgørende, at folkeskolen kan give børnene tilstrækkelige boglige og sociale færdigheder. Derfor må skolen ikke gå og putte sig. Der skal være synlighed omkring den enkelte skoles kvalitet.

Det Radikale Venstre ser frem til, at budgetforliget fra sidste år vedrørende udbredelsen af den såkaldte PISA-undersøgelse til fuld skala gennemføres, uden at det skal til debat igen i år. Det vil Det Radikale Venstre betragte som forligsbrud. Først når forældrene føler sig trygge ved folkeskolernes kvalitet, kan konkurrencen med privatskolerne tages op. Så også af den grund vil skolerne have stor nytte af at kunne dokumentere deres output.

Når det så er sagt, skal det også føjes til, at Det Radikale Venstre mener, at privatskolerne skal have samme og lige adgang som folkeskolerne til kommunens faciliteter såsom svømmehal, biblioteksbøger o.lign.

Desværre ser vi et stigende antal børn med adfærds-, kontakt- og trivselsproblemer. Hvis dette problem skal tackles, er vi nødt til på dette område at gøre op med metodefriheden inden for folkeskolen. Det er uacceptabelt, at der er så stor forskel fra distrikt til distrikt på, hvad der tilbydes, ligesom det er uacceptabelt, at specialundervisningens elever ikke oplever helhed i deres samlede undervisning.

Skolen skal leve op til sin forpligtelse til at kunne varetage undervisning af alle børn, ikke alene svage børn, men også børn med særlige forudsætninger og evner. Men det er væsentligt at fastholde, at ingen elever unødigt skal udskilles fra skoleklassen. Men hvor det er nødvendigt, skal det sikres, at den særligt tilrettelagte undervisning af børn har en kvalitet og bredde, der står mål med skolens øvrige undervisning. Endvidere mener Det Radikale Venstre, at der skal etableres en målrettet undervisning til særligt intelligente børn inden for klassens rammer.

I skolen sorteres mennesker for livet, derfor er temaet så vigtigt. Derfor er det helt afgørende, at den enkelte elevs skolegang er fagligt og socialt udviklende. Det Radikale Venstre mener ikke, at vi får nok ud af de mange ressourcer, der anvendes i den københavnske folkeskole. Vi burde have de dygtigste børn i Danmark, når vi er den kommune, der bruger flest penge pr. barn.

Det er vigtigt, at der bliver strammet op, og derfor stiller Det Radikale Venstre krav om større gennemsigtighed og åbenhed omkring kvaliteten på den enkelte skole. Også af den grund er PISA-projektet nødvendigt. Målrettet undervisning på højt niveau er helt fundamental, fordi en god skolegang betyder, at barnet har lyst til at komme videre med en ungdomsuddannelse, og uddannelse er som bekendt porten til arbejdsmarkedet.

En god skolegang forudsætter også, at alle børn, der er født i Danmark, kan tale dansk inden skolestart. Det er et tema, vi fortsat forfølger, indtil målet er nået.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Jeg har læst i budgettet, at københavnske børn og unge er mindre idrætsudøvende end i resten af landet. Det er også et stort problem, for ikke mindre end 27 alvorlige sygdomme kan forebygges gennem motion, som er lige så vigtig for børnene, og for den sags skyld også for de voksne, som sund kost er. Hidtil har vi kun haft fokus på sund kost, men som sagt er motion mindst lige så vigtig.

Derfor opfordrer Det Radikale Venstre til, at der bliver gjort en massiv indsats rettet mod overvægtige børn og unge, og det skal selvfølgelig være noget, der skal foregå tværførelsmæssigt, hvis man kan udtrykke det sådan.

Også overvægt og manglende motion hos voksne er blevet et alvorligt sundhedsproblem og vil medføre betydelige udgifter i hospitalssektoren, til medicin, hvis ikke der gribes ind. Derfor vil stadig flere amter via recepter fra familielægen presse skrantende danskere til at motionere og spise sundt. Den sti bør vi også betrede i København.

Med henblik på at reducere antallet af overvægtige københavnere foreslår Sundheds- og Om-sorgsudvalget derfor, at der etableres et tilbud om motions- og kostrådgivning i tillæg til almen praksis. Hensigten er, at praksislægerne kan skrive en recept på motion og diætvejledning i stedet for at skrive en recept på medicin til patienter med overvægt, type-2 diabetes og forhøjet kolesterol. Tilbud-dene skal etableres i borgernes nærmiljø, f.eks. i helsecentre eller på fysioterapiklinikker med tilknyt-tet diætist. Jeg vil uddybe emnet på mandag.

I en helt anden boldgade finder vi de ældre medborgere, der ikke får nok at spise. Det er også et stort sundhedsproblem. Det skønnes, at 30 pct. af de ældre i hjemmeplejen og på plejehjemmene er underernærede. Det forringer de ældres livskvalitet og forringer mulighederne for at være aktive og komme på fode efter sygdom med et øget plejebæhov til følge. Dette emne vender jeg også tilbage til senere.

Københavnerne skal røre sig, som I nok kan høre, og derfor var jeg glad for at læse i Kultur- og Fritidsudvalgets budgetforslag, at en målsætning skal være mere foreningsaktivitet, samt at der arbej-des på at fremme en intensiv udnyttelse af samtlige idrætsfaciliteter i kommunen.

Forebyggelse er også at sikre, at vores bygninger og inventar er vedligeholdet, og vi har stadig væk desværre et stort vedligeholdelsefterslæb. Det er meget bekymrende. Alene i Sundhedsforvalt-ningen er der et investeringsbæhov på mindst 150 mio. kr. Vedligeholdelsefterslæbet er også et tema, vi fortsat må drøfte.

Dette års budgetforlig bør også indeholde en beslutning om, at der skal udarbejdes en samlet tra-fikplan, som omfatter den ideelle løsning for såvel kollektiv som individuel trafik. For Det Radikale Venstre vil en ambitiøs plan ikke bare være ord på et stykke papir, fordi vi samtidig foreslår planen fi-nansieret via kørselsafgifter.

Som det sidste, men ikke mindre vigtigt af den grund, har vi som arbejdsgiver en pligt til fortsat at understøtte udviklingen af den attraktive arbejdsplads. Ikke mindst vil der være et stort uddannel-sesbæhov blandt de kortuddannede og uuddannede, som der løbende skal følges op på, ligesom der bør gøres en systematisk indsats for at undgå fysisk nedslidning. Som offentlig arbejdsplads kan vi simpelt hen ikke være bekendt at nedslide vores medarbejdere fysisk.

Men nu vil jeg forholde mig mere uddybende til de områder, hvor vi står over for næsten uover-skuelige opgaver. Her handler diskussionen ikke overvejende om at bruge de næsten 27 mia. kr. bedre. Her skal skaffes en væsentlig portion penge, før det gør en forskel.

Først om HS. Det er det Radikale Venstres opfattelse, og det viser budgetoverslagstallene for de kommende år også, at et øget kommunalt tilskud til dækning af mankoen i 2004 kan afhjælpe HS' økonomiske ubalance i dette år, altså kun i 2004. Det vil ikke kunne dække HS' fortsatte ubalance i de kommende år. Et øget tilskud til HS bør derfor ikke besluttes uden en stillingtagen til HS' grundlæg-gende strukturelle forhold.

Men hvordan skal vi tilrettelægge sundhedsbetjeningen af de københavnske borgeres fremtid? Det er et af de allermest centrale spørgsmål, når vi skal prioritere midler til HS eller til andre dele af vores sundhedsvæsen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Regeringsaftalen sætter også fokus på dette emne, idet det i aftalen hedder, at Københavns Kommune kan medvirke til at afprøve nye måder at tilrettelægge og gennemføre velfærdsopgaverne på inden for de givne lovgivningsmæssige og administrative rammer, f.eks. ved at undersøge mulighederne for en ændret arbejdsdeling på sundhedsområdet mellem sygehuse og primær sundheds- og socialsektor.

Jeg mener da også, at vi har store muligheder for i København at vise nye veje i organiseringen af sundhedssektoren, da vi jo er både kommune og amt, og disse muligheder skal vi benytte os af. Målet er mere sundhed for pengene, hvor opgaver gennem ændret arbejdsdeling løses på et fagligt højt plan på det laveste udgiftsniveau. Vi ved f.eks., at 6 ud af 10 patienter tropper op på skadestuerne i HS i stedet for at opsøge den praktiserende læge, fordi skadestuerne er mere tilgængelige end primærsektoren.

Først og fremmest skal vi organisere os på en måde, så vi tilgodeser borgernes behov. Vi skal bl.a. fremme et accelererende patientforløb og udgående hospitalsforløb i et tæt samarbejde mellem hospital og primærsektor. Flere opgaver skal løses i primærsektoren, således at HS ikke skal bruge ressourcer på forholdsvis banale sygdomsforløb og skader. Det vil være til gavn for alle parter.

Lad mig også pege på nogle grupper. Vi ved at langt over halvdelen af de indlagte på hospitalerne i HS er over 67 år, og det er langtfra givet, at det behov, de har for behandling og pleje, bedst tilgodeses på hospitalet. Jeg mener, at vi kan give disse borgere et bedre og formentlig også billigere tilbud ved en koordineret indsats mellem hospital, hjemmepleje og praktiserende læge med hovedvægten på primærsektoren samt ved at supplere med en udbygning af vores akutfunktion.

Det handler om at komme hurtigere ud af hospitalerne og hen til de optimale tilbud. Jeg har set, hvor godt og enkelt det kan gøres og konstateret, at ældre hurtigt kan komme på fode igen med den rette træning, kost og omsorg, men det var ikke på hospitalet, det skete.

Børnefamilierne er en anden målgruppe, som kunne have gavn af en langt mere målrettet indsats i primærsektoren bygget op omkring et samarbejde mellem praktiserende læger, sundhedsplejen m.v.

Endelig er der en række patienter med kroniske sygdomme, der gang på gang indlægges. De har brug for et tættere tværfagligt samarbejde mellem forskellige sundhedsprofessioner om deres sygdomsforløb og brug for, at væsentligt flere sygdomsproblemer kan klares i deres eget hjem i et samarbejde mellem sygehuse læger, den praktiserende læge, en hjemmesygeplejerske m.v.

Jeg tror på en organisatorisk ramme i primærsektoren, som med udgangspunkt i en flerlægepraksis omfatter sygeplejersker, fysioterapeuter, psykologer, rygestopkonsulenter, diætister, alternative behandlere m.v.

Sundhedshuse kan erstatte sygehuse. Den tankegang bør være udgangspunkt for en nødvendig nytænkning og bør være udgangspunkt for en nyorganisering af sundhedstilbuddet til københavnerne.

Det Radikale Venstre vil derfor foreslå, at vi i budgettet afsætter midler til at få afprøvet sådanne helsecentre i forskellige former for hermed også at stå bedre udrustet både i forhold til HS' aktuelle problemer og i diskussionen om fremtidens sundhedsvæsen, ikke mindst i den strukturdebat, som kommer efter strukturkommissionens arbejde.

De seneste tal fra Sundhedsstyrelsens redegørelse viser, at der er 60.000-80.000 borgere med demens i Danmark, og at der årligt kommer ca. 19.000 nye personer med demens. Hvis man overfører Sundhedsstyrelsens landstal til Københavns Kommune, indebærer det, at der i kommunen årligt kommer 1.900 nye borgere med demens. Men vi kender ikke tallene på området, for kun meget få plejehjemsbeboere og modtagere af hjemmehjælp er udredte, som det hedder, eller diagnosticeret, og får tilbud, der svarer til deres behov.

Men det kan der nu rettes op på. Sundheds- og Omsorgsudvalget har vedtaget en demenspolitik på sit møde den 26. juni i år. Politiken peger på, at der er brug for en særlig indsats over for borgere med demens, ikke alene når det handler om tidlig indsats, men også når det handler om indsats over for borgere med svær demens. Vi har en særlig omsorgsforpligtelse for denne svage gruppe, som vi ikke kan fortie. Men det er også et eksempel på, synes jeg, at man kan ikke, selv om vi har den om-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

sorgsforpligtelse, begynde at håndtere den, før vi også får ressourcer. Jeg tør ikke uden videre hive pengene op af kassen og bare gå i gang.

Det er nødvendigt at få opgraderet antallet af målrettede plejeboligpladser, således at Københavns Kommune kommer på samme niveau som gennemsnittet i Danmark. Ventetiden for særlige tilbud er for lang i dag, og borgere med demens kan derfor ikke omfattes af 4-ugers-garantien, før der er flere særlige boligtilbud.

Der er også hårdt brug for kompetenceudvikling af personalet, ligesom forskellige andre mere bløde områder skal sikres varig fokus. Ikke mindst er det vigtigt også at kunne støtte pårørende til demente. Det vil jeg naturligvis konkretisere i forbindelse med de kommende forhandlinger og også sætte penge på.

Jeg har i det hele taget bevidst undladt at sætte beløb på de initiativer, som Det Radikale Venstre mener bør tages som næste skridt til at konsolidere og fremtidssikre Københavns udvikling. Jeg håber, at vi i det efterfølgende forhandlingsforløb kan blive enige om at udvide omstillingspuljen via yderligere krav til effektiviseringer.

Nu kommer det store spørgsmål så: Hvordan kan vi skaffe de penge, der er nødvendige for, at vi på de højt prioriterede områder kan sikre, at København fortsat lever op til vores ambitioner og borgernes forventninger? Måske er der nogen, der nu får kaffen galt i halsen, men Det Radikale Venstre er ikke bange for at komme med et utraditionelt bud, som i virkeligheden burde være et traditionelt bud.

Jeg vil henvise til aftalen om udbygning på børneområdet. Jeg citerer fra teksten:

»I forløbet skal 6-by-nøgletallene inddrages til en løbende vurdering med henblik på at sikre en optimal ressourceudnyttelse«.

Metoden Det Radikale Venstre foreslår, er, at på områder, hvor Københavns Kommune har det højeste udgiftsniveau, skal vi kigge på den kommune i 6-by-samarbejdet, der har det næsthøjeste udgiftsniveau. 15 pct. af denne forskel skulle være besparelspotentialet i denne omgang. Det er et meget beskedent ambitionsniveau.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har startet denne øvelse, da der skulle findes omstillingsbidrag for 2004. Omstillingsbidraget fra ældreområdet, altså hjemmeplejen, tog udgangspunkt i 15 pct. af potentialet ved en fuld tilpasning i forhold til gennemsnitsudgifterne. I det forslag, jeg her kommer med, er der som sagt ikke engang taget udgangspunkt i 6-by-gennemsnitspriserne, men i næsthøjeste udgiftsniveau. Det skal derfor bemærkes, at besparelspotentialet ville være større, såfremt der blev taget udgangspunkt i gennemsnitsomkostningerne for alle 6-byerne på skole- og børneområdet.

I det hele taget er der mulighed for mange variationer, hvis mål på sigt er, at København ikke skal adskille sig væsentligt fra resten af landets større byer, medmindre det udspringer af en velbegrundet politisk prioritering.

Men hvis Borgerrepræsentationen vælger at gå så forsigtigt til værks, som Det Radikale Venstre foreslår i denne omgang, nemlig kun at spare 15 pct. af forskellen mellem København og den næstdyreste kommune, vil det alligevel på pasnings- og skoleområdet være muligt at spare yderligere omkring 25 mio. kr. Jeg skal minde om, at går vi den vej, vil vi fortsat være den dyreste kommune på de nævnte områder.

Hvordan det hele skal ende med at gå op, vil de kommende forhandlinger vise, og Det Radikale Venstre er som sagt indstillet på yderligere besparelser med udgangspunkt i analyser af 6-by-nøgletallene, så vi får mulighed for flere fremadrettede investeringer.

Der skal flere boller på suppen end de 142 mio. kr., hvis vi tilsammen skal virkeliggøre Københavns vision, og det er nødvendigt, hvis København skal undgå stagnation eller tilbagegang. Så vi ser frem til konstruktive budgetdrøftelser.

Mikkel Warming (Ø): I tegneserien »Radiserne« ses hunden Nuser ofte i gang med at skrive en bog, et værk, der altid begynder med ordene: »Det var en mørk og stormfuld nat«. Nuser kommer al-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

drig rigtig længere end til den sætning, men alle vi, der kigger på tegneserien, er sikre på, at hvis han en dag skriver bogen færdig, bliver det en rigtig klassisk gyser.

Nu er København ikke universet i »Radiserne«, og jeg vil slet ikke begynde at drage paralleller, der kan antyde, hvem der er Søren Brun, og hvem der hele tiden fjerner bolden, når Søren Brun vil sparke, eller hvem der hele tiden har brug for sin sutteklud, om end det er fristende.

Men det er en mørk og stormfuld nat, vi befinder os i. Vi er ikke bare ved indledningen, men midt i gyseren som københavnere, som borgere i Danmark, som verdensborgere. Vi er alle borgere i den samme verden, en verden, der i dag er helt forandret i forhold til sidste års budgetdebat, en verden, hvor den stærke tager, hvad han vil, og blæser på alle internationale aftaler og love. En verden, hvor løgn og bedrag er de midler, der bruges for at få modvillige befolkninger og parlamenter til at acceptere tvivlsomme krige. En verden, hvor milliarder af dollars hver måned kastes ud i den blå luft på at finansiere USA's forsøg på at sikre sig stabile olieleverancer og etablere sig som traditionel imperialistisk kolonimagt. Dette vanvid, som den danske regering har bakket helhjertet op med sine egne løgne, har store konsekvenser også for Københavns Kommune.

Når verden kastes ud i usikkerhed, når verdens stærkeste økonomi brænder sine ressourcer af på militær og skattelettelser for de allerrigeste, så har det konsekvenser for økonomien på globalt niveau. Og kun en modig, handlekraftig økonomisk politik, der ikke ligger under for blind markedstro, kan rette op på økonomien nationalt.

Vi har ikke en regering, der fører en modig og handlekraftig økonomisk politik, tværtimod. Vi har en regering, der fører traditionel, klassisk neoliberal økonomisk politik, hvor markedet råder, og hvor firmaers profit står over menneskers velfærd.

Og derfor ser vi også i Danmark og særlig i København, at arbejdsløsheden stiger igen. Vi oplever, hvordan arbejdsløsheden stiger blandt akademikere, både dem, regeringen fyrer, fordi de er eksperter på områder, hvor de borgerlige helst vil svæve i uvidenhed, og de nyuddannede, der ikke kan komme ind på arbejdsmarkedet. Vi oplever, hvordan bygningsarbejderne i København har en eksplosiv stigende ledighed, bl.a. på grund af nedskæringerne i byfornyelsen. Arbejdsløsheden har en direkte indvirkning på kommunens økonomi, f.eks. i form af skatteindtægter. Regeringens økonomiske politik eller mangel på samme koster københavnere dyrt.

Faresignalerne har været der længe. På den baggrund stemte Enhedslisten imod, at kommunen skulle vælge selvbudgettering for år 2003. Desværre ser det ud til, at flertallets gambling mislykkes. Selvbudgetteringen ser ud til – foreløbig, vi kan håbe, det bliver bedre end det – at give et underskud på op mod 160 mio. kr. Så meget har regeringens økonomiske politik i hvert fald kostet københavnere.

Så kan man spørge, om det er Københavns opgave at rette op på regeringens fejltagelser, spørge, om ikke København skal stille sig i spidsen og føre den nødvendige ekspansive økonomiske politik for at sætte gang i økonomien. Vi mener, det er nødvendigt.

Politik handler også om menneskesyn, om, hvordan samfundet skal indrettes, hvilke interesser der varetages, og hvilken frihed det enkelte menneske skal have. Vi har ikke i mange år haft så autoritær en regering, som vi har nu, en regering, der så kraftigt blander sig i det enkelte menneskes forhold, der så kraftigt indskrænker de frihedsrettigheder, mange af os opfattede som selvfølgelige. Vi har en regering, der blander sig i kærligheden mellem to mennesker, der forhindrer at man kan gifte sig med sin elskede og bo i sit hjemland, hvis kærligheden altså er fundet uden for landets grænser.

Denne menneskefjendske politik rammer hårdt og bredt. Og derfor ser vi nu det engang så liberale parti Venstre vride og vende sig, så man kan lave direkte diskrimination, så hvide danskere kan bo i landet med deres ægtefælle, mens sorte danskere ikke skal kunne det. Men o.k., når Venstre har ladet det hadske og fremmedfjendske Dansk Folkeparti sætte den udlændingepolitiske debat og dagsorden, så var det vel at forvente, at fremmedhadet også begynder at smitte af på Venstre selv.

Og så er vi på vej mod klar diskrimination, forskelsbehandling af mennesker på baggrund af hudfarve, kultur og religion. Det findes der ord for, det findes der et samfundssystem, der var bygget op

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

omkring. Det samfundssystem hedder apartheid, og det er det ord, vi kan blive nødt til at bruge om den politik, der føres af de borgerlige partier.

København er en multietnisk, en multikulturel by. Vi er mange, meget forskellige mennesker her i byen; det er faktisk noget af byens charme. Vi er alle en del af byen, af fællesskabet København.

Hvis ikke vores fællesskab skal ødelægges af en fremmedfjendsk regering og dens hadske støtteparti, så kræver det, at vi slås for retten til forskellighed, at København slås for at være modstykket til regeringen. En rød hovedstad skal vise en anden vej end nationalt snæversyn og markedsgørelse i regeringens cocktail. Vi skal sætte friheden for det enkelte menneske højere end markedets frihed. Det er ikke nemt.

Regeringens snævre bånd på den kommunale økonomi begrænser mulighederne for at give københavnere ordentlige skoler og daginstitutioner, tvinger byen til at bruge millioner på administration og bureaukrati i et såkaldt frit valg i stedet for at bruge pengene på hjemmepleje og god service, lader byens veje og pladser forfalde og sætter kulturlivet i stå.

Skattestoppet og de skæve skattelettelser er set ud fra et spindoktorsynspunkt skruet meget godt sammen. Regeringen er den glade giver, den giver lidt og specielt til kernevælgerne, mens kommunerne kan få lov til at skære ned på daginstitutionerne, ældrepleje, skoler, sygehuse og kulturtilbud. For regeringens ramme er så stram, at det ikke kan lade sig gøre for kommunerne som helhed at opretholde det eksisterende serviceniveau. Der kommer flere børn i skolerne, der kommer flere ældre, og de kommer hurtigere, end regeringens vækstrammer tillader det.

Men en forudsætning for, at København som by kan vise en anden vej, er, at rådhusflertallet på nogle af de tunge politiske områder begynder at føre politik for almindelige mennesker i stedet for politik for de mennesker, der har penge nok.

Det gælder ikke mindst på boligområdet. Rådhusflertallet – inklusive Søren Pind, selv om han i dag virker, som om han har glemt det – har gennem lejlighedssammenlægninger fjernet små, billige boliger, har ensidigt satset på dyre ejerboliger og været med til, ikke 100 pct. alene, at skabe den absurde boligsituation, der er i byen i dag, hvor vi har boligmangel, hvor ventelisterne til almene boliger stiger voldsomt, hvor andelsforeningerne bestormes af folk, hvor boligpriserne faktisk stadig stiger, hvor 40 m² koster 1 mio. kr. Og der mangler specielt boliger til mennesker, der ikke har en eller flere millioner i baglommen.

Det er desværre et bevidst resultat af flertallets boligpolitik, hvis grundlæggende målsætning har været at skifte de fattige københavnere ud med nogle mere velhavende.

Bolignøden betyder f.eks., at unge studerende må bruge deres energi på at finde et sted at bo, i stedet for at koncentrere sig om deres studium. Bolignøden har givet frit løb for boligspekulanter, hvad enten det er private udlejere, der presser huslejen voldsomt op, eller når man skal betale flere hundrede tusinde under bordet for at få en andelslejlighed.

Og bolignøden skaber social nød, for når man må sove på gaden eller på herbergerne, så bliver det svært at passe sit arbejde, svært at have styr på sin tilværelse. Så risikerer man for alvor at få sociale problemer. Københavns Kommunes langt hen ad vejen selvvalgte boligproblem, bolignød, er med til at skubbe mennesker ud i sociale problemer.

Sidste år var Enhedslisten med til at sætte midler af til 500 almene boliger. Desværre er det boligpolitiske flertal her i byen stadig grundlæggende asocialt i sin tankegang. Derfor vil de fleste af de boliger, når de bliver opført, få påklistret særlige udlejningsregler, som ofte har meget fine grønne navne. Men de handler alle sammen om at suspendere ventelisterne og forhindre, at arbejdsløse får en bolig.

Vi vil arbejde for, vi vil slås for, at der i næste års budget stadig er muligheder for at sætte gang i byggeri af almene boliger, men det skal være uden asociale udlejningsregler. Vi vil arbejde for at få omdannet de mange tusinde tomme kontorlokalemeter i København til boliger. Det er grundlæggende absurd, at erhvervslokaler står tomme, når der mangler lejligheder til mennesker. Boligen er for vigtig til at overlade til markedet, og derfor skal vi i København overveje, hvilke initiativer vi som by kan tage for at få udnyttet tomme etagemeter til boliger for mennesker.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Kunne det f.eks. være en idé at konvertere en del af vores kassebeholdning til investeringer i form af støtte til omlægninger af erhverv til bolig, selvfølgelig med bopæls- og skattepligt. Det vil være en udgift her og nu, men en langsigtet investering i indtægter i form af ekstra skattekrone.

Har kommunen selv tomme kontorlokaler, så må det være en forpligtigelse, at kommunen går i spidsen med at få disse omdannet til boliger.

Havnen er et andet område, hvor flertallet har ført politik for profit frem for for befolkningen. Københavns havnefront er i dag præget af glas-, stål- og betonpaladser, hvor store firmaer holder til sammen med luksuslejligheder, hvor man ikke engang behøver at betale skat til byen for at bo.

Havnen skal gives tilbage til københavnere. Nu er der en Blå Plan i høring, og det kan være et lille skridt i den rigtige retning. Men ord skal følges af handling, hvis de skal være noget værd. Derfor må kommunens flertal holde op med at ligge på maven for bygherrerne ønsker. Kommunen må stille krav til kvalitet, til, at der bygges boliger, og til at boligerne er til at betale.

Københavns økonomi har i de seneste år båret præg af de generelt bedre konjunkturer, men mange års forsømmelser og nedskæringer er ikke til at rette op på et par år. På mange områder har mange års nedskæringer og nedprioriteringer medført, at budgetterne er spændt til bristepunktet. Selv små nedskæringer, f.eks. i omstillingsbidragets hellige navn, medfører kontante og mærkbare forringelser.

Når f.eks. bibliotekerne skal spare, og det betyder, at bogbussen fjernes, og at bibliotekstilbuddet til patienter på hospitalerne forringes. Når Rygcenteret beskæres, så det forebyggende arbejde får ringere vilkår, og antallet af københavnere med rygproblemer derfor formentlig vil stige, når den grundige rengøring hos ældre, der modtager hjemmehjælp, forringes i stik modstrid med de løfter, et stort flertal i Borgerrepræsentationen inklusive Enhedslisten afgav i forbindelse med det budget, der blev vedtaget lige før sidste kommunevalg.

Der kan nævnes flere eksempler, og nogle af dem kommer i forbindelse med indlæggene fra Enhedslistens øvrige ordførere. Men disse få eksempler understreger blot, at selv om kommunens økonomiske nøgletal ser gode ud, nogle gange, og selv om vi altid får at vide, at det går smadder godt i København, så er der sparet til benet rundt omkring i kommunen, og der er simpelt hen ikke særlig meget fedt tilbage, om noget.

De sidste år har dog været præget af en vilje til at investere i byen, til at investere i byens fremtid. Ikke mindst børneplanen, der blev vedtaget af et stort flertal lige før sommerferien, peger fremad. Børneplanen er en ambitiøs beslutning, der handler om at skabe de fysiske rammer for et godt børneliv. Vi investerer i at skabe daginstitutioner, så byens børn kan få plads, når de har behov, på det tidspunkt, de har behov for det. Vi sætter et højt mål, at der i 2005 skal være pladser, når forældrene har behov for det, og vi prioriterer pengene til, at det kan lade sig gøre. Det var også på tide.

Københavnske forældre i en række bydele har i de senere år i stigende grad oplevet, at der ikke var pladser til børnene, hverken efter 6, 11, 12 måneder eller for den sags skyld 16-17 måneder. Konsekvensen har været nærmest desperate forældre, der risikerer at blive fyret eller ikke at kunne komme videre med deres studier.

Børneplanen skal skabe rammer for et godt børneliv, et helt børneliv. Derfor er skolerne tænkt med, således at de københavnske skoler bliver ud- og ombygget, så der er plads til de elever, der går i dem og skal gå i dem.

Der er desværre ikke altid roser uden torne, heller ikke i børneplanen. Enhedslisten har aldrig været begejstret for tankerne om merindskrivning i eksisterende institutioner, og vi vil fastholde, som det står i aftaleteksten, at en sådan merindskrivning kun kan finde sted efter en dialog med den enkelte institution og en konkret vurdering, en nøje vurdering af, om institutionen har plads til, at en børnegruppe på 14 kan deles i to.

Vi står bag børneplanen, og vi prioriterer selvfølgelig, at de nødvendige midler afsættes i næste års budget.

Københavns Kommunes økonomi har som sagt i nogle år haft det bedre end før, ikke mindst fordi flere københavnere kom i arbejde og betalte mere i skat. Det er tydeligvis ved at være slut. Arbejdsløsheden stiger, og kommunens indtægter falder. Når der samtidig viser sig store underskud rundt om-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

kring i forskellige forvaltninger, så bliver det svært at få enderne til at hænge sammen inden for den ramme, overborgmesteren har spillet ud med.

I det forelagte budget er der et rådighedsbeløb på 142 mio. Og det er altså før konsekvenserne af det forudsagte underskud i familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen er regnet ind.

Hvis denne ramme fastholdes i budgetforhandlingerne, så vil det blive et budget, som vil gå over i historien som et nedskæringsbudget.

Ikke mindst sygehusene vil lide. Takket være faldende tilskud fra regeringen til HS samt stigende pres på sygehusudgifterne ser vi en ubalance – som det så smukt hedder i kommunalt sprog – et underskud på 227 mio. kr. i HS næste år, og det er småting i forhold til prognoserne for de kommende år.

Det kommer oven i besparelser på 160 mio. kr., som vil ramme de københavnske sygehuse hårdt. Hvor hårdt er umuligt at sige, idet store dele af de foreslåede besparelser i HS ikke er udmøntet som konkrete forslag endnu.

HS-bestyrelsen har vel på et eller andet plan taget konsekvensen og udskrevet en regning til Københavns og Frederiksberg Kommuner, der dækker ubalancen. Det er svært at bebrejde dem. Alternativet, at finde besparelser på hele beløbet, er ikke bare perspektivløst, det er skræmmende. Findes disse penge ikke, så vil københavnerne opleve massive forringelser af sygehusområdet. Det ønsker vi ikke.

For Enhedslisten er sygehusene derfor centrale i den budgetdebat, der starter i aften. Vi vil ikke medvirke til massive forringelser for de københavnske patienter. Tværtom er der grund til at udvikle sygehusene, til at tænke i andet end behandling, tænke forebyggelse ind som en langt mere central del af de københavnske sygehuse, af det københavnske sundhedssystem.

Enhedslistens ordførere vil senere i debatten, oversat til mandag, gå i detaljer med de forskellige fagområder. Derfor vil jeg ikke sige noget om dem her. Bortset fra trafikken, som stadig er et af de største problemer, vi har her i byen. Der kommer flere biler på vejene. Det giver problemer med støj, forurening, trafikkaos og køer. Hovedproblemet er antallet af biler på vejene. Det er det stigende antal biler, der forurener, støjer, skaber køer og slår ihjel. Og flertallet vil ikke gøre noget, der kan begrænse, standse tilgangen i trafikken.

Det viser den store Trafik- og miljøplan, der har været diskuteret i det seneste års tid, og som skal diskuteres videre i efteråret. Forløbet og indholdet af planen er forstemmende, for flertallet vil simpelt hen ikke gøre noget, der kan begrænse antallet af biler. Derfor blæser man resultaterne af de foreløbige høringer en lang march, når de viser, at københavnerne er mest bekymret for forureningen fra trafikken, og helst ser, at den kollektive trafik styrkes markant, samtidig med at cyklisterens vilkår forbedres.

Det politiske flertal har åbenbart hele tiden ønsket, at der skal bygges nye veje, at der skal etableres flere parkeringspladser, at havnetunnelen skal hives op af kisten igen. Og sådan bliver det. Flertallet opgiver alle ønsker om blot at holde biltrafikken i ro og giver los for nye markante stigninger i trafikken.

Styrkelsen af den kollektive trafik, man taler så pænt om, handler primært om metroens 4. etape, et projekt, der koster 13-15 mia. og varer mindst 13-15 år, før det bliver realiseret. Men busserne skal jo styrkes, står der i Trafik- og miljøplanen, og det er meget svært at være uenig i. Jeg vil bare spørge, hvordan takststigninger på næsten 18 pct. styrker bustrafikken, hvordan massive nedskæringer i busdriften styrker bustrafikken. Næppe meget. Men det er altså konsekvensen af HUR's budgetforslag.

HUR's budgetforslag betyder en massiv forringelse af den kollektive trafik. Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti bærer sin meget store del af ansvaret herfor, fordi man med åbne øjne skar et tilskud på 100 mio. kr til billetpriserne i HUR væk. Alle vidste, at konsekvensen er højere priser til skade for de ældre, for de fattige, for de folk, der er nødt til at tage bussen. Alle vidste, at konsekvensen er, at færre tager bussen, og derved øges Københavns trafikproblemer. Det kan man ikke løbe fra, det kan man ikke nu gå ud og sige: Det er også for dårligt, amterne gør det. Alle vidste, da Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti fjernede dette tilskud, at det var konsekvensen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Men flertallet i Københavns Kommune og de andre enheder kan desværre heller ikke selv sige sig helt fri for ansvar. For man har jo sparet ganske mange penge på busserne i midten af 1990'erne i forbindelse med de første udbud, penge, der aldrig er vendt tilbage, nu hvor udbydernes priser stiger.

Hvis Københavns Kommune skulle give det samme til busdriften i år, som kommunen gjorde i 1995, skulle kommunen betale mindst 50 mio. kr. mere, mindst 50 mio. kr. mere.

HUR's budget for 2004 vil øge biltrafikken. Enhedslisten vil ikke medvirke til at legitimere så massive forringelser på den kollektive trafik, som der her lægges op til. Alle ved, at det eneste, der for alvor kan reducere trafikken, er kørselsafgifter. Men det ønsker hverken de borgerlige eller Socialdemokraterne. Man klynger sig til det teknologiske fix, der hedder roadpricing, som altid først kan lade sig gøre om 5-6 år. Sjovt nok er det stadig først om 5-6 år, når vi læser Trafik- og miljøplanen, at man kan lave roadpricing, og det er snart 10 år efter, at man begyndte at snakke om det første gang, hvor det kunne lade sig gøre om 5-6 år. Vi burde have haft det i 4 år nu, hvis man skulle tro på de ting, vi hører fra Socialdemokraterne og de borgerlige.

Det er nu, antallet af biler er for højt, det er nu, antallet skal bringes ned. London har indført kørselsafgifter, som er en succes, hvor det eneste større problem, man har i London, er, at systemet virker for godt. Der kører færre biler end forudset, og derfor er indtægten blevet mindre, end man havde regnet med. Det er nu, vi skal indføre kørselsafgifter.

Cykeltrafikken stiger voldsomt i København og gudskelov og tak for det. Men nedslidningen af cykelstierne går til gengæld næsten lige så stærkt. Til gengæld går udbygningen af cykelstinet for langsomt. Enhedslisten vil afsætte penge til vedligeholdelse og anlæg af cykelstier. De veje, mange af os cykler på, er fulde af huller. Kommunens vejvedligeholdelse er ikke god nok, eller sagt på en anden måde: Hvis det eksisterende niveau skal opretholdes, så skal der flere penge til. Dårlige veje er usikre veje, og de er farlige, både for hårde og for bløde trafikanter. Vi ønsker derfor at sikre midler til som minimum at opretholde dagens niveau.

På samme måde må niveauet for parkvedligeholdelse osv. ikke sænkes, fordi parker, kanaler og veje i Ørestaden nu overtages af kommunen.

Dette budget risikerer at blive et nedskæringsbudget. Den ramme, det rådighedsbeløb, der er lagt frem, er ikke tilstrækkeligt til at sikre et socialt afbalanceret og fornuftigt budget for 2004.

Enhedslisten sætter sig ikke udenfor, fordi økonomien strammer til. Vi vil som sædvanlig fremlægge et fuldt finansieret forslag til budget. Vi har vilje til at se på de forskellige konti og se, hvor der kan skabes mere luft, så foreslåede besparelser kan ruller tilbage, og nødvendige investeringer foretages. Men vi medvirker ikke til et budget, der samlet forringer forholdene for københavnere. Vi vil ikke legitimere regeringens asociale nedskæringspolitik over for kommunerne.

Jeg tror, det bliver sværere budgetforhandlinger, end det har været i nogen tid. Vi går ind til dem med det formål at skabe et socialt ansvarligt budget. Vi skylder københavnere at forsøge at udvikle København som et kraftcenter, der viser en anden vej end den kulsorte regering og dens hadske støtteparti. Men det afhænger af, at der er vilje hos et flertal i Borgerrepræsentationen til ikke at ligge under for regeringens prioriteringer, ikke ligge under for regeringens stramme bånd.

Hvis københavnere skal opleve, at det bystyre, der blev valgt sidst, skal betyde noget, så skal vi gøre en forskel, og det er opgaven i den kommende tid.

Mogens Lønborg (C): Vi skal så i dag tage hul på behandlingen af budgetforslaget for 2004 – og dog, for en række partier har jo tyvstartet, da de allerede i maj måned, på et tidspunkt, hvor en lang række forhold omkring Københavns økonomi var usikre og dårligt belyst, men hvor perspektivet var truende, holdt stor og kåd forbrugsfest, idet de indgik den såkaldte børnepakke med en milliardssatsning på børneområdet.

Det var svært for de partier, de mennesker, der var med der, at få armene ned. De var jublende glade, for det, de partier kan, er at bruge penge, og champagnepropperne, tror jeg også, er røget. Overborgmesteren var ked, af at det kun var dansk vand sidste år. Det burde have været champagne. Det er den måde, disse forbrugspartier fejrer, at nu har vi fået en masse skattekrone brugt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Vi kaldte det dengang økonomisk uansvarligt, og det foreliggende budgetforslag viser jo med al tydelighed, at vi havde ret i den vurdering. Det vil jeg komme tilbage til senere i min tale.

Som det også fremgår af budgetforslaget, så er den økonomiske situation i København bestemt ikke noget at råbe hurra for. Den kommunale økonomi er jo i bund og grund afhængig af indtjeningen blandt borgerne, blandt virksomhederne i vores by, for det er den primære kilde til indtægterne, nemlig skatterne. Når indtægtsgrundlaget, som tilfældet er nu, er vigende, jasnå må man jo også forholde sig til det og sætte tæring efter næring.

Det er i øvrigt en markant anden situation, end vi stod i for et års tid siden. Da var der jo helt anderledes penge at råde over. Faktisk steg skatterne. Da vi forhandlede budgetter for et år siden, stod vi i en situation, hvor skatterne blev forøget med 2 mia. kr., selv indregnet en skattereduktion på 0,1 pct.

I dag er situationen meget, meget forværret. Faktisk er der i budgetforslaget indregnet en forventning om en skattereduktion på 119 mio. kr. Der skal man endda huske på, at heri er indregnet den ekstra gevinst, vi får via selvbudgetteringen i 2001, i alt 386 mio. kr. Det skal vi selvfølgelig være glade for. Vi skal være glade for, at man i oktober 2000 satsede rigtigt. Det redder økonomien i 2004 en del; det redder den ikke, men det hjælper lidt på den.

Men jeg synes, det er vigtigt, når vi skal lave en nøgtern analyse af situationen, at vi er opmærksomme på, at det altså er en engangsforestilling, og vi ved allerede nu, at selvbudgetteringsvalget sidste efterår ser ud til at være en fejlsatsning. Der bliver penge, der skal betales tilbage. Så det er på alle leder og kanter en dystert indtægtssituation, vi står med her i dag.

Det eneste, der overhovedet gør, at indtægterne stiger, er faktisk, at statens bloktilskud vokser ifølge budgetforliget og de mellemkommunale udligninger. Det er vi selvfølgelig glade for, men igen: Det er sminke, det er kosmetik. Det dækker over, at den primære indtjeningskilde i Københavns Kommune er markant for nedadgående.

Derfor er det bemærkelsesværdigt, at det tilsyneladende ikke har gjort indtryk på de partier, som tilsyneladende nu er klar til at gå ind for det budgetforslag, der ligger her. Man lægger flot ud med at foreslå en realvækst på de store serviceområder på 1,4 pct. Det er sådan til sammenligning det dobbelte af det, KL på vegne af alle kommunerne og staten har aftalt skal være gennemsnittet, ikke over i gennemsnit på 0,7 pct., står der i den aftale. Men her i København, hvor indtjeningen er for nedadgående, er der lagt op til endnu et år med vækst og forbrugsfest.

Ser vi lidt nærmere på tallene, så bemærker vi også, at denne vækst dækker over en nedgang på anlægssiden, anlægsudgifter, som jo ofte er perspektivfyldte i den forstand, at de er fremtidsrettede. Så det er i særdeleshed væksten, den årlige udgift til at drive servicebutikken, som er for opadgående.

Og som en naturlig følge af, at man øger den økonomiske udgift, altså væksten, jamen så skaber man altså også arbejdspladser i Københavns Kommune. Jeg ved ikke, om dette er tilsigtet, men ifølge budgetforslaget opererer man med nye arbejdspladser i størrelsesordenen godt og vel 600, og så er der endda ikke indregnet de ekstra pladser, som kommer ind i forbindelse med børneplanen, de nye mange daginstitutioner, man ønsker at bygge.

Så konklusionen på disse overordnede ting i budgetforslaget er efter vores opfattelse topmålet af økonomisk uansvarlighed, som vi her er vidne til.

Nu vil nogle så måske hævde, at de faldende skatteindtægter skyldes den i budgetforslaget foreslåede reduktion i den kommunale udskrivningsprocent på 0,1 pct. Alle ved godt, at det ikke kan forklare hele nedgangen. Det giver et mindreprovenu på 66 mio., og det kan således slet ikke forklare de i alt 119 mio. kr, som skatteindtægterne falder med.

Jeg vil da skynde mig for god ordens skyld at sige, at vi bakker op om skattereduktionen. Det er den rigtige vej. Der blev taget et lille nøk sidste år, og vi er parate til at tage et nøk igen år.

Vi er meget kede af, at det, der ikke var en del af regeringsaftalen, nemlig hvordan det så skulle finansieres, nu er kommet til udtryk i, at vi så foretager en anden mindre ansvarlig handling, nemlig ikke at afdrage så meget på byens store gæld. Det er ikke efter vores smag, vil jeg godt have lov at sige.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Der er en anden ting, som jeg godt vil opholde mig en del ved i min tale i dag, og det er økonomistyringen her i Københavns Kommune. Vi har lige hørt overborgmesteren være vældig glad for, at han har fået ros af en borgerlig finansminister. Jeg er ikke så sikker på, at den ros rækker så langt, som overborgmesteren var parat til at vurdere det til.

Det, der er helt, helt afgørende galt med økonomistyringen i København, er ganske simpelt, at vi ikke ved, hvad vi får for pengene, vi ved ikke, hvad vi får for pengene. Læs budgetdokumentet, kære kolleger her i BR-salen, og fortæl mig, hvad vi får for pengene på de forskellige områder. Hvor mange handicappede skal vi servicere? Det står der ikke noget om. Der står, at der bliver flere. Og så udskriver man en check. Musikskolen: et eller andet antal millioner. Hvor mange elever får vi heller ikke noget at vide om.

Folkeskolen skal have 2,1 mia. kr. Hvor mange elever får vi heller ikke noget at vide om. Så er det jo nemt næste år at komme og sige: Ja, vi har et underskud, for der kom jo flere elever, end vi regnede med, eller der er flere handicappede, eller der er flere børn, der skal på anbringelse, end vi havde regnet med. Hvem er »vi«? Vi politikere får ganske enkelt ikke de informationer.

Når jeg tænker på de her mistrøstige ting, så ledes mine tanker altså over på den anden side af Rådhuset, over i Tivoli. Derovre har man en veteranbilbane, hvor der kører nogle biler rundt, og børn sidder ved rattet og styrer – eller tror, de styrer, men alle ved jo, at der ikke er nogen styring. Det er nøjagtig det, der er tale om i Københavns Kommune. Hvis nogen er uenige i det, så vil jeg gerne have dem til at komme herop og modbevise det, jeg her har sagt.

Vi udsteder med budgettet et bundt blankochecks. Kom og fortæl mig, hvor mange ydelser der bliver produceret på de forskellige områder og med henvisning til budgetdokumentet. Det er muligt, at man ude i forvaltningerne har nogle tal, men så er vi jo inde ved kernen af vort demokrati, fordi så er det jo embedsmændene, der sidder med nogle tal og kan trække dem frem eller lade være, sådan lidt efter, om det nu passer. Ikke dermed sagt, at der er svindel og fup i det, men det er nu engang også embedsværkets institutionelle interesse at have et vist råderum.

Det, man ret beset gør, er, at man sender en regning til os og siger: Vi skal nok tage os af jeres børn i skolen. Det koster sådan ungefær 2,1 mia. kr. – skriv under her. Sådan er der lige en lang række andre regninger, der bliver sendt til os politikere, og vi har ikke skyggen af chance for at vurdere, om det beløb er rimeligt.

Vi prøver sådan at holde lidt fast i, hvad det kostede egentlig sidste år, og der er nogle fine, udviklede demografimodeller, der også fortæller os, at det nok ikke er helt vanvittigt i forhold til sidste år, men vi har jo intet at holde disse tal op imod.

Læg også mærke til, at der i budgetdokumentet stort set ingenting står om kvaliteten i de ting, vi betaler for. Hvis vi betragter det, det mener jeg godt, vi kan gøre langt hen ad vejen, en kommune som en indkøbsforening, så er det en ejendommelig situation, at vi betaler ved kasse 1 nogle regninger, der bliver serveret, ikke nogen regningskontrol, ikke nogen kvalitetskontrol, der er end ikke nogen som helst kvalitetsstandarder af betydning. Vi får bare at vide, at det koster det altså.

Hvis vi så kommer og siger med rynket pande: Kunne vi ikke lige effektivisere lidt? Jamen det er jo helt og aldeles umuligt, og så er personalet presset, og smertegrænsen er allerede overskredet osv., osv., så der er ikke noget at hente.

Jeg bemærkede, at i budgetdokumentets generelle bemærkninger bliver der skrevet meget flot, at Københavns Kommune målrettet arbejder på at øge effektiviteten – målrettet arbejder på at øge effektiviteten. Mildt sagt en overdrivelse, og jeg vil meget gerne, at overborgmesteren på mandag kommer herop og nærmere uddyber, ifald han er enig i bemærkningen, hvad der ligger nærmere i den.

Nuvel, hvis der menes, at der kan findes enkelte eksempler i hele denne store concern på, at man arbejder målrettet med effektivitetsudvikling, så vil jeg ikke fraskrive udsagnet en vis sandhedsværdi. Men hvis det er et generelt udtryk for, at man arbejder målrettet med effektiviseringer i Københavns Kommune, så er det aldeles i strid med sandheden. For det, der jo er tale om, er, at man ikke opstiller mål overhovedet. Der er ikke nogen mål rundt omkring i budgetterne for effektiviteten.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Den grundlæggende opfattelse er jo nok blandt i hvert fald de toneangivende partier her i salen, at effektiviseringer er sådan noget øv, og det er noget kedeligt, og det er noget, nogle økonomer interesserer sig for. Vi andre interesserer os for det, der kommer ud af det, substansen, indholdet. Intet kan være mere forkert, for hvorfor er det så interessant at interessere sig for effektiviseringen? Jo, fordi derigennem kan vi få mere ud til borgerne for de penge, som vi allernådigst beder dem om at betale ind i kommunekassen.

Der er to vigtige opgaver for os politikere. Den ene er at foretage prioriteringerne, og den anden er, når pengene ligger der, at sørge for, at de rækker så langt som overhovedet muligt. Men hos mange her i salen bliver der ofte rynket lidt på næsen: Åh, effektiviseringer – måske fordi man allerede der fornemmer, jamen så er der måske nogle medarbejdere, som reagerer lidt voldsomt, måske ligefrem demonstrationer og protestoptog og fakler og alt muligt andet. Det er for besværligt, det er i øvrigt også kernevælgerne, så dem vil vi ikke rigtig røre ved. Så effektivisering er sådan lidt et fyord.

Vi burde grundlæggende beskæftige os rigtig meget med, hvordan vi kan få mere ud af pengene for vores borgere.

Jeg vil godt lige omtale den her såkaldte demografimodel. I dens nuværende form er den ubrugelig. Jeg siger ikke, at vi ikke skal have demografiske tal og prognoser, selvfølgelig skal vi det. Det er endda vores pligt at sørge for at lave et forecast over, hvor mange der er i forskellige aldersgrupper, og den slags ting. Men at bruge en automatik og så udløse en eller anden sum penge, er helt ved siden af, fordi demografien er med til at påvirke efterspørgslen, men den er jo ikke lig med efterspørgslen.

Lad mig give et eksempel på skoleområdet. Vi ved, og det har jeg også sagt her fra talerstolen i dag, at flere og flere af de københavnske børn af forskellige grunde, som det også er blevet nævnt, søger over i privatskolerne. Jamen det vil sige, at hvis vi alene bruger demografien, så går det jo skævt.

På vores foranledning blev der for nogle måneder siden lavet en analyse af, hvordan det så egentlig er gået med disse demografimidler over de senere år, fordi der har jo aldrig rigtig været nogen, der har interesseret sig for. Holdt det så, kom der så det antal børn, som modellerne sagde? Det lugter jo af effektivisering, og det er der ikke så mange her, der interesserer sig for.

Det var meget interessante tal, der kom frem, for det viste sig, at der rent faktisk var sket en overbudgettering på 300 mio. kr. Det er jo uansvarligt, det er jo uansvarligt at pumpe 300 mio. kr. ud i systemet, uden at man politisk har taget stilling til, hvad de penge egentlig skulle bruges til. Og naturligvis er de blevet brugt. Jeg ville være blevet meget overrasket, hvis der var kommet en indstilling: Her har vi altså desværre, eller heldigvis, hvordan man nu vil formulere det, lidt færre børn her og der, så der er lige en kreditnota tilbage til fælleskassen. Det har jeg endnu ikke i den tid, jeg har været med, været vidne til.

Derimod kan vi se på handicapområdet nu, på anbringelsesområdet, at der vælter efterregningerne ind, fordi vi ikke har mulighed for at efterkontrollere det. De siger, der er kommet flere. Ja, i forhold til hvad? Det ved vi jo ikke. Læs budgetdokumentet fra sidste år. Ingen her i salen kan komme og sige, at vi med det budgetdokument i hånden præcis vidste, hvor mange handicappede bevillingen gik til. Det ved ingen. Så er det nemt at komme og sige, at der er blevet flere. Læg mærke til, hvad der står i budgetdokumentet for 2004: Da vi forventer flere handicappede næste år, så værsgo at betale X antal millioner kroner ekstra. Lige præcis på handicapområdet er udgifterne eksploderet.

Nu vil jeg skynde mig at sige, at handicapområdet nok er et af de områder, der står os allernærmest, men selv de mest afgørende områder bør til stadighed underkastes en kritisk analyse, så vi sikrer, at pengene bliver brugt rigtigt, og så vi sikrer, at der er styr på økonomien. Det vil sige, at vi hele tiden som politikere ved, at når vi bevilger penge, hvad er så at sige modydelsen, hvor mange handicappede skal så behandles, tages vare om, for det beløb. Så har vi styr på det. Det har vi ikke i dag. Det ligner tivolibilerne, det er helt sikkert.

Det er også tankevækkende, når man taler om effektiviseringer, vi hørte det her fra Mikkel Warning, der er skåret ind til benet, hørte vi. Der er for nylig lagt en budgetanalyse frem på rengøringsområdet. Nu er rengøringsområdet noget af det, som måske sådan har lavstatus. Hvad viser analysen? Ud af 220 mio. kr., som vi bruger på rengøringsområdet, kan man sådan ungefær spare op til 60 mio.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

kr. Det er en net sum, det er faktisk mere end 30 pct., det var dog fantastisk. Vil det sige, at rengøringsmedarbejderne i dag er dødiineffektive? Jamen så burde de måske have været fyret, vil nogen måske konkludere. Nej, det kan være dårlig arbejdstilrettelæggelse, der kan være alle mulige andre grunde til, at man i dag ikke udnytter ressourcerne optimalt, så på det område er der altså rigeligt at komme efter.

Det er i øvrigt tankevækkende, at 60 mio. kr. på rengøringsområdet, sammenholdt det med 200 mio. kr. i omstillingspuljen. Hvor mange sukker ikke, når man får at vide, at nu skal vi altså i alt finde 200 mio. kr. på hele Københavns Kommune i en omstillingspulje. Så kan man rask væk på et lillebitte område, som tæller mindre end 1 pct. af hele budgettet, nemlig rengøringsområdet, finde, hvad der svarer til ca. 1/3 af hele omstillingspuljen. Det er dog tankevækkende.

Så der er for mig og for os ingen tvivl om, at vi naturligvis ved ændrede arbejdsgange, ændrede organiseringer osv. kan få mere tilvejebragt for vores borgere for de penge, de allernådigst lægger i vores kasse.

En anden ting omkring økonomistyringen, jeg også lige vil nævne sådan en passant, er, at vi jo heller ikke får noget vide om kapacitetsudnyttelsen rundt omkring i vores systemer. Der er slet ikke nogen nøgletal på det. Budgetdokumentet er larmende tavst.

Kvalitetskrav er der, det er blevet nævnt før her fra talerstolen i dag, heller ikke. De ydelser, vi definerer og efterspørger, meget lemfældige, elastiske kvalitetsmål og stort set ingen kvalitetsmålinger efterfølgende, så det er jo svært for os, som er bestyrelse for denne indkøbsforening, egentlig at følge rigtig med, stadig væk ihukommende de her tivolibiler.

Så vil jeg også lige kommentere FAU-underskuddet, 130 mio. kr. Så bliver det sagt, og jeg har allerede været inde på selve den tankegang, at der kom flere handicappede. Jeg synes, det med al tydelighed viser, hvor lidt styring der er på tingene, når der fra det ene kvartal til det andet pludselig kan komme så mange flere handicappede. Hvor kom de fra?

Så hører vi en familie- og arbejdsmarkedsborgmester sige: Jamen der fødes flere handicappede. O.k., den er vist lidt langt ude, når man bruger det som argumentation for, at regnskabet eller budgettet ser ud til at være overskredet med så mange millioner fra ét kvartal til et andet. Det er altså en pseudo-forklaring

Så kunne vi også i aviserne læse udtalelser af familie- og arbejdsmarkedsborgmesteren, i øvrigt også overborgmesteren: Jamen det er jo svært at styre, for det er slet ikke styrbare områder, det er lovbundne områder. Det er heldigvis nu sat på plads: Det er ikke lovbundne områder, det er inden for rammen. Handicapområdet, børneanbringelsesområdet og også forældrebetalingen, hvor der jo har været en graverende regnefejl, er alt sammen inden for rammerne. Hele ideen med at have rammer var jo netop, at vi med det kommunale selvstyre som overskrift skulle styre de her penge.

Og nu kommer man så og siger, at det er staten. Jeg troede, vi gerne ville have vores selvstyre, men nu er der pludselig, når det går den vej, nogle, der egentlig gerne vil ligesom bruge staten som forklaring på, hvorfor vi ikke rigtig kan styre tingene her i København.

Så til sidst – ikke til sidst i min tale, vil jeg skynde mig at sige, men til sidst om økonomistyrings- emnet – en ting: rådighedsbeløbet på 142 mio. kr. Det er jo det, den politiske proces kommer til at handle om.

Jeg er meget enig i, hvad Karen Hækkerup sagde, om, at det egentlig er mere interessant at kigge på de andre, men sådan er budgetproceduren jo ikke lagt op. Der er 142 mio. kr., det er sådan knap 5 promille af Københavns Kommunes budget. Det skal vi nu sidde og forhandle om, og det skal vi gå ud til vælgerne og fortælle noget om.

Og nu skal vi sidde med pengesedlerne fremme og sige: Hvis vi gerne vil sygehusene, så giver vi lidt ind i puljen, der, og de, der gerne vil hjælpe det område, giver lidt ind. Det er 142 mio. kr., knap 5 promille, så det giver et pseudobillede af, hvad det egentlig er, vi sidder og budgetterer med. Det er dybest set en teaterforestilling, der løber af stablen, når man sidder og foregøgler i hvert fald, at det er budgetlægningen, vi her har med at gøre.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Hvis vi kigger på indholdet af dette budgetforslag, så synes jeg, man må konstatere – og jeg siger det, selv om jeg er konservativ, med en vis bedrøvelighed – at det er et utrolig konservativt forslag, men altså i en anden betydning end det, vi normalt lægger i ordet, når vi tænker på vores parti. Konservativt, fordi det stort set er en fremskrivning af det, der var sidste år. Godt hjulpet af alle de automatikfremskrivningsmodeller når vi frem til sådan stort set, at vi skal gøre det på samme måde som sidste år.

Nu kunne det så godt være, for det er jo ikke kun tal alene, der kunne jo også bag tallene ligge nogle innovative elementer, hvor man ligesom kan sige, nu er vi begyndt at tænke nyt, udfordrende i Københavns Kommune af store problemer, og vi har langtfra løst dem, og det kunne eksempelvis være, at vi skulle tænke i andre baner. Inger Marie Bruun-Vierø var inde på, hvad jeg er meget enig i, at vi skal se på at revurdere hele velfærdsmodellen. Der er ikke antydninger i det, der er lagt frem, af, at man er parat til det. Man tror stadig væk, det er inden for systemet, behandlersamfundet.

Der er bare altid den hage ved det, at vi mangler lidt ressourcer. Hvis vi bare får lidt flere ressourcer, så lykkes det. Konsekvensen har vi desværre set så mange gange af den her behandlermentalitet, at man får lokket især de svageste borgere, de mindst ressourcestærke borgere, ind i ålerusen, og når de først én gang er kommet derind, så kommer de aldrig ud igen.

Det er den socialistiske velfærdsmodel, som desværre hersker i København i dag. Det er det menneskesyn, der ligger bag det, som er gruppevækkende, hvor man grundlæggende set ikke har tillid til mennesket. Der er ingen tvivl om for mig at se, at for enden af den vej – vi er heldigvis ikke derude endnu – er det totalitære samfund.

Som Inger Marie Bruun-Vierø også var inde på, så er der ingenting, der appellerer til civilsamfundet, fordi modstykket til behandlersamfundet er at inddrage civilsamfundets mange ressourcer. Jeg fandt en lup, og med den kunne jeg konstatere, at der vist var 10-15 mio. kr. afsat til frivilligt socialt arbejde. Det var vist også det, der var afsat sidste år. Det er flot. Det svarer til det her badehalløj eller det der ungdomshalløj, vi bygger ude på Østamager, hvor der skal være et sted for børnene ude i Holmbladsgade. Bare sådan til sammenligning er det, hvad vi i alt kan ofre på det område. Det er for sølle.

Om integrationsområdet i øvrigt vil jeg godt sige et par ting, fordi netop på det område synes jeg også, de seneste dages begivenheder har vist, hvor vigtigt det er at fastholde en tro på, at det er civilsamfundet, der skal aktiveres.

Nu ser vi glædeligvis en masse aktiviteter ude på Nørrebro. Vi bliver nødt til at erkende, at de ugeringer, der begås, ikke er samfundets skyld. Når vi taler ansvar, så ligger ansvaret hos børnene, og, når det er børn, hos deres forældre. Det er helt afgørende for løsningen af de her problemer, at det er udgangspunktet. Der er tale om nogle forældre, som aldeles har svigtet. Det er muligt, at de selv er blevet svigtet, og at der er en social spiral, som er ulykkelig. Men det er stadig væk afgørende at sige, at det er disse forældre, som svigter, det er dem, der ikke får fjernet børnenes knive, når de går ud om aftenen, det er dem, der ikke ved, hvor børnene er henne, osv., osv.

Det er klart, vi skal ikke bare stå og pege fingre ad de forældre. Vi skal hjælpe dem, vi skal sætte en indsats ind, som sørger for, at de kan drage bedre omsorg for deres børn, og så skal vi naturligvis ikke, og der er jeg meget enig, fordi der er nogle, der betræder en voldelig vej, så begynde at sige, så er det alle indvandrere, der gør det. Naturligvis ikke, den vil jeg ikke være med på. Men vi bliver nødt til at være mere åbne og ærlige omkring de her ting.

Nu hørte vi i overborgmesterens tale, at han roste mangfoldigheden. Spørger man københavnere i dag om mangfoldigheden, det er en styrke, blev der sagt. Ja, sådan ved højtidelige taler osv. lyder det jo rigtigt, og jeg kan også sagtens finde nogle styrker, men hvis jeg skal opfatte det som en slags samlet betragtning, så tror jeg, mange københavnere er af den opfattelse, at der faktisk er kommet mange problemer.

Vi gør den pligt, vi skal, og tager imod de mennesker, som af en eller anden grund kommer til vort land, men ligefrem at lovprise det og sige: Hvor er det dog dejligt for København, at vi er så mangfoldige i det ene og det andet, synes jeg altså er at gå for langt, og det er at forløje hele den her

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

debat. Lad os tage tingene, som de er, kalde tingene ved rette navn, i stedet for at prøve den her hule, løgnagtige lovprisning.

Jeg vil godt komme ind på et andet prækært emne, og det er sygehusvæsenet. Jeg har meget svært ved at se, hvordan man kan undgå med det, der lægges op til her, drastiske beskæringer på HS-området.

Undtagelsesvis var jeg meget enig med Mikkel Warming i hans meget præcise konstatering af, at det er et meget slemt problem, vi står over for her. Der bliver vi så nødt til at vise politisk lederskab og gøre det klart, hvor vi vil prioritere: Hvad er offentlige kerneopgaver, og hvad kan eventuelt overlades til civilsamfundet bedre, end vi gør det i dag?

Sygdomsbehandling er for os Konservative noget af det vigtigste overhovedet, og vi er så rigt et samfund og så rig en kommune, at vi ikke kan være bekendt nu at skulle til drastisk at skære ned rundt omkring i HS-systemet. Det er en skandale, og jeg kan sige her fra talerstolen, at det ikke bliver med konservativ støtte, hvis ikke der bliver rettet op på det, der lægges op til her.

Der er andre ting i budgettet – men dem vil vi først og fremmest komme ind på på mandag – som vi synes, virkelig mangler, men igen: Rammen er begrænset. Vi synes, idrætsfaciliteterne i København, som også er en offentlig kerneopgave, er ynkelige, elendige. Der burde vi være i stand til at finde finansiering til noget meget mere ambitiøst.

Det er jo også uanstændigt, at man ikke kan køre på de københavnske veje uden at vælte af cyklen osv., fordi der er huller overalt.

Jeg synes også, det er beskæmmende, at vi, når vi taler om forebyggelse, så halverer Rygcentret. Jeg har sågar forstået, at hele det spareforslag bygger på en fatal misforståelse, at embedsmændene skulle have oplyst, at Rygcentret var normeret til 4.000 patienter, og man har vist kun omkring 2.300. Det har jeg fået oplyst er forkert. Det har helt fra starten af været normeret til 2.500 patientforløb. Man havde i øvrigt fra starten lagt op til en evaluering, før man begyndte at røre ved det. Der er perspektiv i det at spare penge andre steder, og så dér sætter man kniven ind. Det er beskæmmende.

Der er ingen tvivl om, at overborgmesteren sikkert ser sig om efter en ny kilde. Det er jo velkendt, det har jeg også oplevet, efter at jeg er kommet ind i systemet her: Åh, overborgmesteren har nok nogle penge til sidst, som lige redder det hele på målstregen. Jeg ved ikke, om det er rigtigt, jeg ved ikke, om det holder i år, men jeg vil godt hjælpe ham, jeg vil faktisk godt hjælpe ham med et par hundrede millioner.

Det er jo sådan, at vi fremskriver rammerne pr. automatik med pristallet og lønstigningstakten. Lad det være sagt med det samme: Vi ønsker ikke, at vi skal underbyde vores personale under overenskomsttariffen, selvfølgelig skal vi ikke det, men når lønningerne har en større vækst end priserne generelt, så er det udtryk for en reallønsfremgang, og hvornår kan et samfund præstere reallønsfremgang? Det kan det, når produktiviteten stiger. Sådan har det været, lige så længe der har været mennesker på denne jordklode. På det private arbejdsmarked har man altså forhandlet sig frem til nogle overenskomster, som er baseret på nogle forventninger om produktivitetsstigninger.

Man kan vel sige, at det er naturligt nok, når lønafsmittningen er der, at man så også kræver, at det kommunalt ansatte personale tilsvarende præsterer en produktivitetsstigning, der så at sige begrunder deres reallønsstigning.

Så i stedet for pr. automatik at fremskrive rammerne med et pristal, når det gælder indkøb af varer, tjenester osv., og med et løntal, når det gælder lønningerne, så vil jeg foreslå, at man lægger 1 pct. ind for det hele, nemlig den, der svarer til inflationen i vort samfund, og det er i dette tilfælde 2,2 pct.

Jeg ved godt, at det betyder, at institutionerne rundt omkring, hvis de eksempelvis har 100 mennesker, og de næste år skal aflønne det til lidt mere end 2 pct.s stigning, så må man prøve at få nogle ender til at hænge sammen.

Så vil nogle sige, og Mikkel Warming i særdeleshed: Jamen der er skåret ind til benet. Det er jo tankevækkende, vi har lige i Økonomiudvalget behandlet en sag, hvor vi fik konstateret, at mindreforbruget i 2002 var 1,3 mia. kr. 1,3 mia. kr. har man ikke brugt af dem, man har fået bevilget. Nuvel,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

nogle af dem er gode forklaringer, anlægsprojekter, der er udskudt, men stadig væk markerer det og indicerer det pengerigelighed i systemet.

Så hvis overborgmesteren ønsker at afhjælpe HS' problemer og vil være med til at finde pengene, så synes jeg, det var værd at overveje at lave en rammeændringsberegning baseret på at sige, inflationen og dermed købekraften er blevet mindre med de her 2,2 pct., og det er det, man regulerer med, og det giver altså de her 209 mio. kr., har jeg fået en beregning på, og i alt får vi ikke et rådighedsbeløb på 142 mio., men på 351 mio. kr., og så lysner det en smule for HS.

Til næstsidst vil jeg godt sige om HS, at jeg hører ikke til dem, der mener, at HS ikke skal effektivisere. Det tror jeg, at alle, der sidder i HS' bestyrelse, vil kunne bekræfte, for jeg tror ikke, der er noget møde i HS' bestyrelse, hvor jeg ikke har talt om effektivisering, og jeg mener, der er meget at komme efter. Men resultatet af de effektiviseringer høstes ikke fra det ene år til det andet, og derfor bliver vi nødt til for at undgå de dramatiske nedskæringer at redde HS' økonomi og sikre, at de syge i København også trygt kan holde nytårsaften og vide, at skulle de blive syge i år 2004, så kan de også få en ordentlig, god og hurtig behandling.

Et sidste punkt, jeg vil nævne, er spørgsmålet om Københavns Energi. Jeg mener ikke, at situationen, som den er i dag, er holdbar. Når det gælder specielt elområdet, har vi jo set markante liberaliseringer, og den proces vil fortsætte. Det giver i den grad anledning til at rejse spørgsmålet om, hvorvidt det at eje disse anlæg og drive disse anlæg er en kommunal kerneopgave.

Der sker så meget i den sektor i øjeblikket, der er så mange snakker, rygter om det ene og det andet, salg af NESA osv., så jeg mener, vi bliver nødt til for ikke at blive tabt i den strukturændringsproces, der forestår inden for det næste par år, ingen kan sige, om det kommer i morgen eller om et halvt år, men det kommer, at tage fat på det spørgsmål og så sætte en proces i gang, hvis mål det er at afhænde KE helt eller delvis.

Der ligger mange milliarder i KE. Tro ikke, at jeg vil bruge de milliarder på at øge forbrugsfesten her i Københavns Kommune, men jeg synes, det er værd at overveje, om ikke det i dag anno 2003-04 er mere rimeligt at binde så mange penge, så megen kapital i f.eks. store infrastrukturprojekter, metro står vi over for og ved ikke helt, hvordan den skal finansieres, havnetunnel, alle de ting, som jo ikke kommer op at stå bare ved at lade det være op til markedskræfterne, det gør de jo ikke. Energisektoren kan markedet godt klare, men de andre ting er kerneopgaver for det kommunale og for det offentlige system. Derfor vil det være oplagt at tænke finansiering af infrastrukturprojekter ind.

Jeg vil også godt sige, at jeg forestiller mig ikke, at hele provenuet ved et salg af KE, helt eller delvis, skal gå til finansiering af disse projekter. Vi har en stor gæld, og det har hele tiden ligget sådan i kortene, at den dag vi måtte skride til at realisere nogle af disse mange værdier, jamen så skal vi i ét hug sørge for at få gælden bragt væsentligt ned. Det er selvfølgelig et andet kernepunkt, når det gælder hele spørgsmålet om KE.

Til sidst vil jeg bare sige, at med de her ord har jeg ikke sagt, at vi ikke gerne møder op hos overborgmesteren, når han inviterer os. Det har jeg forstået, at han gør, det er jeg glad for. Han har jo glædet sig over, at vi nu slicer det politiske op i delaftaler undervejs, og derfor er jeg ekstra glad for, at vi denne gang får en invitation fra overborgmesteren til at komme, for det vi jo ikke, dengang man i realiteten traf beslutning om budget 2004, dengang børneplanen blev vedtaget i maj måned.

Så en ekstra tak til overborgmesteren for, at han denne gang godt vil have os. Vi kommer med åben pande og åbent sind, og vi har anvist nogle finansieringskilder, så HS-problemet kan løses, og vi har også med KE peget på noget, der er fremadrettet.

Karin Storgaard (O): Før sommerferien fremgik det af aviserne, at aftalen om næste års budget havde fået en karakter under middel. Men hvad er det så, der er blevet aftalt? Jo, der er bl.a. aftalt en skattenedsættelse på 0,1 pct., eftergivelse af gæld og yderligere ekstraordinært afdrag på kommunens gæld. Skattenedsættelse er måske meget godt, men det er ikke noget, borgerne mærker noget til, selv om det lægges sammen med sidste års 0,1 pct. Måske skulle man overveje at bruge pengene til noget helt andet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Visionen og det flerårige mål om god økonomi, bedre service og udvikling af en attraktiv by som beskrevet i budgetforslaget for 2004, vil sikkert alle kunne nikke ja til, også Dansk Folkeparti, men det er ikke nye mål og visioner, det er bare andre overskrifter i forhold til tidligere år.

Omstillingspuljen på 200 mio., som aldrig har været Dansk Folkepartis kop te, fortsætter frem mod år 2007. Altså tage og give. Det er bare ikke alle områder, der får så meget ud af det.

Når man lytter til overborgmesterens budgettale, lyder alt rosenrødt. Der er afsat penge på næsten alle områder de seneste år, og der er penge til nye tiltag. Men virkeligheden er en anden. De tunge områder har stået for besparelser, og når besparelserne er fundet, så får de lidt igen.

Store aftaler er indgået på idræts- og børneområdet, lyder det videre. Ja, ja, spis brød til, hr. overborgmester. Er pengene der nu også? Vi har alt for tit set, at der har været store planer i Københavns Kommune, som er blevet vedtaget i Borgerrepræsentationen eller i udvalgene, men når det kommer til at udmønte forslagene, så mangler økonomien.

I de seneste år har vi afsat utrolig mange penge til dagpasningspladser, men det har, som alle ved, været svært at finde bygninger, lokaler og lignende til disse nye pladser, så pengene har ikke engang kunnet bruges.

Men hvad gør vi så nu? Jo, vi sætter endnu flere penge af for at finde muligheder. Men hvis pladserne skal findes ved merindskrivning og lignende lappeløsninger, synes Dansk Folkeparti ikke, det er en god løsning. Hvad med alle de områder, der burde tilgodeses, og hvor der er et efterslæb, eller hvor servicen er blevet forringet? Hvordan går det i øvrigt med genoptræningen af ældre, der har været indlagt på hospital? Det ser næsten ud til, at der ikke findes tilbud mere, selv om det meget klart blev lovet ved udflytningen fra Kommnehospitalet.

Jeg er sikker på, at områder som f.eks. handicappede, psykisk syge, ældre, veje, trafik, idræt, for ikke at glemme vedligeholdelse og renovering af kommunens bygninger, trænger til flere penge.

Når borgmester Bo Asmus Kjeldgaard udtaler, at underskuddet vedrørende området med familier med handicappede børn skyldes det stigende antal børn, så er det jo ikke et problem af ny dato, kære borgmester, heller ikke væksten i udgifterne. For 3 år siden blev problemet diskuteret i forbindelse med budgettet for 2001, så der burde være taget højde for det, men mon ikke det snarere er manglende styring på området? Borgmesteren kunne vel have taget sagen op i udvalget, inden det gik helt galt.

København har ikke tidligere været en by, hvor vold og tyveri var kendt i den udstrækning, som vi i den seneste tid har været udsat for. På Nørrebro er der alvorlige problemer med indvandrerdrengene, hvor borgerne giver udtryk for utryghed. Det er et problem, der skal tages hånd om. Jeg er ikke sikker på, at socialministerens holdning løser alle problemerne. Der skal allerede fra 3-4-års-alderen tages fat på at løse problemerne i samarbejde med forældre og institutioner. Når børnene er 12 år, er det i de fleste tilfælde for sent.

Til Enhedslisten, der skælder ud på bl.a. Dansk Folkeparti for at sætte integrationen på dagsordenen i Folketinget, vil jeg i dag blot sige: Jamen det er da godt, der er nogle, der tør tage punktet på dagsordenen. Det er jo et emne, som man burde have drøftet meget tidligere og meget oftere, for der er virkelig store problemer, og man kan jo kun løse problemerne ved at tage sagen op på rette sted.

Hver dag ser vi i øvrigt bilister, der er begyndt at køre over for rødt lys. Selv HT-busserne kører over, fordi det er meget rart at smutte over for rigtig rødt lys og lige nå over til stoppestedet på den anden side af gaden. Det stoppested løber jo nok ingen steder. Vi mangler synligt politi i gaderne, opgaver er der nok af, så mon ikke vi skulle opfordre Folketinget til at afsætte flere penge til politiet.

Arbejdsløsheden er desværre stigende i København, og SF henviser til regeringen. Men jeg vil minde om, at arbejdsløsheden var højere under den socialdemokratiske regering.

Vi kommer til et af vores problembørn, og det er HUR, og der vil jeg meget klart sige, at det ikke går godt for HUR. Statens takstilskud på 100 mio. er bortfaldet, og passagererne, der er forsvundet til metroen, giver 165 mio. færre kroner i kassen. Men generelt er passagertallet også dalet. Der har desuden været en voldgift, og der har været ændringer i kontrakter, og det bliver så yderligere 90 mio., rigtig, rigtig mange penge.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

De 100 mio. i statstilskud er bortfaldet, fordi kommunerne ikke brugte pengene til det, de skulle bruge dem til, og heller ikke opfyldte de betingelser, der var for disse penge. Det var bare til SF og Enhedslisten.

Det eneste forslag, HUR's Trafikudvalg tilsyneladende har til at klare denne situation, er ekstraordinær takststigning og besparelser på vogntimerne, altså færre busser og nedlæggelse af buslinjer, specielt de steder, hvor der ikke er så mange passagerer. Dette vil ramme ældre, dårligt gående og børnefamilier.

HUR's formand, Mads Lebech, kan kun sige: Det er uheldigt for den kollektive trafik. Jeg synes, det er en meget kedelig bemærkning: Det er uheldigt for den kollektive trafik. Jeg synes, det er meget mere end uheldigt – det er faktisk taget en skandale.

Forslaget om at hæve billetpriserne i gennemsnit med 17-18 pct. er fuldstændig uacceptabelt. Priserne er i øvrigt steget så sent som i januar 2003. Yderligere stigning på pensionistkort kan heller ikke være rimelig, og i forvejen fremgår det af HUR's budget, at det i forbindelse med pensionsalderens nedsættelse fra 67 til 65 år i 2004 vil være for dyrt at give pensionistrabatten fra 65 år. Det vil sige, at pensionisternes vilkår hermed yderligere forringes.

Hvad sker der i øvrigt med spærretiden? Sidste år synes jeg, vi fik at vide, at så var der penge, og så var der pludselig ikke penge, og nu er der vist alligevel nogle penge. Men hvor er de penge, og hvad skal de så bruges til?

Dansk Folkeparti finder, det er en ond cirkel at komme ind i, for det vil ganske givet vise sig, at dyrere billetter og kort samt færre busser vil medføre, at en del passagerer vil finde anden transportmulighed. Øget biltrafik vil være resultatet, og dermed vil fremkommeligheden for busserne forringes yderligere. I forvejen udtaler HUR, at kørehastigheden er faldet.

En konklusion, der siger, at den kollektive trafik har fået flere passagerer, gælder som helhed ikke for busserne, men nok for metroen.

Det næste store problembarn, vi har, er HS, der igennem flere år har været igennem gentagne nedskæringer. Der er i 2004 en ubalance på 224 mio., og når vi når frem til 2007, er tallet steget til 615 mio. kr. Det skyldes bl.a. faldende statstilskud. Det er jo en ren gyser. Hvordan skal vi i de kommende år klare det? Nye behandlinger og medicin kræver forståeligt nok flere penge. Det vil vi gerne være med til, men at det skal ske på bekostning af forringede vilkår, kan vi altså ikke være med til.

Hertil kommer, at der de sidste 8 år også er sket besparelser. I HS' budgetforslag for 2004 er besparelserne alene på 166 mio. kr. Godt nok har man givet penge på flere områder, men man har også sparet mere, end godt er.

Der er forslag om at lukke skadestuen på Amager Hospital om natten, men det er kun en ringe besparelse, der er ved det, så Dansk Folkeparti synes ikke, det er en god ide.

Vi er også betænkelige ved, at dele af Rigshospitalets lokalregion skal betjenes fra Bispebjerg, ikke fordi Bispebjerg ikke kan klare det, men hvad kommer det på sigt til at betyde for borgerne i lokalområdet og for Rigshospitalet?

Vi er betænkelige ved at flytte plejen ud i hjemmene. Har man så overvejet at afsætte yderligere ressourcer til hjemmeplejen? Hjemmeplejen fungerer efter de meldinger, som vi har fået, bedre end tidligere, og det er jo rart at høre, det skulle jo helst blive ved.

Vi er yderst tilfredse med, at der ser ud til at være enighed om, at der ikke skal spares på den palliative enhed på Bispebjerg Hospital. Vi synes, det ville være frygteligt, hvis man skulle spare på dette område. Så vil jeg da i øvrigt, hvad vi også tidligere har givet udtryk for, sige, at vi gerne vil arbejde for, at der oprettes nogle flere hospicepladser.

Så har vi børneplanen. Et flertal i Borgerrepræsentationen vedtog i juni børneplanen, som har indflydelse ikke kun på budgettet for 2004, men også på de kommende år. Det vil sige, at budgetforhandlingerne mellem visse partier allerede var begyndt og besluttet inden behandlingen i Borgerrepræsentationen. Det er da uhørt. Det er en ny vej at gå. Er det sådan, vi gør fremover?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Jeg har sagt det før, og jeg er nødt til at gentage det: Dansk Folkeparti er ikke tilhænger af, at vi kan læse i avisen, hvad overborgmesteren har besluttet uden overhovedet at spørge os. Vi har trods alt været med i budgetaftalen for 2003, men det har tilsyneladende ingen betydning.

Da jeg på Dansk Folkepartis vegne beklagede mig til overborgmesteren, var en del af svaret, at vi kunne nå at være med. Men helt ærligt: Er det en måde at forhandle på? Det skal ingen gøre over for os. Hvis vi skal være med, skal vi naturligvis også være med i forhandlingerne og kunne sætte vort fingeraftryk i lighed med andre partier.

Ydermere var det jo aftalt i budgettet for 2003, at aftalekredsen skulle drøfte spørgsmålet om eventuel fremrykning af etablering af pladser i foråret 2003. Så enten er der nogle, der ikke kan læse, eller som læser aftalen, som en vis herre læser Bibelen.

Jeg håber, at de partier, der har været med, vil tænke over det. Godt nok er Dansk Folkeparti et mindre parti, i hvert fald herinde, men vi er ansvarlige, og vi holder ord, og vi kan vokse os større.

Vedrørende selve planen er det vel sådan, at ingen i princippet har noget imod, at kapaciteten på dagpasningsområdet øges, at der er fleksibel anvendelse, og vi vil gerne tilgodese børnefamilierne, ligesom vi gerne vil tilgodese andre grupper og områder.

I sommerferien er det så blevet oplyst, at der i vuggestuerne skal indskrives 14 børn i stedet for 12. Det er vist ikke en god ide. Jeg ved ikke, om forvaltningen og også borgmesteren har prøvet at være i en vuggestue en hel dag. Børn i den alder kræver utrolig meget, og to børn mere lyder måske ikke af så meget, men det er det i den alder. Er det i det hele taget lokalemæssigt og pædagogisk forsvarligt? I øvrigt er det jo ikke mange år siden, at indskrivningen blev ændret fra 10 til 12 børn.

Var det i øvrigt ikke SF, der for få år siden sagde, at de ikke ville have burbørn? Men det var selvfølgelig, før borgmester Bo Asmus Kjeldgaard blev borgmester for familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen.

Dansk Folkeparti er ikke tilhænger af burbørn. Vi mener, at finansieringen i denne plan er usikker. Vi er nervøse for, om der i det hele taget bliver penge til det.

Der er de seneste år allerede investeret over 1 mia. i udbygning på dagpasnings- og skoleområdet, og det kan være svært at etablere de mange pladser. Men vi skal huske i hvert fald, at indretningen skal være fleksibel, så når børnetallet igen falder, skal lokalerne kunne benyttes eller afhændes uden for store omkostninger for Københavns Kommune.

Idrætten har fået flere penge. Det er vi glade for, idet vi gerne vil tilgodese dette område. Men vi er altså mere knotte over den måde, den sidste aftale blev indgået på umiddelbart inden sommerferien, igen uden at spørge eller medinddrage os, fuldstændig samme fremgangsmåde som med børneplanen. Vi vil gerne advare imod at benytte den form for aftaler herinde.

For det kommende år er kultur- og fritidsområdet blevet pålagt at spare 10,5 mio. Det synes vi er mange penge for et område som Kultur og Fritid, og det er svært at finde, hvor besparelserne skal tages fra.

Nu er det så foreslået, at man kunne finde besparelser bl.a. på biblioteksområdet ved at nedlægge bogbussen og spare 50 pct. på patientbibliotekerne. Disse forslag er ikke nye. For et par år siden blev de også fremsat i forbindelse med budgettet. Bogbussen er et godt besøgt tilbud, som benyttes af mange ældre, dårligt gående og børn, og den holder 9 forskellige steder i byen, og udlånet ligger på 70.000-75.000 om året, selv om der er en svagt faldende tendens.

Det siges, at brugerne nu får bare 1-2 km til nærmeste bibliotek. Borgmester Martin Geertsen har oplyst nogle borgere, der har henvendt sig i den anledning, om, at bibliotekerne i et vist omfang bringer bøger til borgere, der på grund af alder, sygdom eller handicap ikke selv kan hente bøgerne på biblioteket.

Det er jo udmærket, men en del af de udlån, der foretages via bogbussen, vil høre under denne gruppe, og det kunne så være interessant at høre, om de enkelte biblioteker har ressourcer til at tage sig af ekstra telefonopringninger og udbringning. Eller skal lånerne selv betale for det?

Reduktionen af biblioteksbetjeningen på hospitalerne er en dårlig løsning, for trods faldende indlæggelsestid er der behov for denne mulighed. De færreste patienter, der

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

indlægges akut, tænker på at få læsestof med. HS-bladet havde for halvandet år siden en udmærket artikel om biblioteksvognen på besøg på Bispebjerg Hospital. Så Dansk Folkeparti synes ikke, at det er et acceptabelt forslag.

Vi er af den opfattelse, at selv om der er kommet flere idrætsfaciliteter, er der stadig mangel på disse. Det skal ikke glemmes, at der er flere børn, men også flere indbyggere i København end tidligere. I forhold til resten af landet har vi stadig et efterslæb, så det er godt med det fleksible udlån af lokaler, når andre ikke bruger dem, som der er lagt op til.

Så vil jeg godt sige endnu en gang, at Dansk Folkeparti ikke bryder sig om alle de underskudsgarantier og ekstra tilskud, der gives i tide og utide til teater, musik og diverse arrangementer, uden at arrangørerne overhovedet selv behøver at forny sig eller gøre de store anstrengelser for selv at løse opståede problemer. Men det er jo også nemmere at komme til kommunen og sige: Vi må altså have noget garanti, og vi må have en ekstra bevilling.

Overborgmesteren talte også i sin budgettale om en ny svømmehal. Det er dejligt, det vil vi gerne, men når vi tænker på prisen for Østerbro Svømmehal, så blev den tre gange så dyr, som der oprindeligt var lagt op til. Hvem er det, der betaler i sidste ende? Det er borgerne, der kommer til at betale, det er jeg fuldstændig overbevist om.

Man har ikke lyst til at finde nogen ansvarlige, fordi man siger, der er ingen direktører, jeg ved ikke, om der var en bestyrelse eller en formand, i hvert fald var der en bestyrelse, og der var vel også en ledelse. For ethvert firma har nogle, der er ansvarlige, også selv om direktøren og vicedirektøren, eller hvem pokker der ellers holder op, så har de en souschef, en der bliver konstitueret til at tage sig af det. Så det passer ikke, at der ikke er nogen, der er ansvarlige, og ellers er der jo altid bestyrelsen. Hele bestyrelsen kan være ansvarlig, ikke kun bestyrelsesformanden.

Dansk Folkeparti er jo med i boligaftalen fra 2001 til 2004, og vi er meget tilfredse med udviklingen. Vi kan nu så småt se resultatet med de store og attraktive boliger i Ørestaden og på Havnen, spændende og anderledes byggeri, og snart følger Amager Strandpark.

Men som jeg også nævnte sidste år, synes jeg stadig, det er vigtigt at gøre opmærksom på, at der i forbindelse med nybyggeriet også er priser for almindelige lønmodtagere, for det er sådan, at meget af det nye byggeri er utroligt dyrt, og det vil sige, at selv med to indtægter kan det være svært for folk at klare det.

Bygge- og teknikområdet skal spare 18,7 mio. kr. Det er en stor besparelse på så vigtigt et område. Vi mener faktisk, at det er et område, der skulle have tilført flere penge. Jeg vil bede overborgmesteren høre efter: Det er et område, der skal have tilført flere penge.

Af budgetforslaget fremgår, at de største besparelser ligger på byfornyelse og Vej & Park med henholdsvis 8 og 6 mio. På vore veje er der meget stor trafik. Det betyder også, at vejene slides hurtigt, og penge til reparation har vi ikke nogen af eller i hvert fald ikke ret mange. Og hvis de repareres, er det ofte lappeløsninger i ordets bogstaveligste forstand. Prøv selv at se efter.

Trafikken i København er ikke blevet mindre i de forløbne år. Tværtimod bliver det værre og værre, og vi får ikke rigtig gjort noget ved problemerne. Når jeg siger »vi«, er det os alle sammen, det er selvfølgelig Bygge & Teknik, men det er så sandelig også Borgerrepræsentationen og Økonomiudvalget.

Færgeterminalen i Nordhavnen skulle være færdig til næste sommer, så vidt jeg husker. Men en løsning af de trafikale problemer både vedrørende terminalen og det nye byggeri, der er færdigt, lader vente på sig. Jeg ved, der har været drøftelser med regeringen, og vi har også drøftet det her, men der skal altså snart noget aktion og økonomi til. Vi snakker, og vi snakker, og der sker ingenting, eller også ligger det så langt ude i fremtiden, så alt er brudt fuldstændig sammen forinden.

En havnetunnel bliver vel også mere og mere oplagt som en del af løsningerne.

Et andet projekt, som vi støtter, er metroens 4. etape, altså Cityringen.

Så vil jeg da lige fortælle en lille historie med en politiker og en borger, der taler om den kollektive trafik, og det er jo så specielt busserne.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Borgeren siger: Der skal nok være nogen, der anbefaler at hoppe på den kollektive trafik, men ærlig talt, med de priser, kunderne skal betale, bliver det ikke sagen, og hurtige er de heller ikke, busserne altså, og de kører næsten altid i nærheden af metroen. Nå, siger politikeren, jamen nu er der jo busbaner, og vi vil gerne bruge flere penge til busfremkommelighed. Så siger borgeren: Men ingen andre må køre i busbanerne, heller ikke taxaer. Busbanerne må hellere være tomme det meste af tiden, og andre biler kan så holde ved siden af og forpuste luften i byen.

Politikeren siger: Ja, men du kommer hurtigere frem med bussen. Og så siger borgeren: Skal vi én gang for alle slå fast, at det passer ikke. Og borgeren fortsætter: Det er heller ikke godt. Om aftenen kører de ikke ret tit, og nu nedlægger de snart nogle flere ruter. Så siger politikeren: Det lyder, som om du skulle tage metroen i stedet for. Så siger borgeren: Ja, men det er også blevet besværligt. Nu skal jeg skifte bus flere gange for at komme hen til metroen.

Vi kunne jo kigge lidt på de private fællesveje vedrørende parkering osv., som efter ministeriets beslutning nu er udgået af den kommunale parkeringsordning i brokvartererne, og i det hele taget ordningen med parkering i København. Den er stadig væk utilfredsstillende. Efter vores opfattelse er der stadig væk for mange ordninger, for mange skilte, for mange billetter og licenser, og der kommer ikke rigtig nogen løsninger. Vi vil gerne have, at vi får en ordentlig parkeringspolitik i København.

Vedrørende parkeringspladser skal jeg lige gøre opmærksom på, hvis der er nogle, der skulle have glemt det, at der netto er nedlagt ca. 5.800 parkeringspladser, så det er helt klart, at vi mangler yderligere parkeringspladser. Nu har vi så vedtaget at bygge nogle parkeringskældre og huse, men det tager lidt tid at få bygget, og jeg er lige ved at tro, at det ikke er nok.

Så har vi et andet problem, som er stort: Det flyder med affald overalt i byen. Selv om der for nylig har været en kampagne i gang, så er det desværre på sigt svært at se effekten af den. Både Vej & Park og udvalget er enige i, at der bør ske noget. Min opfattelse er, at Vej & Park har for få penge på området, hvis vi gerne vil have, at byen ser pæn ud, og det vil vi vel?

I dag er det ikke kutyme, desværre, at tage sit affald med, og når affaldskurvene ikke tømmes efter behov, så går det helt galt. Man kunne tømme efter behov, også uden for bymidten, og så kunne man have nogle større affaldsbeholdere, fordi nogle steder bruger man altså stadig væk de små, som vi brugte for, jeg ved ikke, 20 år siden eller sådan noget.

Så kunne vi sørge for oprydning/renholdelse under – læg mærke til, at jeg siger »under« – og umiddelbart efter større arrangementer i Københavns Kommune, så borgerne ikke oplever, at dagen efter et arrangement, f.eks. i Fælledparken eller i Parken i det hele taget, flyder det over det hele med madrester, glasskår, flasker osv. De eneste, der har fornøjelse af det, er mågerne.

Men under alle omstændigheder er det jo i sidste ende kommunen, der er ansvarlig, og såfremt det er aftalt med arrangørerne, at de står for renholdelse, og det ikke gøres umiddelbart efter arrangementet, jamen så mener jeg, arrangørerne må have en regning, og vi må se at få ryddet op hurtigst muligt.

Så ved jeg ikke, om I har lagt mærke til, at ovre på Axeltorv har vi søreme fået en ny kæmpe affaldsbeholder. Den er kæmpestor, der er masser af plads. Der er nemlig ikke vand i bassinet derovre, så den er til gengæld fyldt op med så meget andet. Det så jeg mandag på vej til Rådhuset.

Som det også er blevet nævnt fra anden side, så har vi jo Københavns Energi, og Dansk Folkeparti er af den opfattelse, at der er mange økonomiske og administrative problemer i forbindelse med Københavns Energi. Nu er der godt nok ansat en ny økonomidirektør, og man har lavet om på nogle forretningsgange og nogle rutiner, og det kan vi jo så håbe på hjælper på det.

Jeg skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at Københavns Energi jo har et stort investeringsbehov frem til år 2007 ud over den årlige investeringsramme på ca. 750 mio. Det er altså ud over de 750 mio. Københavns Energis gæld til kommunen i 2004 udgør 1,7 mia. – 1,7 mia., venner. Hørte I det?

Udvalget har udskudt anlægsarbejder for 175 mio., og ØU for yderligere 69 mio., og det er svært at se en løsning. Det er klart, at man må udskyde nogle af de ting, fordi med den økonomi går det altså ikke.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Der har været talt om lånemulighed, men det bliver så nye afdrag med renter, som forbrugerne stadig væk kommer til at betale over taksterne. Men vi må se at få en løsning på det.

Der er mange flere emner, som jeg gerne ville komme ind på, men vore ordførere på de forskellige områder vil fortsætte, hvor jeg slap, på mandag, og jeg har jo også selv muligheden for at komme med yderligere indlæg.

Til slut kan jeg da sige, at Dansk Folkeparti ser frem til budgetforhandlingerne, selv om vi godt kan se, at størstedelen er handlet af på forhånd.

Abderrahman Ben Haddou (D): Jeg vil selvfølgelig sige, at det er det skrevne ord, der er afgørende, for der er noget af det, jeg tager fra, og så kommer jeg med nogle kommentarer til nogle indlæg, der har været her i aften.

Vi har kaldt vores budgettale for »Københavneren i centrum«. Så står vi her igen og skal behandle et nyt budget for københavnernes. Desværre er situationen jo ikke helt så positiv, som det var tilfældet sidste år. Råderummet er noget mindre i år.

Én ting, vi bør have i erindring ved budgetforhandlingerne, er, at vi som politikere ikke er partirepræsentanter, men borgerrepræsentanter. Vi handler på den enkelte københavners vegne og med københavnernes penge. Vi skal derfor sætte københavneren i centrum.

Desværre glemmes dette ofte i det politiske spil. Man får det indtryk, at det er vigtigere for mange af stadens politikere at gennemføre projekter, som giver partimæssig eller personlig prestige, uden hensyn til, om det gavner byen og borgerne.

Som vi fra CD's side også lagde vægt på i vor budgettale sidste år, er det væsentligt, at vi ikke bruger midlerne hovedløst på lappeløsninger, efterhånden som problemerne viser sig. Vi skal altid have for øje så vidt muligt at investere ... Situationen lægger i hvert fald ikke op til, at budgettalen bliver en lang ønskeseddel med en opremsning af alle de områder, hvor vi gerne vil gøre det bedre. Det vil ikke være seriøst.

Som det borgerlige parti, CD er, lægger vi naturligvis vægt på en fortsættelse af den sunde, borgerlige økonomiske politik, udtrykt i endnu en historisk skatnedsættelse – lad os gøre det til en vane – og fortsat gældsafvikling. Gæld begrænser vor handlefrihed, og gælden bør derfor afvikles så hurtigt som forsvarligt muligt, når et fornuftigt serviceniveau samtidig skal kunne opretholdes.

Ud fra dette effektiviseringssynspunkt er vi i CD glade for at have deltaget i en bred politisk aftale om børnepakken til 2 mia., som sigter på at forebygge og løse problemer langt ind i fremtiden. Bred politisk, ja, men igen så vi, at det såkaldte borgerligt-liberale alternativ, som desværre ikke er så godt repræsenteret lige nu, ikke ville være med til de langsigtede aftaler, der løser og forebygger sociale problemer, men stadig tror, at dette opnås gennem ideologisk betingede besparelser og udliciteringer.

Som nævnt er det økonomiske råderum i år noget mindre, og netop på den baggrund var det selvfølgelig endnu mere ubehageligt at få meddelelsen om, at regnskabsprognosen for familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen udviser et merforbrug i 2003, som forventes at lægge beslag på ca. 80 mio. kr. i 2004.

Det er yderst kritisabelt, at familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen ikke på et langt tidligere tidspunkt har været i stand til at varsle Borgerrepræsentationen om udsigten til en budgetoverskridelse af den kaliber. En overskridelse på skønnet 130 mio. kr. opstår ikke som et lyn fra en klar himmel, men må have været forvaltningen og borgmesteren bekendt på et langt tidligere tidspunkt.

Det er naturligvis ikke uvæsentligt, at vi som ansvarlige borgerrepræsentanter af forvaltningen orienteres med rettidig omhu. Problemet er heller ikke, som anskuet af borgmesteren, resultatet af et 10-årigt udviklingsforløb, men simpelt hen resultatet af svigtende budgetstyring inden for det sidste år.

Det kan ikke komme bag på nogen, at udgifterne til anbringelser uden for hjemmet stiger markant, når der af politikere som den socialdemokratiske Karen Jespersen og den konservative Henriette Kjær både før og her for nylig i forbindelse med det ulykkelige knivdrab på Nørrebro meldes ud: Der

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

sker for få anbringelser, vi skal have flere anbringelser, får det selvfølgelig den enkelte sagsbehandler i sociale sager til at vælge den nemme løsning, for det er der givet grønt lys for.

Vi vil naturligvis ikke bestride, at anbringelse uden for hjemmet er nødvendig i et omfang, men netop på dette område er det klokkeklart, at der er brug for andre signaler, signaler om, at her skal investeres i en forebyggende indsats. Problemerne skal helst løses, før de overhovedet opstår, gennem en intensiv forebyggende indsats i belastede familier og miljøer. Det er ud fra CD's synsvinkel såvel fornuftig økonomi som positiv socialtænkning.

Det er et faktum, at i 1999 foretoges der i landets kommuner ca. 25 pct. flere anbringelser uden for hjemmet end forebyggende foranstaltninger i form af hjemme hos-ordninger. Eksemplet viser klart, at indsatsen lægges på det forkerte tidspunkt i forløbet. Og tvangsfjernelser er klart dyrere og samtidig socialt uhensigtsmæssige, for ikke at sige umenneskelige både på kort og på lang sigt.

Man får desværre ofte det indtryk, at børn og unge og deres problemer udnyttes groft og målbevidst, ikke blot af grupper af professionelle, som skal leve af dem, men desværre også af populistiske politikere, som udnytter selv ulykkelige drabssager i en personlig markedsføring uden hensyn til, hvilke konsekvenser deres udtalelser medfører for børn og unge med problemer.

Ofte har netop disse populistiske politikere travlt med at gennemføre besparelser i den forebyggende indsats, for den ser jo ofte ud som om nogle får noget forærende, men til gengæld fører de sig frem med bombastiske krav om dyrere foranstaltninger og virkningsløs straf, når skaden er sket.

Netop på dette område adskiller CD sig fra de øvrige borgerlige partier, idet vi ganske vist går ind for strenge og kontante samfundsmæssige reaktioner over for lovovertrædere og især vold. Men CD indser også, at disse problemer i vid udstrækning har deres udspring i ulykkelige sociale forhold af forskellig karakter og derfor primært skal forebygges.

Derfor var det jo lidt af en overraskelse, at man kunne høre, at Dansk Folkepartis budgetordfører virkede meget mere sober i forhold til sagen omkring Nørrebro, hvorimod jeg nærmest gik i chok i forhold til den liberale leder her i København. Det var simpelt hen noget af det mest usmagelige, jeg har hørt længe fra Venstres leder her i København, og hvis det skal være ånden for det borgerlige alternativ, så siger jeg farvel og tak.

Jeg hørte ikke samme meldinger fra de liberale tanker og de liberale politikere, da to uskyldige piger blev stranguleret, blev slået ihjel brutalt og misbrugt seksuelt. Hvor var de her liberale politikere med handling, når vi har et samfund, hvor børn bliver udsat for seksuelle overgreb og bliver slået ihjel? Når vi går ud og melder som politikere, skal vi gøre det ens: Vi vil ikke have nogen form for vold, hvad enten det gælder små, uskyldige piger, eller det gælder en italiensk turist på Nørrebro.

Det er også usmageligt at høre vores liberale leder stå her og tale så nedladende om etniske minoritetsgrupper for derefter at gå over og holde en meget smuk tale om, hvor gode de er, og hvor aktive de er. Jeg synes, det ville have været fair, hvis man holdt den samme tale, man holdt heroppe, for denne gruppe. Jeg synes, det lugter lidt af valgflæsk, fordi man måske har et bestemt medlem fra en bestemt nationalitet. Men der er længe til valgkampen, så bare rolig, det skal nok komme af sig selv.

Det står os dog tillige ganske klart, at en stor del af de mere eller mindre mærkværdige tiltag, som af venstrefløjen er blevet markedsført under betegnelsen sociale projekter de sidste mange år, er virkningsløse og vel mere tjener til at opretholde fuld beskæftigelse inden for den sociale industri end til at forebygge og løse problemer. Og se, her er vi enige i, hvad Venstre har sagt heroppe, fordi det er virkelig et seriøst argument.

Allerede i forbindelse med optøjerne for nogle år siden gjorde CD opmærksom på, at i det mindste visse af de disse projekter for unge på Nørrebro var fejlslagne. Vi ser nu med glæde i JP København, at en af de førende SF-politikere – lad mig lige sige, at det er fagborgmesteren på området, Bo Asmus Kjeldgaard – nu omsider erkender dette problem. Og at dømme ud fra de meldinger, vi har hørt også fra en århusipolitiker, begynder også Socialdemokraterne nu at forstå dette. Lad os håbe, at denne glædelige udvikling i den socialdemokratiske opfattelse snart når København.

Vi bruger i København mange penge på forskellige projekter, som har vist sig nytteløse, men det er dog ikke besparelser på de sociale budgetter, som CD ønsker. Derimod ønsker vi en bedre og mere

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

---

effektiv udnyttelse af midlerne også på dette område. Investeringer i forebyggelse af sociale problemer er altid god borgerlig økonomi, men medfører desværre knap så stor pressebevågenhed som krav om flere tvangsfjernelser.

Jeg skal ikke trætte forsamlingen med de punkter, som er nævnt her, om, at vi i CD godt kunne foreslå, man kunne forebygge nogle af de her tvangsanbringelser ved nogle andre former for tiltag, så jeg springer videre.

Men kunne man gøre det, så kunne man efter disse behandlingstilbud se, at de gerne skulle medføre, at antallet af tvangsfjernelser af børn fra deres familier nedbringes til et betydeligt lavere niveau, end det generelt har været tilfældet de senere år.

Det drejer sig om at skabe trygge rammer og stimulerende opvækstvilkår for de svage og for de utilpassede børn, men det kan gøres på en anden måde end at tvangsfjerne.

I øvrigt bør det i langt de fleste tilfælde være naturligt i sager, som kan føre til tvangsfjernelser, at inddrage ikke blot forældre og søskende, men også barnets øvrige kontaktflader i det forebyggende arbejde eller tiltag.

Som det er tilfældet med den pludseligt opståede økonomisk ubalance i familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen, viser den opståede sag i sundhedsforvaltningen et behov for øget kontrol med forvaltningernes vilje og evne til at føre de politiske beslutninger ud i livet. Selvfølgelig er det glædeligt, at der nu endelig er styr på økonomien i sundhedsforvaltningen, men netop derfor er det ærgerligt, at vi nu har sagen med manglende lovpligtige tilsyn på plejehjemmene.

Uden at gå ind i en diskussion om den verserende personalesag, finder vi det nødvendigt at forholde os til selve det forhold, at forvaltningen ignorerer en opgave, som ikke alene lovmæssigt er pålagt kommunen, men som også er pålagt forvaltningen af Borgerrepræsentationen. CD vil derfor være at finde blandt de partier, som vil arbejde for en øget opfølgende kontrol med forvaltningernes udførelse af de politiske beslutninger i kommunen.

Der kan dog også noteres glædelige ting om sundhedsforvaltningen. Eksempelvis bemærker CD med glæde, at det lader til, at ventetiden på plejehjemspladser snart vil nå målsætningen på 4 uger.

Under stor pressebevågenhed legede regeringen julemand og uddelte gavmildt millioner til landets ældre. Københavns ældre fik deres del, næsten 40 mio., men det stod dog hurtigt klart, at hovedparten af disse milde gaver ikke var beregnet til serviceforbedringer, men var øremærket til bureaukratisk talgymnastik.

I forbindelse med indkøbsordningen, som er en del af fritvalgsordningen, ville forvaltningen lægge op til en ordning, der vel levede op til lovens bogstav og ultraliberalistiske ånd, hvorefter den billigst mulige løsning også anses som den mest effektive og i enhver henseende bedste. Heldigvis lykkedes det i sidste øjeblik i Borgerrepræsentationen at stoppe dette betonagtige forslag, og det ser nu ud til, at der i det mindste åbnes mulighed for, at også de eksisterende, velfungerende og af de ældre borgere værdsatte indkøbsordninger, f.eks. på Nørrebro, får en chance.

Udlicitering og privatisering er for CD ikke ideologi, men muligheder for at skabe bedre og varierede muligheder med udgangspunkt i den enkelte borgers ønsker og behov. Det væsentlige i den forbindelse er kvaliteten af den service, som ydes borgerne, og kan kommunen så oven i købet opnå en besparelse, er det da kun godt, men det må ikke være det væsentligste.

Så når jeg frem til HS. Normalt er det dejligt at kunne sige: Se, jeg fik ret. Når det drejer sig om Hovedstadens Sygehusfællesskab, har vi det dog ikke særlig rart med at have fået ret i vore påstande, som blev fremsat i sidste års budgettale. Igen i år er der ubalance i HS' budget, igen i år reducerer staten sit bidrag, igen i år foreslås serviceforringelser.

Vi forudså sidste år HS' dødelige afgang inden for en overskuelig årrække. I dag tør vi konstatere, at HS faktisk ligger i koma, ja måske er det nu blot et sminket lig.

Hvad er det man vil? Besparelser, som blot er overførsel af udgiftsområder fra HS til medlemskommunerne, økonomisk genopretning ved gennemførelse af utilstrækkelige besparelser og mindre service trods større indbetalinger fra medlemskommunerne.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

Selv om en arbejdsgruppe har gennemgået HS' økonomi på baggrund af tidligere ubalancer, er man nået frem til, at ubalancen vil være vokset til 1 mia. kr. i 2007, men vi præsenteres atter for, at HS-budgettet end ikke antydningstager højde for de grundlæggende strukturelle problemer, som HS fik i vuggegave.

Derfor er jeg også tilfreds med, at sundhedsborgmesteren også har taget det problem op til diskussion, nemlig diskussion, om de fremtidige strukturelle problemer, der er i HS, skal løses i forbindelse med en aftale.

Men så kan man spørge sig selv: Hvad var egentlig visionen, da man skabte HS? Var det ikke at skabe et sammenhængende og velfungerende sygehusvæsen i hovedstadskommunerne? I dag fremstår det, som om hovedvisionerne er at gennemføre statslige besparelser på bekostning af borgernes service i hovedstadskommunerne. År efter år nedskærer staten sit bidrag til driften af HS, men fastholder desuagtet en efterhånden uforholdsmæssig indflydelse med over en tredjedel af pladserne i HS' bestyrelse.

Det er dybt udemokratisk, og det fører beklageligvis til en ansvarsforflygtigelse hos politikerne i medlemskommunerne, som naturligt nok føler sig sat uden for reel indflydelse og blot følgagtigt accepterer embedsmændenes budgetoplæg. Over for borgerne, patienterne og medarbejderne kan vi som kommunalpolitikere altid blot henvise til, at det jo er staten, som har ansvaret for serviceforringelserne og de hovedløse besparelser.

Aflægger man et besøg på et af HS' sygehuse i dag, føler man det, som om man har foretaget en meget lang rejse. Man kommer ude fra det velfungerende, rige Danmark og træder ind i en verden af nedslidt inventar og næsten udslidt personale.

Man spørger sig selv: Hvordan kan der foretages yderligere besparelser her? Omstrukturering ja, men besparelser nej. Staten må vedgå arv og gæld. En ny sygehusstruktur bør også omfatte Københavns Amt, og staten må som ejer af Rigshospitalet, landets førende undervisnings- og forskningshospital, sikre i det mindste en økonomisk orden, således at Københavns Amt ikke ud fra simpel økonomisk fornuft afstår fra at deltage.

En ny sygehusstruktur i hovedstaden skal ikke, ligesom HS har måttet gøre det, fra fødslen slæbe rundt på et økonomisk efterslæb givet i vuggegave af spare- og privatiseringsivrige liberale landspolitikere.

CD deltager gerne igen år i en løsning af HS' akutte problemer, men lad os se i øjnene, at disse problemer vil gentage sig år efter år, indtil Strukturkommissionens arbejde forhåbentlig fører til gennemførelse af en ny bedre og bredere sygehusstruktur for hele hovedstadsregionen.

At være hospitalspatient er aldrig morsomt, og på et ringe vedligeholdt hospital med nedslidt inventar og fortravlet personale er det naturligvis endnu mere trøstesløst. Derfor er det sørgeligt at se, at man også fra Kultur- og Fritidsudvalget har lagt op til besparelser på en af de meget få adspredelser, man har som patient, biblioteksbetjeningen. Dermed er kun de tre daglige måltider tilbage som adspredende lyspunkter i hospitalsdagen. Gud ved, hvornår Venstre i Københavns Kommune også vil spare dem væk.

Københavns strukturelle trafikproblemer er stadig uløste, men CD har med glæde konstateret, at ikke alene har overborgmesteren udtalt sig varmt til fordel for en havnetunnel, men sandelig om ikke også Venstres ledende repræsentant, hr. Søren Pind, her fra talerstolen har bekendtgjort, at den nye regering er positivt indstillet over for havnetunnelen.

Desværre lader det til, efter de meldinger, overborgmesteren har givet om sine forhandlinger med den liberale finansminister, at regeringens positive liberalitet går ud på, at København da hjertens gerne selv må løse de trafikstrukturelle problemer.

Ligesom det er tilfældet på sygehusområdet, må staten også på trafikområdet vedkende sig sit ansvar for Københavns særlige forhold og vilkår. Vi har set regeringens trafikhandlingsplan, men bortset fra metroen finder man som københavnere ikke meget at råbe hurra for. Faktisk kunne man få det indtryk, at planen ikke fremstår som hele landets borgerligt-liberale regerings trafikhandlingsplan, men derimod som Jydekompaniets plan.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. august 2003

CD har naturligvis ikke noget imod anlæg af yderligere motorveje i Jylland, men finder det besynderligt, at i hovedstadsområdet stopper ethvert positivt statsligt trafikinitiativ ved bygrænsen. Dette skyldes måske et ønske om at hjælpe den ligeledes liberale bygge- og teknikborgmester med at oprettholde maksimalt store indtægter i form af parkeringsafgifter.

Hovedstadens Udviklingsråd, HUR, det vanskabte resultat af mislykkede forhandlinger om en hovedstadsreform, bliver ligesom HS af den siddende liberale regering brugt til at tørre ubehageligheder af på primært to hovedstadskommuner. Igen spørger vi: Hvad er visionen? Er visionen et udviklingsråd eller et afviklingsråd? CD ser ikke meget udvikling i f.eks. den foreslåede takstforhøjelse på den kollektive trafik. Alle, også regeringen, erkender behovet for begrænsning af biltrafikken i København. Udviklingen burde bestå i en massiv styrkelse af den kollektive trafik, så den bliver et attraktivt alternativ til privatbilismen, f.eks. med minibusser i Indre By som tidligere foreslået af CD.

CD erkender, at en takststigning på 17 pct. som en direkte følge af regeringens spareiver vil være en belastning for brugerne af den kollektive trafik, og vi er ikke tilhænger af den. Hvis man ønsker at flytte trafikanter fra privatbiler til den kollektive trafik, forekommer det besynderligt, at den liberale regering her bruger stokkemethoden frem for gulerodsmethoden. Gud ved, om det også snart bliver regeringens bud i skolepolitikken.

Hvis så bare vi københavnske politikere kunne nå frem til fælles fodslag om en langsigtet og uideologisk trafikpolitik for hovedstaden, ville meget være nået. For CD er det indlysende, at byen og dens liv og trafik består af mange trafikanttyper. Moderne og seriøse uideologiske trafikløsninger bygger ikke på en ide om, at hvis vi bare alle sammen kører på cykel, bliver alt lykkeligt i København. Ej heller drejer den sig om kun at løse bilisternes problemer. Sådant ideologisk bragesnak er kun obstruktion af reelle løsninger.

Man løser ej heller Københavns trafikproblemer ved ustandselig at flytte rundt på trafikbelastningen mellem forskellige småveje, som aldrig har været beregnet til at være hovedfærdselsårer. Faktisk øges den samlede trafikmæssige miljøbelastning ofte, når man for at aflaste en lille vej flytter trafikken til en anden lille vej.

Så må jeg afslutte med at sige, at som sædvanlig ser CD frem til at deltage positivt og konstruktivt i de kommende budgetforhandlinger. Vi gør det med en vis forventningsfuld spænding efter at have nærlæst overborgmesterens budgettale. Blandt de mange smukke ord og formuleringer har vi nemlig forgæves ledt efter en enkelt bemærkning om Familie- og Arbejdsmarkedets store underskud på 130 mio. kr. Når overborgmesteren tilsyneladende kan tage en ubalance af den størrelse så roligt, fristes man til at tro, at han må have nogle økonomiske reserver gemt i madrassen. Så jeg leder efter overborgmesterens madras.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Ja tak, det ville også være fristende for andre.

Ikke yderligere i denne omgang af debatten om de tre sager, så det åbne møde suspenderes nu, og vi lukker dørene. Vi fortsætter, det er mere af hensyn til tilhørerne, på mandag kl. 16.00.

Dørene blev lukket kl. 20.07

Følgende sag blev behandlet på lukket møde:

4) BR 370/03. Personalesag

Mødet blev suspenderet kl. 20.39